

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLY

Frýdek-Místek

verze III.

DĚTI * UMĚNÍ * ŠKOLA

Platnost dokumentu od 6. dubna 2024

Marek Slíva
ředitel školy

Obsah

1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	3
2	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	4
2.1	Počet oborů, velikost.....	4
2.2	Historie a současnost.....	4
2.3	Charakteristika pedagogického sboru	5
2.4	Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce.....	5
2.5	Vybavení školy a její podmínky	6
3	ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE.....	7
3.1	Zaměření školy	7
3.2	Vize školy	7
3.3	Výchovné a vzdělávací strategie.....	8
4	VZDĚLÁVACÍ OBSAH UMĚLECKÝCH PŘEDMETŮ	10
4.1	Hudební obor.....	10
5.1.1	Přípravné studium a studium pro dospělé	10
5.1.2	Studijní zaměření – hra na klavír	12
5.1.3	Studijní zaměření – hra na varhany.....	18
5.1.4	Studijní zaměření – hra na elektronické klávesové nástroje.....	24
5.1.5	Studijní zaměření – hra na housle	31
5.1.6	Studijní zaměření – hra na violu	37
5.1.7	Studijní zaměření – hra na violoncello	43
5.1.8	Studijní zaměření – hra na kontrabas.....	50
5.1.10	Studijní zaměření – hra na kytaru.....	56
5.1.11	Studijní zaměření – hra na elektrickou kytaru.....	62
5.1.12	Studijní zaměření – hra na basovou kytaru	69
5.1.13	Studijní zaměření – hra na akordeon	75
5.1.14	Studijní zaměření – hra na cimbál	82
5.1.15	Studijní zaměření – hra na zobcovou flétnu.....	88
5.1.16	Studijní zaměření – hra na příčnou flétnu	95
5.1.17	Studijní zaměření – hra na klarinet	101
5.1.18	Studijní zaměření – hra na saxofon	107
5.1.19	Studijní zaměření – hra na trubku	113

5.1.20	Studijní zaměření – hra na lesní roh.....	119
5.1.21	Studijní zaměření – hra na pozoun.....	125
5.1.22	Studijní zaměření – hra na tubu	131
5.1.23	Studijní zaměření – hra na bicí nástroje.....	137
5.1.24	Studijní zaměření – sólový zpěv	143
5.1.25	Studijní zaměření – populární zpěv	149
5.1.26	Studijní zaměření – sborový zpěv.....	156
5.1.26	Nauka o hudbě	159
5.1.27	Předměty kolektivní interpretace.....	162
4.2	Výtvarný obor.....	174
5.3	Taneční obor	182
5.4	Literárně-dramatický obor	190
5	ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	199
6	VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH.....	200
6.1	Zajištění výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	201
6.2	Studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin	201
7	HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY.....	203
7.1	Zásady a způsob hodnocení žáků	203
7.2	Vlastní hodnocení školy.....	205

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název ŠVP: Školní vzdělávací program Základní umělecké školy Frýdek-Místek
DĚTI * UMĚNÍ * ŠKOLA

Předkladatel:

Název školy: Základní umělecká škola Frýdek–Místek, Hlavní třída 11

IC: 00847071

Adresa školy: Hlavní třída 11, 738 01 Frýdek–Místek

Jméno a příjmení ředitele: Marek Slíva, statutární orgán

Kontakty: tel. 00420 558431375

Adresa pro dálkový přístup: e–mail: zusfm.reditel@gmail.com

http:// www.zusfm.cz

Škola je v rejstříku škol MŠMT vedena pod kódem IZO 600134695

Zařazení do sítě škol: 27. května 1996

poslední změna v Rejstříku škol ke dni 3. srpna 2021.

Kapacita školy max. 1420 žáků

Zřizovatel:

Název: Statutární město Frýdek–Místek

Adresa: Radniční 1148, 738 22 Frýdek–Místek

IC : 00296643

Kontakty: tel. 558 609 111

Právní forma: obec

Zařazení obce do okresu: Frýdek–Místek

Škola byla zřízena statutárním městem Frýdek–Místek jako příspěvková organizace zřizovací listinou vydanou dne 1. ledna 1993.

Poslední zřizovací listina je ze dne 15. prosince 2021.

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Počet oborů, velikost

Základní umělecká škola Frýdek-Místek patří k největším školám tohoto typu v regionu. Nabízí základní umělecké vzdělávání v hudebním, výtvarném, tanečním a literárně-dramatickém oboru.

Toto vzdělávání se člení na přípravné studium, základní studium I. a II. stupně a studium pro dospělé.

Výuka probíhá v hlavní budově školy a ve dvou dalších místech poskytování vzdělávání:

Frýdek – Kostíkovo nám. 637, Místek – ul. Politických obětí 125.

Škola vítá všechny děti a mládež, která projeví o základní umělecké vzdělávání zájem a prokáže pro ně potřebné předpoklady. Škola nevzdělává jen ty, pro které bude umění jejich životním cílem a povoláním, ale převážně také ty, pro které se stane umění ušlechtilou celoživotní zálibou.

2.2 Historie a současnost

Vznik hudební školy ve Frýdku-Místku se datuje do nejtěžšího období našeho národa po Mnichovské konferenci a na počátku největší války 20. století. V té době byla do Frýdku a Místku přestěhována mimo jiných škol také hudební škola z Nového Bohumína, s níž přišel i profesor Gabriel Štefánek, který se stal prvním ředitelem. Ve městě již existoval hudebně-pěvecký spolek Smetana a Gabriel Štefánek se snažil představitele spolku přimět, aby hudební školu vzali pod svá křídla. To se mu podařilo – 21. února 1939. Hned následující den byl proveden zápis a vyučování začalo 1. března 1939 s dvaceti žáky.

Školní rok 1939-1940 zahájila škola se 70 žáky. Během války se počet žáků mírně zvyšoval a na konci války měla škola 220 žáků a 7 učitelů. Dětila se do dvou oddělení: všeobecného a pedagogického. V roce 1949 byl zřízen Městský hudební ústav a k 1. lednu 1951 byla škola zestátněna.

Všichni ředitelé od vzniku školy bojovali za existenci školy a především za vhodné prostory.

Přelomovým rokem pro vývoj uměleckého školství byl rok 1961, kdy se součástí československého školství staly lidové školy umění.

V roce 1990 se lidové školy umění přetransformovaly v základní umělecké školy, čímž se upevnilo jejich postavení v našem školském systému.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

V současné době vyučuje ve škole 60-65 pedagogů

Pedagogický sbor je tvořen schopnými a dynamickými pracovníky, většina má zájem pracovat v týmu. Téměř všichni učitelé mají plnou kvalifikaci pro svoji práci. Jsou zde zastoupeni jak zkušení učitelé, kteří ve škole vyučují již řadu let, tak i mladí začínající pedagogové. O vysoké kvalitě pedagogického sboru vypovídá řada významných úspěchů žáků v soutěžích, přijatí žáci na střední, vyšší odborné a vysoké školy s uměleckým zaměřením a v neposlední řadě i mnoho koncertů, výstav, divadelních představení a dalších veřejných akcí.

K získání pedagogické praxe dáváme příležitost studentům posledních ročníků konzervatoře popř. univerzit s uměleckým zaměřením. Jsou to většinou naši bývalí žáci a jsme rádi, pokud se později k nám vrací v roli pedagogů.

2.4 Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce

Škola udržuje mezinárodní kontakty s dvěma zahraničními hudebními školami:

Musiikkiopisto Mikkeli – Finsko

Szkoła Muzyczna im. Ignacego Jana Paderewskiego - Konin Polsko

Spolupráce hudebních škol má velký význam pro motivaci žáků i učitelů a pro získávání zkušeností z práce druhé školy.

Od roku 2004 proběhlo několik vzájemných návštěv našich studentů a pedagogů ve Finsku a Polsku a naopak studentů a pedagogů z Finska a Polska ve Frýdku-Místku. V rámci každé návštěvy probíhají společné zkoušky, koncerty a řada debat o pedagogické práci, o odlišnostech v systémech uměleckého vzdělávání v různých zemích, ale i o běžném životě.

2.5 Vybavení školy a její podmínky

Škola pracuje v poměrně starých budovách, které se snažíme udržovat ve velmi dobrém technickém i estetickém stavu. Hlavní budova v secesním slohu z roku 1898 patří k nejkrásnějším objektům ve městě a především koncertní sál je naší chloubou.

Všechny učebny jsou vybaveny kvalitními hudebními nástroji, nábytkem, koberci a dle potřeb učitelů i audiovizuální technikou. Některé hudební nástroje zapůjčujeme žákům do doby, kdy jim rodiče pořídí vlastní.

Notové a hudební archivy jsou doplňovány dle potřeb učitelů.

Taneční sál je vybaven kvalitní podlahovou krytinou, zrcadly, podobně učebnu pro literárně-dramatický obor jsme vybavili pódium a oponou.

Výtvarný obor funguje ve vlastní budově, která je vybavena vypalovací pecí, hrnčířským kruhem a rovněž počítačovou a audiovizuální technikou pro tvorbu animovaného filmu.

3 ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE

3.1 Zaměření školy

Naše škola je otevřená pro všechny, kteří mají zájem o umělecké vzdělávání a prokazují talent. Usilujeme o to, aby naše instituce byla moderní, inovativní a nápaditá, poskytující komplexní a rozmanitou nabídku uměleckého vzdělávání. Naším cílem je nejen naučit žáky praktické dovednosti, ale také je inspirovat k hlubokému vztahu k umění, emočním a estetickým prožitkům a posílit jejich umělecké sebevědomí, které budou moci přenést do svého osobního života a profesionální dráhy.

Snažíme se vytvářet podmínky, které podporují individuální přístup k práci každého studenta, zároveň však klademe důraz na týmovou spolupráci mezi různými uměleckými obory. Naše škola se zaměřuje na přípravu studentů na studium na středních a vysokých školách s uměleckým nebo pedagogickým zaměřením, a to jak po stránce odborné, tak i mentální.

Jsme aktivní součástí kulturního života města a jeho okolí, a aktivně spolupracujeme s dalšími vzdělávacími institucemi a kulturními organizacemi. Naše mezinárodní kontakty se sprátenými školami přispívají k obohacení vzdělávacího procesu a rozšíření obzorů našich studentů. Propagace školy v médiích a veřejnosti je pro nás rovněž důležitou součástí, protože věříme, že kvalitní umělecké vzdělávání si zaslouží být vidět a oceňováno.

3.2 Vize školy

Naše základní umělecká škola se zavazuje k neustálému rozvoji a zajištění vysoké kvality výuky a materiálně-technického vybavení. V rámci této vize plánujeme průběžné rozšiřování a obnovu našeho materiálního a technického zázemí, abychom zajistili, že naši žáci mají přístup k nejmodernějším nástrojům a technologiím potřebným pro jejich umělecký rozvoj. Klíčovým prvkem naší vize je také spolupráce s umělci a dalšími vzdělávacími institucemi. Tato spolupráce nám umožní obohacovat výuku o nové perspektivy a metody, a poskytnout našim žákům příležitost učit se od předních odborníků v oboru.

Udržování kulturních tradic města a regionu je pro nás stejně důležité. Snažíme se aktivně spolupracovat se zřizovatelem a dalšími kulturními institucemi, abychom posílili kulturní povědomí a identitu našich žáků.

Podpora individuálního přístupu k žákům a vytváření pozitivní atmosféry školy je pro nás klíčová. Naší prioritou je poskytovat podporu a povzbuzení každému žákovi, aby mohl rozvíjet své talenty v prostředí, které podporuje jeho osobní růst a kreativitu.

Naše škola se rovněž zaměřuje na podporu stávajících a nově vznikajících školních souborů. Věříme, že školní soubory jsou důležitou součástí školního života a poskytují našim žákům cenné zkušenosti a příležitosti k uměleckému vyjádření.

Zapojení rodičů do výchovně-vzdělávacího procesu považujeme za nezbytné pro úspěch našich žáků. Spolupráce s rodiči nám umožňuje lépe pochopit potřeby a cíle našich žáků a efektivněji podporovat jejich rozvoj.

Moderní a kvalitní prezentace a image školy je pro nás důležitá. Chceme, aby naše škola byla nejen místem vysoké kvality výuky, ale také aby měla pozitivní a profesionální image, která odráží naše hodnoty a cíle.

V neposlední řadě se soustředíme na udržování a rozvíjení kvality výuky. Neustále se snažíme zlepšovat naše metody a přístupy, abychom našim žákům poskytli co nejlepší vzdělávací zkušenosti. Naše vize je orientována na dlouhodobý rozvoj a zajištění vysoké úrovně vzdělávání, která podporuje osobní i umělecký růst našich žáků. Jsme odhodláni pokračovat v této cestě a přinášet pozitivní změny pro naše studenty a komunitu.

3.3 Výchovné a vzdělávací strategie

Společně uplatňované postupy našich učitelů při utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků.

1. Kompetence k umělecké komunikaci:

- učitelé postupují podle vypracovaného individuálního studijního plánu, na jehož základě rozvíjejí žákovy schopnosti a dovednosti po stránce technické a umělecké
- učitelé využívají míru žákova talentu a volí vhodné vyučovací formy a metody
- učitelé motivují žáky k učení a spolupráci a vytvářejí prostor pro jejich aktivitu
- učitelé jsou žákovi příkladem (dále se sebevzdělávají, vyměňují si zkušenosti s pedagogy z jiných škol, účastní se odborných seminářů, konzultací, soutěží, výstav, vystupují na koncertech a veřejných akcích, svým chováním na veřejnosti působí jako pedagog–osobnost, odborník a autorita)
- učitelé vedou žáky k účinné a otevřené diskusi nad uměleckým dílem
- učitelé pomáhají žákům proniknout do struktury a obsahu uměleckého díla
- učitelé umožňují žákům pracovat samostatně i ve skupinkách na zadaném tématu
- učitelé motivují žáky a podněcují je k tvořivému přístupu a k logickému uvažování

2. Kompetence osobnostně sociální:

- učitelé formují osobnost žáka, pěstují jeho pozitivní vztah k umění
- učitelé vedou žáky k systematické práci, k vytvoření jeho pracovních návyků
- učitelé spolupracují s rodiči při vytváření podmínek pro domácí přípravu žáků
- učitelé prostřednictvím souborové hry nebo kolektivní výuky vedou žáky k odpovědnosti za společné dílo, rozvíjejí jejich schopnost úzce spolupracovat, respektovat práci a úspěchy jak vlastní, tak i druhých
- učitelé motivují žáka k prezentaci výsledků své práce

3. Kompetence kulturní:

- učitelé kladou důraz na kulturní a umělecké tradice
- učitelé se snaží rozvíjet v žákovi kultivovanou osobnost
- učitelé motivují žáka k jeho celoživotnímu učení
- učitelé se snaží u žáka vzbudit trvalou lásku k umění
- učitelé vedou žáka ke schopnosti umět rozlišit kvalitu estetických a kulturních hodnot
- učitelé zapojováním žáka do kulturního dění ve městě umožňují praktické využití jeho získaných dovedností
- učitelé vedou žáka k tomu, aby navštěvoval kulturní akce a zajímal se o umělecké dění (koncerty, výstavy, divadelní nebo taneční představení)

4 VZDĚLÁVACÍ OBSAH UMĚLECKÝCH PŘEDMETŮ

4.1 Hudební obor

V hudebním oboru vyučujeme hru na klavír, varhany, elektronické klávesové nástroje, housle, violu, violoncello, kontrabas, jazzový kontrabas, kytaru, elektrickou kytaru, basovou kytaru, akordeon, cimbál, příčnou flétnu, zobcovou flétnu, klarinet, saxofon, trubku, lesní roh, pozoun, tubu, bicí nástroje a sólový a sborový zpěv.

Velký důraz klademe na komorní, souborovou a orchestrální hru. Po získání základních dovedností účinkují žáci v různých souborech, orchestrech a kapelách (smyčcové orchestry, akordeonové, dechové a kytarové soubory, folklórní, taneční a rockové kapely).

Výuka hry na nástroj popř. v sólovém zpěvu probíhá jednou týdně popř. vyučovací hodina může být rozdělena.

V rámci určitého studijního zaměření může být žák seznámen s hrou na příbuzný nástroj.

5.1.1 Přípravné studium a studium pro dospělé

Přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu I. stupně je určeno pro žáky od 5 let a trvá 1-2 roky.

Přípravné studium je v naší škole realizováno ve dvou variantách:

varianta A

Je určena dětem, (zpravidla žákům 1.třídy ZŠ), které na začátku školního roku nemají zvolený hudební nástroj.

Studium je jednoleté a navazuje na něj studium I.stupně.

V prvním pololetí děti navštěvují kolektivní výuku přípravné hudební výchovy (PHV) v rozsahu 1,5 vyučovací hodiny týdně.

Ve druhém pololetí je hodinová dotace PHV snížena na 1 hodinu týdně a žák individuálně nebo ve skupince dvou žáků navštěvuje výuku hry na zvolený hudební nástroj – sólový zpěv v rozsahu 0,5 - 1 hodina týdně.

V závislosti na možnostech školy a zájmu rodičů může dítě navštěvovat výuku hry na zvolený hudební nástroj již od začátku školního roku.

Název vyučovacího předmětu:

Přípravná hudební výchova (PHV)

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Děti se zde v kolektivu prostřednictvím písni, říkadel a her seznámí se základními prvky hudby – melodie, rytmus. Dále se seznámí se základy notového zápisu a s hudebními nástroji, ze kterých si zvolí svůj nástroj k dalšímu studiu. Učitel v průběhu studia ověří talent dítěte a předpoklady ke studiu zvoleného nástroje.

varianta B

Je určena dětem ve věku od pěti let, které individuálně nebo ve skupince dvou žáků navštěvují výuku hry na zvolený nástroj popř. sólový zpěv.

Hodinová dotace – 1 vyučovací hodina týdně.

Toto přípravné studium navštěvuje žák 1—2 roky a navazuje na něj studium I.stupně.

Očekávané výstupy jsou součástí jednotlivých studijních zaměření.

Přípravné studium II. stupně:

Pro žáky, kteří nenavštěvovali základní studium I. stupně, a vzhledem k jejich věku nemohou být zařazeni do I.stupně, organizujeme přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu II. stupně, které trvá 1 rok.

Hodinová dotace – 1 vyučovací hodina týdně.

Žáci tohoto studia začínají plnit výstupy na úrovni I. stupně.

Očekávané výstupy jsou součástí jednotlivých studijních zaměření.

Studium pro dospělé

Pro absolventy II. stupně základního studia popř. pro žáky, kteří vzhledem k jejich věku nemohou zahájit studium v základním studiu, organizujeme studium pro dospělé (SPD).

Studium pro dospělé má nejvýše 4 ročníky, délka vzdělávání v tomto studiu se určuje podle individuálních schopností žáka s přihlédnutím k jeho věku.

Výstupy jednotlivých ročníků SPD vypracuje třídní učitel v individuálním plánu žáka.

5.1.2 Studijní zaměření – hra na klavír

Učební plán

Základní studium I. stupně

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník
Hra na klavír	1	1	1	1	1	1	1
Nauka o hudbě	1	1	1	1	1	-	-

Předměty kolektivní interpretace*

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník
Komorní hra	-	-	-	1	1	1	1
Hra v souboru	-	-	-	1	1	1	1
Hra v orchestru	-	-	-	1	1	1	1
Hra doprovodu	-	-	-	1	1	1	1
Čtyřruční hra	-	-	-	1	1	1	1
Sborový zpěv	-	-	-	1	1	1	1
Komorní zpěv	-	-	-	1	1	1	1

* žák si vybere z těchto možností, který předmět bude navštěvovat

Základní studium II. stupně

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník
Hra na klavír	1	1	1	1

Předměty kolektivní interpretace*

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník
Komorní hra	1	1	1	1
Hra v souboru	1	1	1	1
Hra v orchestru	1	1	1	1
Hra doprovodu	1	1	1	1
Čtyřruční hra	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	1	1	1
Komorní zpěv	1	1	1	1

* žák si vybere z těchto možností, který předmět bude navštěvovat

Poznámky k učebnímu plánu:

V závislosti na talentu žáka a možnostech školy může být žák ve hře na nástroj výjimečně vyučován v 1,5 až 2 hodinách týdně (na návrh třídního učitele a se souhlasem ředitele školy)

Výuka ve hře na nástroj probíhá individuálně.

V souladu s tabulkou učebního plánu žák navštěvuje jeden z předmětů kolektivní interpretace.

Povinně volitelné předměty v rámci kolektivní interpretace jsou:

- a) komorní hra
- b) hra v souboru
- c) hra v orchestru
- d) hra doprovodu
- e) čtyřruční hra
- f) sborový zpěv
- g) komorní zpěv

V závislosti na zájmu žáka a možnostech školy může žák navštěvovat předměty kolektivní interpretace i dříve, než ukazuje tabulka.

Žák může navštěvovat současně více předmětů kolektivní interpretace.

Vyučovací předmět – Nauka o hudbě – má společné výstupy pro všechna studijní zaměření v hudebním oboru. Tyto výstupy se nacházejí na str. 170.

Sborový zpěv je vyučován na základě výstupů uvedených ve studijním zaměření – Sborový zpěv. Tyto výstupy najdeme na str. 166.

Hra na klavír

Očekávané výstupy

Přípravné studium I. stupně

Žák :

- zná zásady správného sezení u nástroje
- využívá pocit uvolněného těla při hře
- orientuje se na klávesnici
- rozezná vysoké a hluboké tóny
- používá úhoz portamento, staccato popř. legato
- zná rytmické hodnoty not a pomlk – celá, půlová, čtvrt'ová
- rozliší základní dynamická označení – forte, piano
- zahraje jednoduché písně s doprovodem dudácké kvinty

Základní studium I. stupně

1. ročník

žák:

- správně sedí u nástroje s pocitem uvolnění těla
- rozliší základní klavírní úhozy – portamento, staccato, legato
- zná a rozlišuje hodnoty not a pomlk – celá, půlová, čtvrt'ová, osminová
- orientuje se na klaviatuře (rozdělení oktáv)
- přečte jednoduchý notový zápis
- je schopen interpretace melodie jednoduché lidové písně
- zvládá základy souhry při čtyřruční hře s učitelem

2. ročník

žák:

- kontroluje přirozený tvar ruky a uvolnění těla při hře
- dokáže hrát oběma rukama dohromady
- umí číst notový zápis v houslovém i basovém klíči v rámci notové osnovy a dokáže jej zahrát
- dokáže uvědoměle interpretovat tleskáním nebo jinou formou pohybu jednoduchý rytmický celek
- rozlišuje základní dynamická a agogická označení
- je schopen zahrát vybranou durovou stupnici
- zvládá hru dvojhmatů ve staccatu a legatu, dokáže zahrát tříhlasý akord

- hraje doprovod základními harmonickými funkcemi (T, D) k jednoduchým lidovým písním

3. ročník

žák:

- používá základní úhozy – portamento, staccato, legato
- u vybraných durových stupnic zvládá hru tonického kvintakordu a jeho obrátů
- orientuje se v základním dynamickém značení
- používá pravý pedál podle návodu pedagoga
- zahraje z paměti jednoduchou skladbu podle svých individuálních schopností, přičemž vnímá její charakter, který dokáže vyjádřit základními dynamickými, tempovými a agogickými prostředky
- dokáže samostatně veřejně vystoupit
- při hře jednoduchých doprovodů využívá základní harmonické funkce

4. ročník

žák:

- orientuje se v notovém zápisu a rozlišuje základní označení frází
- je schopen zahrát mollovou stupnici harmonickou a melodickou
- rozlišuje melodii a doprovod
- hraje jednoduché polyfonní skladby
- používá základní melodické ozdoby (přiraz, nátryl)
- dokáže podle svých schopností hrát v rychlejších tempech
- zvládá pedalizaci skladeb se sluchovou kontrolou podle návodu pedagoga
- dokáže sluchově rozlišit lepší či horší provedení skladby
- je schopen zahrát z listu notový zápis v pětiprstové poloze v houslovém klíči každou rukou zvlášť

5. ročník

žák:

- využívá dosud získané technické i výrazové prostředky
- je schopen sluchové sebekontroly
- umí se orientovat v notovém zápisu včetně dynamického, rytmického a tempového označení
- rozlišuje kvalitu tónu
- hraje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- spolupracuje s učitelem při výběru skladeb

- umí zahrát z listu notový zápis v pětiprstové poloze v houslovém klíči oběma rukama dohromady

6. ročník

žák:

- hraje vybrané stupnice dur a moll
- zvládá hru delších a obsahově náročnějších skladeb různých stylových období a při jejich nácviku uplatňuje své získané technické a výrazové dovednosti
- dodržuje notový zápis a respektuje tempové, dynamické a agogické značení skladeb
- je schopen nastudovat samostatně jednoduchou skladbu dle vlastního výběru

7. ročník

žák:

- využívá získané technické i výrazové dovednosti při interpretaci skladeb různých stylových období
- používá sluchovou sebekontrolu
- při nácviku skladeb využívá přiměřená technická rytmická a úhozová cvičení
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- využívá znalosti tempového rozlišení, dynamiky, agogiky a pedalizaci podle stupně své hudební vyspělosti a zvukových možností nástroje

Přípravné studium II. stupně

Žák :

- zná zásady správného sezení u nástroje
- využívá pocit uvolněného těla při hře
- orientuje se na klávesnici
- používá úhoz portamento, staccato a legato
- zná a používá rytmické hodnoty not a pomlk – celá, půlová, čtvrt'ová, osminová
- zná a používá noty v houslovém a basovém klíči
- orientuje se v jednoduchém notovém zápisu
- rozliší základní dynamická označení
- zahraje durovou stupnici
- hraje oběma rukama dohromady
- zahraje jednoduchý doprovod k písni pomocí základních harmonických funkcí
- interpretuje snadné etudy a přednesové skladby

Základní studium II. stupně

1. ročník

žák:

- využívá své dosud získané znalosti a zkušenosti k dalšímu studiu hraných skladeb
- bezpečně rozumí základním dynamickým a artikulačním znakům a dovede s nimi samostatně pracovat
- dbá na kvalitu tónu
- spolupracuje s pedagogem na výběru skladeb různých stylů a žánrů
- zahraje z listu jednoduché skladby

2. ročník

žák:

- při nácviu klavírní techniky využívá složitějších rytmických prvků (např. tečkovaný rytmus, rytmické skupinky, akcentace jednotlivých tónů)
- seznamuje se s nahrávkami významných interpretů a získané poznatky dokáže uplatnit při vlastní interpretaci skladeb (např. kultura úhozu, stavba fráze, vyrovnanost pasážové hry)

3. ročník

žák:

- dbá na kulturu úhozů, stavbu frází, vyrovnanost pasážové hry a plastičnost hry při nácviu náročnějších skladeb
- umí rozlišit interpretaci skladeb v různých stylových obdobích
- zná základní představitele české klavírní literatury
- při hře z paměti využívá znalosti o výrazu, harmonii, obsahu a formě hrané skladby

4. ročník

žák:

- samostatně nastuduje skladby podle svého zájmu a preferencí
- ovládá základní principy klavírní techniky
- umí hranou skladbu zařadit do příslušného slohového období
- při nácviu skladeb a jejich interpretaci využívá své zkušenosti z poslechu profesionálních nahrávek a z návštěv koncertů
- je schopen vyjádřit své názory na interpretaci

5.1.3 Studijní zaměření – hra na varhany

Učební plán

Základní studium I. stupně

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník
Hra na varhany	1	1	1	1	1	1	1
Nauka o hudbě	1	1	1	1	1	-	-

Předměty kolektivní interpretace*

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník
Komorní hra	-	-	-	1	1	1	1
Hra v souboru	-	-	-	1	1	1	1
Hra v orchestru	-	-	-	1	1	1	1
Hra doprovodu	-	-	-	1	1	1	1
Čtyřruční hra	-	-	-	1	1	1	1
Sborový zpěv	-	-	-	1	1	1	1
Komorní zpěv	-	-	-	1	1	1	1

* žák si vybere z těchto možností, který předmět bude navštěvovat

Základní studium II. stupně

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník
Hra na varhany	1	1	1	1

Předměty kolektivní interpretace*

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník
Komorní hra	1	1	1	1
Hra v souboru	1	1	1	1
Hra v orchestru	1	1	1	1
Hra doprovodu	1	1	1	1
Čtyřruční hra	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	1	1	1
Komorní zpěv	1	1	1	1

* žák si vybere z těchto možností, který předmět bude navštěvovat

Poznámky k učebnímu plánu:

Žáci, kteří nesplňují fyzické předpoklady pro hru na varhany, studují nejprve hru na klavír. V závislosti na talentu žáka a možnostech školy může být žák ve hře na nástroj výjimečně vyučován v 1,5 až 2 hodinách týdně (na návrh třídního učitele a se souhlasem ředitele školy)

Výuka ve hře na nástroj probíhá individuálně.

V souladu s tabulkou učebnímu plánu žák navštěvuje jeden z předmětů kolektivní interpretace.

Povinně volitelné předměty v rámci kolektivní interpretace jsou:

- a) komorní hra
- b) hra v souboru
- c) hra v orchestru
- d) hra doprovodu
- e) čtyřruční hra
- f) sborový zpěv
- g) komorní zpěv

V závislosti na zájmu žáka a možnostech školy může žák navštěvovat předměty kolektivní interpretace i dříve, než ukazuje tabulka.

Žák může navštěvovat současně více předmětů kolektivní interpretace.

Vyučovací předmět – Nauka o hudbě – má společné výstupy pro všechna studijní zaměření v hudebním oboru. Tyto výstupy se nacházejí na str. 170.

Sborový zpěv je vyučován na základě výstupů uvedených ve studijním zaměření – Sborový zpěv. Tyto výstupy najdeme na str. 166.

Hra na varhany

Očekávané výstupy

Přípravné studium I. stupně

Ve studijním zaměření Hra na varhany přípravné studium pro I.stupeň neorganizujeme.

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- Zná správné sezení u nástroje a zásady výběru vhodné varhanní obuvi
- orientuje se na hracím stole (manuály, pedál, rejstříky, žaluzie, crescendo, pevné a volné kombinace)
- orientuje se na klaviaturách manuálů i pedálu (názvy kláves, názvy oktáv)
- ovládá část specifických prvků varhanní techniky (manuál – legato, portamento, staccato, překládání a podkládání prstů, repetované tóny, pedál – hra špičkami nohou: legato bez překládání a podkládání nohou, repetované tóny)
- umí přečíst notový zápis v houslovém a basovém klíči včetně základních značek pro nohoklad (hra špičkou levé a pravé nohy)
- umí zahrát cvičení z varhanní školy nebo jednoduchou skladbu manualiter a pedálové cvičení v rozsahu podle svých fyzických možností

2. ročník

Žák:

- ovládá další specifické prvky varhanní techniky (manuál – glissando, tichá výměna prstů jednoduchá i vícenásobná, pedál – legato špičkami a patami nohou v sekundách a terciích bez překládání a podkládání nohou a včetně překládání a podkládání nohou)
- umí přečíst notový zápis v houslovém a basovém klíči včetně značek pro nohoklad (hra špičkou a patou levé a pravé nohy)
- umí zahrát cvičení z varhanní školy nebo jednoduchou skladbu s prodlevou v pedálu

3. ročník

Žák:

- při hře využívá základní návyky a dovednosti (správné sezení u nástroje, uvolnění těla při hře, koordinace rukou a nohou, orientace na nástroji) a používá základní technické a výrazové prvky hry na varhany (artikulace, agogika)
- ovládá další specifické prvky hry na varhany (pedál – glissando špičkou nohy z černé na bílou klávesu, glissando na černých klávesách, tichá výměna špičkami nohou, tichá výměna špička – pata)
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a jejich notovém zápisu
- umí zahrát jednoduchou skladbu s málo pohyblivým pedálem

4. ročník

Žák:

- ovládá všechny specifické prvky varhanní techniky s výjimkou hry dvojitého pedálu
- umí zahrát stupnici v rozsahu jedné oktávy v pedálu (výběr durových a mollových stupnic podle fyzických dispozic žáka)
- umí přečíst jednoduchý notový zápis se samostatnou pedálovou osnovou
- zahraje jednoduchou barokní, romantickou a současnou skladbu s odpovídající artikulací
- zvládá jednoduché změny manuálů během skladby a hru každou rukou na jiném manuálu

5. ročník

Žák:

- umí zahrát další vybrané durové a mollové stupnice v pedálu v rozsahu jedné oktávy
- při hře skladeb různých stylových období rozlišuje hlavní interpretační zásady
- umí při interpretaci odpovídajících skladeb použít žaluzii, popř. crescendo
- dokáže zařadit rejstříky do čtyř hlavních skupin (základní hlasy, alikvotní – pomocné hlasy, smíšené hlasy – mixtury, jazykové rejstříky)

6. ročník

Žák:

- rozlišuje hlavní registrační zásady při hře skladeb různých stylových období
- dokáže zařadit základní rejstříky do skupin (principály, flétny, smyky, kryty a polokryty)
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylových období s pohyblivým pedálem
- hraje v odpovídajících jednodušších skladbách hru inégalité

7. ročník

Žák:

- při interpretaci propojuje veškeré získané technické a výrazové dovednosti (správné sezení, uvolnění těla při hře, správné postavení rukou a nohou, koordinace končetin, orientace na nástroji, artikulace, agogika)
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- podle stupně své vyspělosti dokáže využít zvukových možností nástroje při samostatné registraci jednoduchých skladeb různých stylových období
- dokáže interpretovat přiměřeně obtížné skladby různých stylových období a různých žánrů po technické, výrazové a obsahové stránce
- zahraje přiměřeně obtížnou skladbu z listu
- zvládá samostatnou hru dvojitého pedálu podle svých individuálních možností v oktávách nebo v terciích

Přípravné studium II. stupně

Žák:

- umí správně sedět u nástroje
- zná zásady výběru vhodné varhanní obuvi
- orientuje se na hracím stole (manuály, pedál, rejstříky, žaluzie, crescendo, pevné a volné kombinace)
- orientuje se na klaviaturách manuálů i pedálu (názvy kláves, názvy oktáv)
- ovládá část specifických prvků varhanní techniky (manuál – legato, portamento, staccato, překládání a podkládání prstů, repetované tóny, glissando, pedál – hra špičkami nohou legato bez překládání a podkládání nohou, repetované tóny, legato špičkami a patami nohou v sekundách bez překládání a podkládání nohou)
- umí přečíst notový zápis v houslovém a basovém klíči včetně základních značek pro nohoklad (hra špičkou a patou levé a pravé nohy)
- umí zahrát cvičení z varhanní školy nebo jednoduchou skladbu manualiter nebo s prodlevou v pedálu a pedálové cvičení v rozsahu podle svých fyzických možností

Základní studium II. stupně

1. ročník

Žák:

- ovládá všechny specifické prvky varhanní techniky
- dokáže zahrát jednoduché tří- a vícehlasé polyfonní skladby (s pohyblivým pedálem)
- zná některé významné světové autory varhanních skladeb různých stylových období

2. ročník

Žák:

- hraje jednoduché až středně obtížné tří- a vícehlasé polyfonní skladby s pohyblivým pedálem
- orientuje se v základních interpretačních a registračních zásadách jednotlivých stylových období a zeměpisných oblastí

3. ročník

Žák:

- při hře používá nezávisle ruce a nohy
- samostatně registruje jednodušší skladby
- důsledně a logicky v souladu se stylovým obdobím používá artikulaci a ornamentiku
- hraje středně obtížné barokní, romantické a moderní skladby
- dokáže zahrát snadnější triovou skladbu
- vytvoří si názor na interpretaci skladeb různých stylových žánrů a období, zformuluje jej a vyjádří

4. ročník

Žák:

- při hře a registraci využívá všechny dosud získané znalosti a dovednosti k vyjádření svých představ
- hraje z listu jednoduché skladby
- zahraje jednoduché doprovody, případně hraje s orchestrem nebo různými soubory nebo spolupracuje v komorní hře nebo čtyřruční hře
- při hře z paměti využívá znalosti o výrazu, harmonii, formě a obsahu dané skladby
- samostatně nastuduje skladby podle svého zájmu a preferencí
- poslouchá nahrávky profesionálních hudebníků a získané poznatky využívá při vlastní interpretaci

5.1.4 Studijní zaměření – hra na elektronické klávesové nástroje

Učební plán

Základní studium I. stupně:

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník
Hra na keyboard	1	1	1	1	1	1	1
Nauka o hudbě	1	1	1	1	1	-	-

Předměty kolektivní interpretace*

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník
Komorní hra	-	-	-	1	1	1	1
Hra v souboru	-	-	-	1	1	1	1
Hra v orchestru	-	-	-	1	1	1	1
Hra doprovodu	-	-	-	1	1	1	1
Čtyřruční hra	-	-	-	1	1	1	1
Sborový zpěv	-	-	-	1	1	1	1
Komorní zpěv	-	-	-	1	1	1	1

* žák si vybere z těchto možností, který předmět bude navštěvovat

Základní studium II. stupně:

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník
Hra na keyboard	1	1	1	1

Předměty kolektivní interpretace*

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník
Komorní hra	1	1	1	1
Hra v souboru	1	1	1	1
Hra v orchestru	1	1	1	1
Hra doprovodu	1	1	1	1
Čtyřruční hra	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	1	1	1
Komorní zpěv	1	1	1	1

* žák si vybere z těchto možností, který předmět bude navštěvovat

Poznámky k učebnímu plánu:

V závislosti na talentu žáka a možnostech školy může být žák ve hře na nástroj výjimečně vyučován v 1,5 až 2 hodinách týdně (na návrh třídního učitele a se souhlasem ředitele školy).

Výuka ve hře na nástroj probíhá individuálně popř. ve skupině 2-4 žáků.

Jsou-li vyučováni 2-4 žáci, pak jsou přítomni společně po celou dobu vyučovací hodiny.

V souladu s tabulkou učebnímu plánu žák navštěvuje jeden z předmětů kolektivní interpretace.

Povinně volitelné předměty v rámci kolektivní interpretace jsou:

- a) komorní hra
- b) hra v souboru
- c) hra v orchestru
- d) hra doprovodu
- e) čtyřruční hra
- f) sborový zpěv
- g) komorní zpěv

V závislosti na zájmu žáka a možnostech školy může žák navštěvovat předměty kolektivní interpretace i dříve, než ukazuje tabulka.

Žák může navštěvovat současně více předmětů kolektivní interpretace.

Vyučovací předmět – Nauka o hudbě – má společné výstupy pro všechna studijní zaměření v hudebním oboru. Tyto výstupy se nacházejí na str. 170.

Sborový zpěv je vyučován na základě výstupů uvedených ve studijním zaměření – Sborový zpěv. Tyto výstupy najdeme na str. 166.

Hra na keyboard

Očekávané výstupy

Přípravné studium I. stupně:

žák:

- umí správně sedět či stát u nástroje
- zná základní obsluhu nástroje
- orientuje se v základní pětiprstové poloze
- používá základní barvy zvukové banky
- hraje jednoduchá říkadla a písně pravou a levou rukou

Základní studium I. stupně:

1. ročník

žák:

- správně sedí, popř. stojí u nástroje s pocitem uvolnění těla
- používá základní úhozy – portamento, staccato, legato
- zná a rozlišuje hodnoty not a pomlk – celá, půlová, čtvrt'ová, osminová
- respektuje základní dynamické rozlišení (p – f)
- orientuje se na klaviatuře (rozdělení oktáv)
- přečte jednoduchý notový zápis
- je schopen interpretace melodie jednoduché lidové písně
- zná základní funkce nástroje (voice, style, tempo, fill in, intro/ending)
- orientuje se ve zvukové bance nástroje
- zná akordy základních harmonických funkcí T, S, D v tónině C dur

2. ročník

žák:

- kontroluje přirozený tvar ruky a uvolnění těla při hře
- dokáže hrát oběma rukama dohromady
- umí číst notový zápis v houslovém i basovém klíči v rámci notové osnovy a dokáže jej zahrát
- dokáže uvědoměle interpretovat tleskáním nebo jinou formou pohybu jednoduchý rytmický celek
- rozlišuje základní dynamická a agogická označení
- je schopen zahrát vybranou durovou stupnici
- dokáže používat T a D při doprovodu jednoduchých písní v tóninách C, G, D, F

- zvládá hru durových stupnic do dvou křížků v protipohybu přes dvě oktávy
- umí zahrát durové tříhlasé akordy s obraty a využívá je při hře s automatickým doprovodem
- umí rozlišit základní typy úhozů (vázaně, krátce, odsazovaně)
- rozlišuje základní harmonické funkce T, S, D v tóninách do 2 křížků
- z paměti zahraje jednoduchou píseň či skladbu

3. ročník:

žák:

- rozlišuje základní úhozy – portamento, staccato, legato
- orientuje se v základním dynamickém značení
- zahraje z paměti jednoduchou skladbu podle svých individuálních schopností, přičemž vnímá její charakter, který dokáže vyjádřit základními dynamickými, tempovými a agogickými prostředky
- používá základní funkce nástroje (voice, style, tempo, fill in, intro/ending)
- zvládá hru stupnic přes dvě oktávy do čtyř křížků s příslušnými 3-hlasými akordy s obraty a kadencemi (T-S-D)
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech typu hlavní melodie, mezihra, sloka, refrén apod.
- zvládá hru dvojhmatů tercie, sexta
- umí používat základní akordické značky dur a moll
- experimentuje s rejstříky
- rozpozná metrum skladby v základních rytmech

4. ročník

žák:

- orientuje se v notovém zápisu a rozlišuje základní označení frází
- hraje stupnice dur do čtyř křížků a dvou bé s příslušnými tříhlasými akordy v obratech
- hraje stupnici a moll harmonickou a melodickou
- hraje skladby a písně v různých taktech a ke každému z nich umí přiřadit vhodný doprovod
- rozlišuje melodii a doprovod
- hraje jednoduché polyfonní nebo klasické skladby
- rozumí všem podstatným ovládacím prvkům svého nástroje.
- rozpozná žánrové kategorie a vhodnost jednotlivých zvuků a stylů k charakteru hraných skladeb

5. ročník:

žák:

- využívá dosud získané technické i výrazové dovednosti
- je schopen sluchové sebekontroly
- umí se orientovat v notovém zápisu včetně dynamického, rytmického a tempového označení
- zvládá hru mollových stupnic do dvou křížků a dvou bé s příslušnými akordy a jejich obraty
- zná základní melodické ozdoby (nátryl, příraz) a umí je používat
- umí používat nahrávací stopy nástroje a experimentovat s nimi
- přizpůsobuje hru zvukovému rejstříku nástroje
- orientuje se v detailnějším nastavení funkcí nástroje (split – splitpoint, transpose, style-volume apod.)
- hraje přiměřeně obtížné skladby z klasické i populární hudby

6. ročník:

Žák:

- hraje vybrané stupnice dur a moll
- zvládá hru delších a obsahově náročnějších skladeb různých stylových období a při jejich nácvičce uplatňuje své získané technické a výrazové dovednosti
- dodržuje přesně notový zápis a respektuje tempové, dynamické a agogické značení skladeb
- využívá složitějších funkcí nástroje (pitchbend, tuning, harmony, apod.)
- umí použít sustain pedál
- ovládá akordové značky po septakordy kromě alterovaných
- zvládá transpozici jednoduché písně do nejvíce používaných tónin – C, G, D, A, F
- zvládá střídání akordů v rychlejších tempech
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů.

7. ročník

žák:

- propojuje získané technické i výrazové dovednosti při interpretaci skladeb různých stylových období
- používá sluchovou sebekontrolu
- při nácvičce skladeb využívá přiměřená technická rytmická a úhozová cvičení
- umí samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu

- využívá znalosti tempového rozlišení, dynamiky, agogiky a pedalizaci podle stupně své hudební vyspělosti a zvukových možností nástroje
- samostatně zvládá výběr správných rejstříků i rytmických doprovodů dle žánru a typu skladby
- využívá složitější melodické ozdoby, zná správné frázování, artikulaci a dynamické odstínění skladeb
- ovládá funkce daného nástroje a jeho možnosti

Přípravné studium II. stupně:

žák:

- umí správně sedět či stát u nástroje
- zná základní obsluhu nástroje
- zná správné postavení pravé a levé ruky
- orientuje se na klávesnici
- umí hrát oběma rukama dohromady
- umí číst jednoduchý notový zápis v houslovém i basovém klíči a dokáže jej zahrát
- rozlišuje základní dynamická a agogická označení
- hraje snadnější lidové a umělé písně a přednesové skladby

Základní studium II. stupně:

1. ročník

Žák:

- využívá své dosud získané znalosti a zkušenosti k dalšímu studiu hraných skladeb
- bezpečně rozumí základním dynamickým a artikulačním znakům a dovede s nimi samostatně pracovat
- spolupracuje s pedagogem na výběru skladeb různých stylů a žánrů
- při doprovodu užívá složitější akordy (dim, Maj, sus, 7/5- apod.)
- dle svých schopností dokáže improvizovat melodii na základě jednoduchého akordického sledu
- je schopen samostatného výběru a nácvičku skladeb významných světových a českých autorů různých stylových období a žánrů a dokáže je upravit pro keyboard
- vytváří si repertoár svých oblíbených skladeb

2. ročník

žák:

- při nácviu prstové techniky využívá složitějších rytmických prvků (např. tečkovaný rytmus, rytmické skupinky, akcentace jednotlivých tónů)
- umí samostatně využít banku doprovodných stylů nástroje podle charakteru skladby
- umí přečíst i složitější akordické značky
- hraje z listu jednoduché skladby
- seznamuje se s nahrávkami významných interpretů a získané poznatky dokáže uplatnit při vlastní interpretaci skladeb (např. kultura úhozu, stavba fráze, vyrovnanost pasážové hry)

3. ročník

žák:

- je schopen samostatně nastudovat skladby podle svého zájmu a preferencí
- využívá i složitější funkce nástroje
- dokáže využívat zvukovou i stylovou banku nástroje

4. ročník

žák:

- využívá všechny doposud získané znalosti a dovednosti k vyjádření svých tvůrčích představ
- umí hranou skladbu zařadit do příslušného slohového období
- při nácviu skladeb a jejich interpretaci využívá své zkušenosti z poslechu profesionálních nahrávek a z návštěv koncertů
- je schopen vyjádřit své názory na interpretaci
- ovládá pokročilé funkce nástroje a využívá jeho zvukové a technologické možnosti
- interpretuje prostřednictvím EKN jemu dostupné skladby různých stylů a žánrů, přičemž svou interpretací respektuje obsah a formu díla
- zapojuje se do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření
- sleduje nové trendy ve vývoji a využití EKN a zajímá se o ně

5.1.5 Studijní zaměření – hra na housle

Učební plán

Základní studium I. stupně:

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník
Hra na housle	1	1	1	1	1	1	1
Nauka o hudbě	1	1	1	1	1	-	-

Předměty kolektivní interpretace*

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník
Komorní hra	-	-	-	1	1	1	1
Hra v souboru	-	-	-	1	1	1	1
Hra v orchestru	-	-	-	1	1	1	1
Hra doprovodu	-	-	-	1	1	1	1
Čtyřruční hra	-	-	-	1	1	1	1
Sborový zpěv	-	-	-	1	1	1	1
Komorní zpěv	-	-	-	1	1	1	1

* žák si vybere z těchto možností, který předmět bude navštěvovat

Základní studium II. stupně:

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník
Hra na housle	1	1	1	1

Předměty kolektivní interpretace*

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník
Komorní hra	1	1	1	1
Hra v souboru	1	1	1	1
Hra v orchestru	1	1	1	1
Hra doprovodu	1	1	1	1
Čtyřruční hra	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	1	1	1
Komorní zpěv	1	1	1	1

* žák si vybere z těchto možností, který předmět bude navštěvovat

Poznámky k učebnímu plánu:

V závislosti na talentu žáka a možnostech školy může být žák ve hře na nástroj výjimečně vyučován v 1,5 až 2 hodinách týdně (na návrh třídního učitele a se souhlasem ředitele školy) .

Výuka ve hře na nástroj probíhá individuálně.

V souladu s tabulkou učebního plánu žák navštěvuje jeden z předmětů kolektivní interpretace.

Povinně volitelné předměty v rámci kolektivní interpretace jsou:

- a) komorní hra
- b) hra v souboru
- c) hra v orchestru
- d) hra doprovodu
- e) čtyřruční hra
- f) sborový zpěv
- g) komorní zpěv

V závislosti na zájmu žáka a možnostech školy může žák navštěvovat předměty kolektivní interpretace i dříve, než ukazuje tabulka.

Žák může navštěvovat současně více předmětů kolektivní interpretace.

Vyučovací předmět – Nauka o hudbě – má společné výstupy pro všechna studijní zaměření v hudebním oboru. Tyto výstupy se nacházejí na str. 170.

Sborový zpěv je vyučován na základě výstupů uvedených ve studijním zaměření – Sborový zpěv. Tyto výstupy najdeme na str. 166.

Hra na housle

Očekávané výstupy

Přípravné studium I. stupně

žák:

- pojmenuje základní části houslí
- správně uchopí housle a smyčec
- umí postavit prsty na struny
- hraje podle očíslovaných prstů
- hraje dolní a horní polovinou smyčce
- zná durový nebo mollový prstoklad
- zahraje jednoduchou píseň nebo cvičení

Základní studium I. stupně:

1. ročník

žák:

- popíše jednotlivé části nástroje
- zná jména strun
- správně uchopí housle a smyčec
- staví prsty na struny
- hraje podle očíslovaných prstů
- hraje dolní a horní polovinou smyčce
- dokáže hrát celým smyčcem
- kombinuje hru celým smyčcem a polovinou smyčce
- hraje durový nebo mollový prstoklad
- zahraje jednoduchou píseň z paměti

2. ročník

žák:

- používá kombinovaně čtení not a číslic
- zvládá hru □étaché horní a dolní polovinou smyčce na jedné struně a přes dvě struny
- hraje legato na jedné struně a přechodem přes strunu
- používá durový a mollový prstoklad
- používá chromatický postup 2. prstu
- zná další prstoklad

- zahraje stupnici v jedné oktávě s T5
- zahraje skladbičky kratšího rozsahu z paměti dle svých možností s doprovodem jiného nástroje

3. ročník

žák:

- orientuje se v notovém zápise v jednoduchých hudebních útvarech
- dbá na správnou intonaci
- hraje legato v kombinaci s □ étaché
- zvládá základní prstoklady ve výchozí poloze v kombinacích na více strunách
- používá chromatický postup 1., 2. a 3. prstu
- zahraje z paměti jednoduchou skladbu
- umí vyjádřit náladu skladby elementárními výrazovými prostředky

4. ročník

žák:

- zvládá hru ve všech prstokladech v I.poloze
- hraje chromatické postupy 1.,2.,3. a 4. prstu
- v krátkých technických cvičeních používá jednoduché dvojhmaty
- zahraje smyk v triolách a v tečkovaném rytmu
- zná využití vibrata
- hraje dur i moll stupnici s T5 ve dvou oktávách
- interpretuje skladbu kratšího rozsahu nebo jednu větu z concertina z paměti

5. ročník

žák:

- hraje ve III.poloze
- přechází plynule pomocí výměny z I. do III.polohy
- hraje 2 oktávovou stupnici dur i moll s výměnou do III.polohy
- hraje jednoduché dvojhmaty
- používá smyky □ étaché, legato, martelé, staccato, i ve vzájemných smykových kombinacích a rytmických obměnách
- užívá vibrato jako výrazový prostředek
- používá jako výrazový prostředek dynamiku a agogiku

6. ročník

žák:

- používá I. a III. polohu v technických cvičeních a přednesech
- hraje v V. poloze
- provede plynulou výměnu z I. polohy do III. a do V. polohy a zpět
- hraje stupnice přes 3 oktávy s T5
- hraje smyková cvičení v rychlejších tempech
- rozlišuje základní melodické ozdoby
- používá dvojhmaty v technických a přednesových skladbách
- rozlišuje kvalitu tónu
- zdokonaluje vibrato

7. ročník

žák:

- hraje s použitím výměn v polohách
- zvládá smyky □étaché, legato, staccato a martelé a jejich kombinace ve vyšších polohách
- dbá na kultivovaný tón
- orientuje se v zápise interpretované skladby
- použitím agogiky a dynamiky vystihne náladu skladby
- samostatně nastuduje kratší skladbu
- hraje z listu přiměřeně obtížné skladby

Přípravné studium II. stupně

žák:

- pojmenuje všechny části houslí
- při hře má správný postoj a správné držení nástroje
- hraje celým smyčcem, středem, u špičky a u žabky
- rozlišuje základní dynamiku
- čte zápis jednoduchých skladeb
- interpretuje jednoduché etudy, písně popř. přednesové skladby s přechodem přes strunu

Základní studium II. stupně:

1. ročník

žák:

- hraje 3 oktávové stupnice a T5 (výběr)
- orientuje se ve čtení notového zápisu ve vyšších polohách
- tvoří kultivovaný houslový tón
- zahraje jednoduchou skladbu z listu
- rozlišuje styl hry rozličných hudebních období

2. ročník

žák:

- užívá hru spiccato v technických cvičeních
- zvládá dynamiku a agogiku
- interpretuje alespoň dvě přiměřeně obtížné skladby různých stylových období
- projevuje tvořivý přístup v interpretaci skladby – členění frází, výrazové prostředky
- podílí se na výběru skladeb k nastudování
- zná základní informace o vývoji nástroje

3. ročník

žák:

- orientuje se v notovém zápise interpretovaných skladeb
- zvládá řadové staccato v technických cvičeních
- dokáže zahrát skladbu náročnějšího charakteru
- využívá technických cvičení při řešení technických problémů ve skladbách
- studovanou skladbu umí zařadit do stylového období

4. ročník

žák:

- zvládá hru vybraných tříoktávových stupnic dur a moll a T5
- používá řadové staccato a spiccato
- samostatně používá smykové způsoby při nácvičení skladeb
- poslouchá nahrávky předních českých a světových houslistů a zkušenosti z poslechu využívá při nácvičení skladeb
- vyjádří své názory na interpretaci
- profiluje se podle svého zájmu a zaměření, využívá svých zkušeností, vědomostí a dovedností k samostatnému výběru a studiu skladeb

5.1.6 Studijní zaměření – hra na violu

Učební plán

Základní studium I. stupně:

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník
Hra na violu	1	1	1	1	1	1	1
Nauka o hudbě	1	1	1	1	1	-	-

Předměty kolektivní interpretace*

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník
Komorní hra	-	-	-	1	1	1	1
Hra v souboru	-	-	-	1	1	1	1
Hra v orchestru	-	-	-	1	1	1	1
Hra doprovodu	-	-	-	1	1	1	1
Čtyřruční hra	-	-	-	1	1	1	1
Sborový zpěv	-	-	-	1	1	1	1
Komorní zpěv	-	-	-	1	1	1	1

* žák si vybere z těchto možností, který předmět bude navštěvovat

Základní studium II. stupně:

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník
Hra na violu	1	1	1	1

Předměty kolektivní interpretace*

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník
Komorní hra	1	1	1	1
Hra v souboru	1	1	1	1
Hra v orchestru	1	1	1	1
Hra doprovodu	1	1	1	1
Čtyřruční hra	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	1	1	1
Komorní zpěv	1	1	1	1

* žák si vybere z těchto možností, který předmět bude navštěvovat

Poznámky k učebnímu plánu:

V závislosti na talentu žáka a možnostech školy může být žák ve hře na nástroj výjimečně vyučován v 1,5 až 2 hodinách týdně (na návrh třídního učitele a se souhlasem ředitele školy).

V souladu s tabulkou učebního plánu žák navštěvuje jeden z předmětů kolektivní interpretace.

Povinně volitelné předměty v rámci kolektivní interpretace jsou:

- a) komorní hra
- b) hra v souboru
- c) hra v orchestru
- d) hra doprovodu
- e) čtyřruční hra
- f) sborový zpěv
- g) komorní zpěv

V závislosti na zájmu žáka a možnostech školy může žák navštěvovat předměty kolektivní interpretace i dříve, než ukazuje tabulka.

Žák může navštěvovat současně více předmětů kolektivní interpretace.

Vyučovací předmět – Nauka o hudbě – má společné výstupy pro všechna studijní zaměření v hudebním oboru. Tyto výstupy se nacházejí na str. 170.

Sborový zpěv je vyučován na základě výstupů uvedených ve studijním zaměření – Sborový zpěv. Tyto výstupy najdeme na str. 166.

Hra na violu

Očekávané výstupy

Přípravné studium I. stupně

Ve studijním zaměření hra na violu přípravné studium pro I.stupeň neorganizujeme.

Základní studium I. stupně:

1. ročník

žák:

- popíše základní části violy
- pojmenuje struny na viole
- správně drží violu, smyčec
- při hře má správný postoj
- ovládá durový nebo mollový prstoklad
- správně staví prsty na struny
- ovládá smyky středem u žabky, u špičky, celý smyčec, kombinovaný smyk
- zahraje jednoduché písně nebo cvičení s přechodem přes dvě struny

2. ročník:

žák:

- ovládá prstoklad dur, moll, kombinace těchto prstokladů plus další dva
- užívá chromatický postup druhého prstu
- umí číst noty s pomocí očíslovaných prstů
- používá 4. prst při přechodu z vyšší na nižší strunu
- užívá základní dynamiku – forte a piano
- zahraje stupnici přes jednu příp. 2 oktávy v daném probíraném prstokladu
- písničky a skladbičky menšího rozsahu hraje z paměti

3. ročník:

žák:

- koordinuje práci pravé a levé ruky
- dbá na kvalitnější intonaci
- užívá chromatický postup prvního, druhého i třetího prstu
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech
- zahraje jednoduchou skladbu (koncert) z paměti
- ovládá altový klíč

4. ročník:

žák:

- hraje ve všech probraných prstokladech
- hraje vybrané stupnice dur i moll s T5 přes dvě oktávy
- hraje ve III. poloze
- zná využití vibrata
- kombinuje smyky přes více strun
- zahraje jednoduchý dvojhmat

5. ročník:

žák:

- umí přechod z I. do III. polohy, a to jak ve stupnicích, tak i v přednesu
- využívá smyky legato, vibrata, staccato ve smykových i rytmických obměnách
- v přednesových skladbách umí přečíst a zahrát dynamická i agogická znaménka, využívá vibrato

6. ročník:

žák:

- dbá na kvalitu tónu a intonaci
- hraje v V. poloze
- umí výměnu I., III. a V. polohy ve stupnicích + T5
- při hře užívá základní melodické ozdoby
- přednesové skladby hraje z paměti

7. ročník

žák:

- využívá výrazové prostředky – agogiku, dynamiku vibrato
- hraje kvalitním kultivovaným tónem
- zvládá smyky legato, vibrata, staccato včetně jejich kombinací v obtížnějších rytmických i smykových variacích
- hraje z listu jednodušší skladby

Přípravné studium II. stupně

žák:

- zná základy správného držení violy a smyčce

- pojmenuje jednotlivé části violy
- ovládá správné postavení prstů a pozice rukou
- užívá různé délky smyku
- dbá na přípravu prstů levé ruky
- interpretuje snadné etudy a přednesové skladby v základní poloze

Základní studium II. stupně:

1. ročník:

žák:

- navazuje na dovednosti získané v předchozím studiu
- rozvíjí techniku pravé i levé ruky
- orientuje se ve čtení notového zápisu ve vyšších polohách
- tvoří kultivovaný violový tón
- interpretuje z listu jednodušší skladby a orchestrální party
- rozlišuje styl hry rozličných hudebních období

2. ročník

žák:

- využívá při hře náročnější technickou zručnost pravé a levé ruky
- zvládá dynamiku a agogiku
- projevuje tvořivý přístup v interpretaci skladby – členění frází, výrazové prostředky
- podílí se na výběru skladeb k nastudování
- zná základní informace o vývoji nástroje

3. ročník

žák:

- orientuje se v notovém zápise interpretovaných skladeb
- zahraje skladbu náročnějšího charakteru
- využívá technických cvičení při řešení technických problémů ve skladbách
- studovanou skladbu umí zařadit do stylového období

4. ročník

žák:

- využívá technických a zvukových možností nástroje při interpretaci

- samostatně používá smykové způsoby při nácvičku skladeb
- podílí se na výběru a způsobu nastudování skladby až po její interpretaci
- poslouchá nahrávky předních českých a světových violistů a zkušenosti z poslechu využívá při nácvičku skladeb
- vyjádří své názory na interpretaci
- profiluje se podle svého zájmu a zaměření, využívá svých zkušeností, vědomostí a dovedností k samostatnému výběru a studiu skladeb

5.1.7 Studijní zaměření – hra na violoncello

Učební plán

Základní studium I. stupně:

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník
Hra na violoncello	1	1	1	1	1	1	1
Nauka o hudbě	1	1	1	1	1	-	-

Předměty kolektivní interpretace*

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník
Komorní hra	-	-	-	1	1	1	1
Hra v souboru	-	-	-	1	1	1	1
Hra v orchestru	-	-	-	1	1	1	1
Hra doprovodu	-	-	-	1	1	1	1
Čtyřruční hra	-	-	-	1	1	1	1
Sborový zpěv	-	-	-	1	1	1	1
Komorní zpěv	-	-	-	1	1	1	1

* žák si vybere z těchto možností, který předmět bude navštěvovat

Základní studium II. stupně:

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník
Hra na violoncello	1	1	1	1

Předměty kolektivní interpretace*

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník
Komorní hra	1	1	1	1
Hra v souboru	1	1	1	1
Hra v orchestru	1	1	1	1
Hra doprovodu	1	1	1	1
Čtyřruční hra	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	1	1	1
Komorní zpěv	1	1	1	1

* žák si vybere z těchto možností, který předmět bude navštěvovat

Poznámky k učebnímu plánu:

V závislosti na talentu žáka a možnostech školy může být žák ve hře na nástroj výjimečně vyučován v 1,5 až 2 hodinách týdně (na návrh třídního učitele a se souhlasem ředitele školy).

V souladu s tabulkou učebního plánu žák navštěvuje jeden z předmětů kolektivní interpretace.

Povinně volitelné předměty v rámci kolektivní interpretace jsou:

- a) komorní hra
- b) hra v souboru
- c) hra v orchestru
- d) hra doprovodu
- e) čtyřruční hra
- f) sborový zpěv
- g) komorní zpěv

V závislosti na zájmu žáka a možnostech školy může žák navštěvovat předměty kolektivní interpretace i dříve, než ukazuje tabulka.

Žák může navštěvovat současně více předmětů kolektivní interpretace.

Vyučovací předmět – Nauka o hudbě – má společné výstupy pro všechna studijní zaměření v hudebním oboru. Tyto výstupy se nacházejí na str. 170.

Sborový zpěv je vyučován na základě výstupů uvedených ve studijním zaměření – Sborový zpěv. Tyto výstupy najdeme na str. 166.

Hra na violoncello

Očekávané výstupy

Přípravné studium I. stupně

žák:

- pojmenuje základní části violoncella
- zná správné sezení a držení nástroje
- umí postavit prsty na struny
- hraje celým smyčcem i jeho polovinami
- hraje v I. poloze všemi prsty
- Interpretuje jednoduchou píseň nebo cvičení

Základní studium I. stupně:

1. ročník

žák:

- zná správné držení nástroje
- umí postavit levou ruku do první základní polohy a uchopit smyčec
- zvládá hru v dolní a horní polovině smyčce, později i celým smyčcem
- dokáže levou rukou střídat hru prsty v $\square$ ibrata $\square$ o a následně spojit funkce levé i pravé ruky
- hraje jednoduché lidové písně

2. ročník

žák:

- orientuje se na hmatníku v I.základní poloze
- zahraje 2 noty legato
- střídá hru na 2 strunách i v legatu
- ovládá plynulou výměnu smyku i při nestejně rychlosti tahu smyčce
- zahraje durovou stupnici v rozsahu oktávy
- hraje jednoduché skladbičky

3. ročník

žák:

- využívá hru 3 a více not legato
- umí zahrát smyk martelé
- zahraje I. širokou polohu pomocí sníženého 1. prstu a rozlišuje postavení levé ruky v poloze široké a úzké
- dbá na intonaci při střídání obou poloh
- zahraje z paměti jednoduchou skladbu
- umí vyjádřit náladu skladby elementárními výrazovými prostředky
- zahraje durovou i mollovou stupnici v rozsahu oktávy

4. ročník

žák:

- hraje v další široké poloze pomocí posunu palce zároveň s prstem 2,3, a 4
- využívá výměnu mezi I. polohou a IV. polohou pomocí skluzu po hmatníku, nikoliv skoku
- kontroluje intonaci při těchto výměnách
- reprodukuje složitější rytmický zápis s využitím šestnáctinových not a hru v tečkovaném rytmu
- hraje durové a mollové stupnice v rozsahu 2 oktáv

5. ročník

žák:

- zvládá střídání úzké a široké polohy
- zařadí přirozené flažolety
- zařadí další výměny poloh a to II. a III. a jejich kombinace s již zvládnutou výměnou poloh I a IV
- zná využití vibrata
- reprodukuje skladbu podle zápisu i s hudebním výrazem, dynamikou a frázemi
- hraje vybrané stupnice durové a mollové do 2 oktáv s využitím flažoletů.

6. ročník

žák:

- zvládá plynulé výměny probraných poloh
- využívá při hře jejich kombinace v úzké i široké poloze
- dbá na kvalitu tónu a intonaci
- ovládá střídání smyků □ibrata, martelé, portamento a legato
- využívá při hře vibrato a dynamiku
- při hře dbá na hudební frázování
- u vybraných stupnic hraje rozložený akord

7. ročník

žák:

- orientuje se na hmatníku v probraných polohách I-V
- využívá smykových dovedností
- uplatňuje výrazové a dynamické prostředky při nácviku a interpretaci skladeb
- orientuje se v notovém zápise po rytmické i melodické stránce
- dokáže zahrát z listu skladbu přiměřené obtížnosti
-

Přípravné studium II. stupně

žák:

- pojmenuje všechny části violoncella
- zná správné sezení a držení nástroje
- hraje celým smyčcem i jeho polovinami
- hraje v I. poloze všemi prsty
- využívá při hře legato
- rozlišuje základní dynamiku
- čte zápis jednoduchých skladeb
- Interpretuje jednoduché etudy a přednesové skladby

Základní studium II. stupně:

1. ročník

žák:

- koordinuje funkce pravé i levé ruky
- orientuje se ve čtení notového zápisu ve vyšších polohách
- tvoří kultivovaný tón
- zvládá probrané typy smyků
- rozlišuje hru v úzké a široké poloze
- zvládá nastudovat skladbu přiměřené obtížnosti jak technicky, tak výrazově
- rozlišuje styl hry rozličných hudebních období

2. ročník

žák:

- využívá hru v probraných polohách
- hraje v palcové poloze
- čte a hraje noty v tenorovém klíči
- zvládá smyk spicato
- hraje vybrané durové stupnice v rozsahu 3 oktáv
- projevuje tvořivý přístup v interpretaci skladby – členění frází, výrazové prostředky
- podílí se na výběru skladeb k nastudování
- zná základní informace o vývoji nástroje

3. ročník

žák:

- zvládá výměny a střídání poloh od I. do VI. a využívá v nich současně střídání úzké a široké polohy
- využívá různé kombinace smyků
- orientuje se v probraných prstokladech
- je schopen samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu
- studovanou skladbu umí zařadit do stylového období

4. ročník

žák:

- pracuje s barvou, výrazem, vibratem a kvalitou tónu
- samostatně používá smykové způsoby při nácviu skladeb
- umí hranou skladbu zařadit do příslušného slohového období
- poslouchá nahrávky předních českých a světových violoncellistů a zkušenosti z poslechu využívá při nácviu skladeb
- vyjádří své názory na interpretaci
- profiluje se podle svého zájmu a zaměření, využívá svých zkušeností, vědomostí a dovedností k samostatnému výběru a studiu skladeb

5.1.8 Studijní zaměření – hra na kontrabas

Učební plán

Základní studium I. stupně:

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník
Hra na kontrabas	1	1	1	1	1	1	1
Nauka o hudbě	1	1	1	1	1	-	-

Předměty kolektivní interpretace*

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník
Komorní hra	-	-	-	1	1	1	1
Hra v souboru	-	-	-	1	1	1	1
Hra v orchestru	-	-	-	1	1	1	1
Hra doprovodu	-	-	-	1	1	1	1
Čtyřruční hra	-	-	-	1	1	1	1
Sborový zpěv	-	-	-	1	1	1	1
Komorní zpěv	-	-	-	1	1	1	1

* žák si vybere z těchto možností, který předmět bude navštěvovat

Základní studium II. stupně:

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník
Hra na kontrabas	1	1	1	1

Předměty kolektivní interpretace*

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník
Komorní hra	1	1	1	1
Hra v souboru	1	1	1	1
Hra v orchestru	1	1	1	1
Hra doprovodu	1	1	1	1
Čtyřruční hra	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	1	1	1
Komorní zpěv	1	1	1	1

* žák si vybere z těchto možností, který předmět bude navštěvovat

Poznámky k učebnímu plánu:

Studijní zaměření hra na kontrabas a hra na jazzový kontrabas mají shodné očekávané výstupy pro I. stupeň.

Po absolvování I. stupně si žák volí, ve kterém studijním zaměření bude pokračovat.

V závislosti na talentu žáka a možnostech školy může být žák ve hře na nástroj výjimečně vyučován v 1,5 až 2 hodinách týdně (na návrh třídního učitele a se souhlasem ředitele školy).

V souladu s tabulkou učebnímu plánu žák navštěvuje jeden z předmětů kolektivní interpretace.

Povinně volitelné předměty v rámci kolektivní interpretace jsou:

- a) komorní hra
- b) hra v souboru
- c) hra v orchestru
- d) hra doprovodu
- e) čtyřruční hra
- f) sborový zpěv
- g) komorní zpěv

V závislosti na zájmu žáka a možnostech školy může žák navštěvovat předměty kolektivní interpretace i dříve, než ukazuje tabulka.

Žák může navštěvovat současně více předmětů kolektivní interpretace.

Vyučovací předmět – Nauka o hudbě – má společné výstupy pro všechna studijní zaměření v hudebním oboru. Tyto výstupy se nacházejí na str. 170.

Sborový zpěv je vyučován na základě výstupů uvedených ve studijním zaměření – Sborový zpěv. Tyto výstupy najdeme na str. 166.

Hra na kontrabas

Očekávané výstupy

Přípravné studium I. stupně

Ve studijním zaměření hra na kontrabas přípravné studium pro I. stupeň neorganizujeme.

Základní studium I. stupně:

1. ročník

žák:

- zná základy správného držení nástroje a smyčce
- pojmenuje jednotlivé části nástroje
- zná pravidla péče o nástroj (přenášení, ukládání, klima) a péče o smyčec (napnutí-povolení, kalafunování, odstraňování prasklých žíní)
- hraje smyčcem na prázdných strunách
- umí správně tvořit tón

2. ročník

žák:

- plynule přechází mezi strunami
- hraje ze zápisu celé, půlové a čtvrt'ové noty a pauzy podle metronomu nebo počítání

3. ročník

žák:

- ovládá správné postavení prstů a pozice rukou, užívání různé délky smyku, přípravu prstů levé ruky
- hraje jednoduché melodie v základní poloze
- hraje vybrané durové stupnice odpovídající dosaženým schopnostem

4. ročník

žák:

- využívá základní návyky a dovednosti (správné držení těla a nástroje, postavení rukou, koordinace pohybu pravé a levé ruky), používá základní technické prvky hry pravé i levé ruky (pevná lokalizace smyčce, synchronizace levé a pravé ruky, ovládnání celého smyčce i jeho částí)

- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu
- zahraje z paměti jednoduchou skladbu
- vnímá náladu skladby a je schopen tuto náladu vyjádřit elementárními výrazovými prostředky
- uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem
- dokáže doprovodit jednoduchou píseň základními akordickými tóny

5. ročník

žák:

- hraje v první až páté poloze a je schopen intonační sebekontroly
- zahraje jednoduchou melodii za doprovodu klavíru
- zahraje moll aiolskou stupnici
- umí vnímat další roviny zápisu vedle not: dynamika, výraz, forma

6. ročník

žák:

- ovládá přesazení smyčce, hru tenuto, staccato, legato
- dokáže hrát jednoduché orchestrální party
- dokáže si bezpečně samostatně naladit nástroj
- hraje drobné skladby s doprovodem klavíru

7. ročník

žák:

- využívá při hře všechny možnosti barevného a dynamického odstínění kvalitního tónu a obtížnější způsoby smyku
- hraje plynule ve vyšších polohách a v základních tóninách,
- orientuje se v zápise interpretovaných skladeb, rozeznává jejich základní členění, tóninové vztahy a stavbu melodie
- reaguje na odlišnosti výrazových prostředků hudby různých stylových období a žánrů
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- zahraje z listu jednoduchou skladbu
- uplatňuje se při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních

Přípravné studium II. stupně

žák:

- zná základy správného držení kontrabasu a smyčce
- pojmenuje jednotlivé části kontrabasu
- ovládá základy správného užívání pravé i levé ruky
- zná pravidla péče o nástroj (přenášení, ukládání, klima) a péče o smyčec (napnutí-povolení, kalafunování, odstraňování prasklých žíní)
- interpretuje snadné etudy a přednesové skladby v základní poloze

Základní studium II. stupně:

1. ročník

žák:

- hraje vybrané durové a mollové stupnice v rytmickém dělení po osminy
- zná základy techniky □ibrata
- tvoří kultivovaný tón v široké dynamické škále
- podílí se na výběru notového materiálu a směřování výuky podle vlastních preferencí

2. ročník

žák:

- zvládá jednoduchý doprovod podle akordických značek (prsty nebo smyčcem)
- zahraje sólovou skladbu základní kontrabasové literatury s doprovodným nástrojem
- umí vytvořit vlastní cvičení pro řešení technicky obtížných míst studovaných skladeb
- zná základní informace o vývoji nástroje

3. ročník

žák:

- hraje tóny po g1 (psané)
- hraje vybrané durové, mollové stupnice a vybrané mody v rytmickém dělení po šestnáctiny v různých smycích
- dokáže vytvořit vhodné prstokladové řešení pro různé situace
- zná základy interpretační problematiky různých období vážné hudby

4. ročník

žák:

- je schopen interpretovat skladby různých žánrů i období
- využívá volného pohybu levé ruky po velké části hmatníku a různé druhy smyků a pizzikat
- orientuje se v notovém zápise, samostatně řeší prstokladové, smykové a výrazové varianty při nácvičku a interpretaci skladeb
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- vytváří si názor na vlastní i slyšenou interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a dokáže je vhodně prezentovat a obhájit
- zapojuje se do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí; využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru

5.1.10 Studijní zaměření – hra na kytaru

Učební plán

Základní studium I. stupně:

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník
Hra na kytaru	1	1	1	1	1	1	1
Nauka o hudbě	1	1	1	1	1	-	-

Předměty kolektivní interpretace*

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník
Komorní hra	-	-	-	1	1	1	1
Hra v souboru	-	-	-	1	1	1	1
Hra v orchestru	-	-	-	1	1	1	1
Hra doprovodu	-	-	-	1	1	1	1
Čtyřruční hra	-	-	-	1	1	1	1
Sborový zpěv	-	-	-	1	1	1	1
Komorní zpěv	-	-	-	1	1	1	1

* žák si vybere z těchto možností, který předmět bude navštěvovat

Základní studium II. stupně:

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník
Hra na kytaru	1	1	1	1

Předměty kolektivní interpretace*

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník
Komorní hra	1	1	1	1
Hra v souboru	1	1	1	1
Hra v orchestru	1	1	1	1
Hra doprovodu	1	1	1	1
Čtyřruční hra	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	1	1	1
Komorní zpěv	1	1	1	1

* žák si vybere z těchto možností, který předmět bude navštěvovat

Poznámky k učebnímu plánu:

V závislosti na talentu žáka a možnostech školy může být žák ve hře na nástroj výjimečně vyučován v 1,5 až 2 hodinách týdně (na návrh třídního učitele a se souhlasem ředitele školy).

Výuka ve hře na nástroj probíhá individuálně popř. ve dvojici.

Jsou-li vyučováni 2 žáci, pak jsou přítomni společně po celou dobu vyučovací hodiny.

V souladu s tabulkou učebnímu plánu žák navštěvuje jeden z předmětů kolektivní interpretace.

Povinně volitelné předměty v rámci kolektivní interpretace jsou:

- a) komorní hra
- b) hra v souboru
- c) hra v orchestru
- d) hra doprovodu
- e) čtyřruční hra
- f) sborový zpěv
- g) komorní zpěv

V závislosti na zájmu žáka a možnostech školy může žák navštěvovat předměty kolektivní interpretace i dříve, než ukazuje tabulka.

Žák může navštěvovat současně více předmětů kolektivní interpretace.

Vyučovací předmět – Nauka o hudbě – má společné výstupy pro všechna studijní zaměření v hudebním oboru. Tyto výstupy se nacházejí na str. 170.

Sborový zpěv je vyučován na základě výstupů uvedených ve studijním zaměření – Sborový zpěv. Tyto výstupy najdeme na str. 166.

Hra na kytaru

Očekávané výstupy

Přípravné studium I. stupně

žák:

- pojmenuje jednotlivé části kytary
- zná správné sezení, postavení pravé a levé ruky
- zná označení prstů pravé a levé ruky
- hraje na prázdných melodických strunách střídavý úhoz prstů i, m – apoyando,
- pokládá prsty levé ruky na melodických strunách popř. hraje jednoduché melodie
- hraje palcem na prázdných basových strunách – apoyando
- hraje jednoduchá říkadla, písně a skladbičky

Základní studium I. stupně:

1. ročník

žák:

- pojmenuje jednotlivé části kytary
- zná označení prstů pravé a levé ruky
- ovládá základní návyky při hře na kytaru (správné sezení, postavení pravé a levé ruky)
- využívá při hře jednohlasých melodií střídavý úhoz prstů i, m – apoyando, hru palcem na prázdných basových strunách – apoyando s využitím techniky širokého rozloženého dvojhlasu
- při hře využívá základní dynamiku (p, mf, f)
- orientuje se na hmatníku v I. poloze (diatonické tóny v rozsahu g1 až g2)
- interpretuje jednoduchou píseň či skladbu z paměti

2. ročník

žák:

- orientuje se na hmatníku v I. poloze v rozsahu všech strun
- ovládá dvojhlasou hru – střídavý a současný dvojhlas, hra p, i, m bez dopadu
- používá základní dynamiku
- interpretuje skladby různých stylových období se zaměřením na techniku úhozu apoyando – i, m a širokého dvojhlasu s použitím prázdných basových strun
- kontroluje plynulost hry

3. ročník

žák:

- ovládá základní návyky a dovednosti (správné držení těla a nástroje, postavení pravé a levé ruky)
- orientuje se na hmatníku ve II. poloze (melodické struny)
- využívá při interpretaci vícehlasých skladeb různých stylových období techniku apoyando, tirando v kombinaci prstů p, i, m, a
- náladu skladby vyjádří elementárními výrazovými prostředky

4. ročník

žák:

- využívá při kadencích a interpretaci skladeb různých stylových období techniku apoyando, tirando, akordický vícehlas v kombinaci všech prstů pravé ruky (p, i, m, a), dynamické odstínění a základní tónové rejstříky (sul tasto, sul ponticello)
- využívá při doprovodu kadencí základní harmonické funkce (T,S, D)
- orientuje se na hmatníku do V. polohy

5. ročník

žák:

- hraje vybrané typové dvouoktávové stupnice, kadence s použitím malého nebo velkého barré (dle svých individuálních možností a náročnosti akordů)
- orientuje se na hmatníku do VII. polohy a využívá ve skladbách hru ve vyšších polohách
- rozlišuje a užívá hru staccato, portamento
- využívá ve skladbách speciální kytarové techniky (přirozené flažolety, arpeggio)
- klade důraz na kultivovanost projevu a tónovou kvalitu

6. ročník

žák:

- uplatňuje své technické a výrazové možnosti ve skladbách různých stylových období
- pracuje s tónem, dynamickým a barevným odstíněním skladby
- doprovodí píseň podle akordických značek
- využívá ve skladbách speciální kytarové techniky (legato vzestupné, sestupné)
- orientuje se na hmatníku do IX. polohy a využívá ve skladbách hru ve vyšších polohách

7. ročník

žák:

- ovládá základní nástrojovou techniku apoyando, tirando, hru akordického vícehlasu v kombinaci prstů p, i, m, a
- podle elektronické ladičky nebo bez ní naladí kytaru
- orientuje se na hmatníku do IX. polohy, hraje plynule ve vyšších polohách
- ovládá rytmickou přesnost, kultivovanost hry, dynamické a barevné odstínění skladby
- uplatňuje ve skladbách speciální kytarové techniky (arpeggio, rasguado, legato, barré, přirozené flažolety), ovládá hru základních melodických ozdob
- rozliší hlavní typy artikulace při interpretaci skladeb různých stylových období

Přípravné studium II. stupně

žák:

- ovládá základní návyky a dovednosti (správné držení těla a nástroje, postavení pravé a levé ruky)
- orientuje se na hmatníku v I. a II. poloze
- využívá při hře jednohlasých melodií střídavý úhoz prstů i, m – apoyando,
- ovládá dvojhlasou hru – střídavý a současný dvojhlas
- náladu skladby vyjádří elementárními výrazovými prostředky (p, mf, f, crescendo, decrescendo)
- interpretuje snadné etudy a přednesové skladby

Základní studium II. stupně:

1. ročník

žák:

- orientuje se na hmatníku do XII. polohy
- ovládá hru dvouoktávových a tříoktávových typových stupnic v dur i moll (výběr)
- uplatňuje speciální kytarové techniky (odtažné i vzestupné legato, arpeggio, barré)
- dbá na kvalitu tónu, využívá barevné a dynamické možnosti kytary
- zahraje jednoduchou skladbu z listu
- zná základní informace o vývoji kytary

2. ročník

žák:

- hraje intervalové stupnice (oktávy), rozšířené kadence – výběr

- při interpretaci skladeb různých stylových období porovná kvalitu tónu, dynamické a barevné možnosti nástroje
- orientuje se ve stylových obdobích a zná funkci kytary v těchto obdobích
- uplatňuje tvořivý přístup v interpretaci skladby – členění frází, výrazové prostředky

3. ročník

žák:

- svých dovedností a vědomostí využívá k samostatnému výběru studovaných skladeb
- samostatně přistupuje k práci na interpretaci skladeb – agogika, dynamika, kvalita tónu
- rozlišuje zásady artikulace při interpretaci skladeb různých stylových období
- pomocí technických cvičení nalézá řešení technických problémů ve skladbách
- uvědomuje si při poslechu nahrávek možnosti rozdílné interpretace hudebních děl

4. ročník

žák:

- ovládá základní principy kytarové techniky, artikulaci, tvoření tónu
- hraje některé dvouoktávové a tříoktávové typové stupnice v dur i moll, intervalové stupnice (tercie, sexty, oktávy, decimy), rozšířené kadence
- využívá na základě svých získaných zkušeností a dovedností hudební nástroj jako prostředek ke sdělování hudebních i nehudebních myšlenek a představ
- samostatně nalézá postupy při řešení prstokladových a úhozových problémů
- respektuje zákonitosti při komorní a souborové hře na základě spolupráce s ostatními hráči
- zná některé české popř. světové kytaristy – nahrávky CD atd.

5.1.11 Studijní zaměření – hra na elektrickou kytaru

Učební plán

Základní studium I. stupně:

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník
Hra na elektrickou kytaru	1	1	1	1	1	1	1
Nauka o hudbě	1	1	1	1	1	-	-

Předměty kolektivní interpretace*

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník
Komorní hra	-	-	-	1	1	1	1
Hra v souboru	-	-	-	1	1	1	1
Hra v orchestru	-	-	-	1	1	1	1
Hra doprovodu	-	-	-	1	1	1	1
Čtyřruční hra	-	-	-	1	1	1	1
Sborový zpěv	-	-	-	1	1	1	1
Komorní zpěv	-	-	-	1	1	1	1

* žák si vybere z těchto možností, který předmět bude navštěvovat

Základní studium II. stupně:

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník
Hra na elektrickou kytaru	1	1	1	1

Předměty kolektivní interpretace*

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník
Komorní hra	1	1	1	1
Hra v souboru	1	1	1	1
Hra v orchestru	1	1	1	1
Hra doprovodu	1	1	1	1
Čtyřruční hra	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	1	1	1
Komorní zpěv	1	1	1	1

* žák si vybere z těchto možností, který předmět bude navštěvovat

Poznámky k učebnímu plánu:

V závislosti na talentu žáka a možnostech školy může být žák ve hře na nástroj výjimečně vyučován v 1,5 až 2 hodinách týdně (na návrh třídního učitele a se souhlasem ředitele školy).

Výuka ve hře na nástroj probíhá individuálně popř. ve dvojici.

Jsou-li vyučováni 2 žáci, pak jsou přítomni společně po celou dobu vyučovací hodiny.

V souladu s tabulkou učebnímu plánu žák navštěvuje jeden z předmětů kolektivní interpretace.

Povinně volitelné předměty v rámci kolektivní interpretace jsou:

- a) komorní hra
- b) hra v souboru
- c) hra v orchestru
- d) hra doprovodu
- e) čtyřruční hra
- f) sborový zpěv
- g) komorní zpěv

V závislosti na zájmu žáka a možnostech školy může žák navštěvovat předměty kolektivní interpretace i dříve, než ukazuje tabulka.

Žák může navštěvovat současně více předmětů kolektivní interpretace.

Vyučovací předmět – Nauka o hudbě – má společné výstupy pro všechna studijní zaměření v hudebním oboru. Tyto výstupy se nacházejí na str. 170.

Sborový zpěv je vyučován na základě výstupů uvedených ve studijním zaměření – Sborový zpěv. Tyto výstupy najdeme na str. 166.

Hra na elektrickou kytaru

Očekávané výstupy

Přípravné studium I. stupně

žák:

- pojmenuje jednotlivé části kytary
- zná správné sezení, držení trsátka, postavení pravé a levé ruky
- zná označení prstů levé ruky
- hraje na prázdných strunách střídavý úhoz trsátkem
- pokládá prsty levé ruky na melodických strunách
- hraje jednoduché melodie, powerakordy v I. poloze, popř. riffy
- seznámí se se základními ovládacími prvky elektrické kytary a zesilovače
- dokáže propojit kytaru se zesilovačem, zesilovač zapnout a ovládat hlasitost

Základní studium I. stupně:

1. ročník

žák:

- zná základy správného držení nástroje
- pojmenuje jednotlivé části nástroje
- ovládá základy užívání pravé i levé ruky
- dokáže správně držet trsátko a uhodit do struny úhozem alt. picking
- orientuje se na hmatníku v I. poloze (diatonické tóny v rozsahu g1 až g2)
- používá hru zkresleným tónem (distortion, over drive)
- zahraje stupnici C dur v I. poloze

2. ročník

žák:

- umí správně tvořit tón
- dokáže plynule přecházet mezi strunami
- orientuje se na hmatníku v I. poloze v rozsahu všech strun
- v rámci hry doprovodu užívá hru power chord
- zahraje doprovod trsátkem a prstovou technikou
- interpretuje rytmickou a melodickou hodnotu not v I. poloze
- rozumí grafickým značkám coda, d.c. atd.

3. ročník

žák:

- ovládá základní techniky úhozu trsátkem (down, up) i prstovou techniku p,i,m,a
- dbá na vázání tónů
- hraje akordy (power chord) s použitím prázdné struny
- zná pravidla péče o nástroj a příslušenství
- zná pojmy T, S, D
- hraje jednoduché doprovody prsty i trsátkem v základních taktech

4. ročník

žák:

- používá základní technické prvky hry pravé a levé ruky (správné držení trsátka, synchronizace pravé a levé ruky)
- ovládá techniku tlumení struny u kobylky (palm muting)
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápise
- orientuje se na hmatníku do V. polohy
- zahraje a-moll pentatonickou stupnici
- při hře rozlišuje základní dynamiku
- uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem
- zahraje jednoduché sólo
- doprovodí jednoduchou píseň základními akordy
- zapojí nástroj do zvukové aparatury a naladí jej pomocí ladičky

5. ročník

žák:

- orientuje se v kytarovém prstokladu
- orientuje se na hmatníku do VII. polohy
- dokáže zahrát pentatonické stupnice v módech
- užívá základní techniky úhozu a orientuje se v hudebních stylech (blues, rock, metal)
- ovládá základní terminologii efektů
- používá barré akordy a tzv. power chordy pro doprovod

6. ročník

žák:

- orientuje se na hmatníku do IX. polohy
- při hře používá automatického doprovodu

- využívá hru glissando (slides)
- zahraje jednoduchá sóla s použitím pentatoniky
- při hře užívá vibrapáku
- hraje stupnice dur s kořenem na E a A přes 2 oktávy
- zná kadence dur a dokáže je zahrát

7. ročník

žák:

- ovládá základní nástrojovou techniku kombinující hru trsátkem a prsty jako jsou: chicken picking, hybrid picking a orientuje se v jejich používání
- při hře využívá odtrh (pull-off)
- vytvoří kvalitní tón a je schopen naladit si nástroj
- hraje plynule ve vyšších polohách a v základních tóninách, orientuje se na hmatníku
- zahraje obtížnější písně a skladby různých stylů a žánrů
- zahraje obtížnější sóla s využitím legáta, vytahovaných tónů, nahvzdávaného tónu (pinched harmonics)
- užívá hru trill
- hraje vybrané stupnice dur a moll přes 2 oktávy
- zná základní akordy dur, moll, maj, 7, a to s použitím prázdných strun i s použitím barré

Přípravné studium II. stupně

žák:

- zná jednotlivé části nástroje a správné sezení a držení
- správně drží trsátko a umí uhodit do struny úhozem alternate picking
- orientuje se na hmatníku v I. poloze v rozsahu všech strun
- zahraje stupnici C dur v I. poloze
- při hře doprovodu užívá hru power chordu
- zná alespoň 2 druhy doprovodů a umí je užívat
- umí hrát zkresleným tónem (distortion, over drive)

Základní studium II. stupně:

1. ročník

žák:

- orientuje se po celém hmatníku
- zná techniky hry – vibrato, trylek, legato vzestupné, sestupné
- správně drží trsátko, užívá střídavý pohyb nahoru, dolů, doprovodí jednoduše prstovou technikou p, i, m, a
- orientuje se ve hře pentatonik
- hraje kadence i s použitím vedlejších stupňů
- zahraje jednoduchou formu blues
- zná některé české a světové kytaristy a kapely

2. ročník

žák:

- při hře používá příklep (tapping – left hand tapping a right hand tapping)
- užívá hru violing
- hraje pentatonickou stupnicí a moll včetně módů
- podílí se na výběru písni a skladeb dle vlastních preferencí
- poslouchá nahrávky českých a světových kapel a získané zkušenosti uplatňuje při své hře

3. ročník

žák:

- uplatňuje tvořivý přístup v interpretaci skladby – členění frází, výrazové prostředky
- pomocí technických cvičení nalézá řešení technických problémů ve skladbách
- při hře doprovodů užívá různých rytmických figur
- pracuje se zvukem svého nástroje, orientuje se v grafickém zápisu akordických značek včetně jejich rytmického zápisu

4. ročník

žák:

- ovládá všechny základní technické prvky a techniky hry na nástroj
- využívá kvality tónu a úhozu k interpretaci hudby v jemných barevných a dynamických odstínech

- dokáže užít různých stylů doprovodu dle potřeby
- hraje akordy dur, moll, maj, 7, 9, zmenšený
- hraje vybrané stupnice dur, moll, pentatonickou a její módy
- všechny nabyté dovednosti využívá při hře v kapele
- interpretuje písně a skladby různých stylů a žánrů s použitím probraných technických prvků
- dokáže si nastavit zvuk, ovládá práci s aparaturou
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí, využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových písní a skladeb různých stylů a žánrů

5.1.12 Studijní zaměření – hra na basovou kytaru

Učební plán

Základní studium I. stupně:

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník
Hra na basovou kytaru	1	1	1	1	1	1	1
Nauka o hudbě	1	1	1	1	1	-	-

Předměty kolektivní interpretace*

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník
Komorní hra	-	-	-	1	1	1	1
Hra v souboru	-	-	-	1	1	1	1
Hra v orchestru	-	-	-	1	1	1	1
Hra doprovodu	-	-	-	1	1	1	1
Čtyřruční hra	-	-	-	1	1	1	1
Sborový zpěv	-	-	-	1	1	1	1
Komorní zpěv	-	-	-	1	1	1	1

* žák si vybere z těchto možností, který předmět bude navštěvovat

Základní studium II. stupně:

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník
Hra na basovou kytaru	1	1	1	1

Předměty kolektivní interpretace*

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník
Komorní hra	1	1	1	1
Hra v souboru	1	1	1	1
Hra v orchestru	1	1	1	1
Hra doprovodu	1	1	1	1
Čtyřruční hra	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	1	1	1
Komorní zpěv	1	1	1	1

* žák si vybere z těchto možností, který předmět bude navštěvovat

Poznámky k učebnímu plánu:

V závislosti na talentu žáka a možnostech školy může být žák ve hře na nástroj výjimečně vyučován v 1,5 až 2 hodinách týdně (na návrh třídního učitele a se souhlasem ředitele školy).

Výuka ve hře na nástroj probíhá individuálně popř. ve dvojici.

Jsou-li vyučováni 2 žáci, pak jsou přítomni společně po celou dobu vyučovací hodiny.

V souladu s tabulkou učebnímu plánu žák navštěvuje jeden z předmětů kolektivní interpretace.

Povinně volitelné předměty v rámci kolektivní interpretace jsou:

- a) komorní hra
- b) hra v souboru
- c) hra v orchestru
- d) hra doprovodu
- e) čtyřruční hra
- f) sborový zpěv
- g) komorní zpěv

V závislosti na zájmu žáka a možnostech školy může žák navštěvovat předměty kolektivní interpretace i dříve, než ukazuje tabulka.

Žák může navštěvovat současně více předmětů kolektivní interpretace.

Vyučovací předmět – Nauka o hudbě – má společné výstupy pro všechna studijní zaměření v hudebním oboru. Tyto výstupy se nacházejí na str. 170.

Sborový zpěv je vyučován na základě výstupů uvedených ve studijním zaměření – Sborový zpěv. Tyto výstupy najdeme na str. 166.

Hra na basovou kytaru

Očekávané výstupy

Přípravné studium I. stupně

Ve studijním zaměření hra na basovou kytaru přípravné studium pro I. stupeň neorganizujeme

Základní studium I. stupně:

1. ročník

žák:

- zná základy správného držení nástroje
- pojmenuje jednotlivé části nástroje
- ovládá základy užívání pravé i levé ruky
- hraje jednotlivé tóny a snadná cvičení v I. poloze
- zná pravidla péče o nástroj a příslušenství (vypnutí-zapnutí komba, ovládání ekvalizéru, péče o kabel)

2. ročník

žák:

- umí správně tvořit tón
- dokáže plynule přecházet mezi strunami
- hraje ze zápisu celé, půlové a čtvrt'ové noty a pauzy podle metronomu nebo počítání

3. ročník

žák:

- ovládá správné postavení prstů a pozice rukou kontrabasového prstokladu, střídání prstů pravé ruky, přípravu prstů levé ruky, tlumení strun
- hraje jednoduché melodie v základní poloze
- hraje vybrané durové stupnice

4. ročník

žák:

- využívá základní návyky a dovednosti (správné držení těla a nástroje, postavení rukou), používá základní technické prvky hry pravé i levé ruky (tlumení, střídání prstů, pevná lokalizace, synchronizace)
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu

- podle svých individuálních schopností zahraje z paměti jednoduchou skladbu
- vnímá náladu skladby a je schopen tuto náladu vyjádřit elementárními výrazovými prostředky
- uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem
- hraje durovou a moll aiolskou stupnicí v rytmickém dělení po čtvrté hodnoty (s metronomem)
- dokáže doprovodit jednoduchou píseň základními akordickými tóny

5. ročník

žák:

- dokáže použít kytarový prstoklad
- zvládá jednoduché orchestrální/soubořové party
- umí používat další roviny zápisu vedle not: dynamika, výraz, forma
- hraje vybrané durové a moll aiolské stupnice a příslušné septakordy v rytmickém dělení po osminy

6. ročník

žák:

- zvládá hru s metronomem dva údery/takt
- je schopen odlišit osminové a triolové rytmické cítění
- v doprovodech dokáže využít znalosti variačních technik pro hru ze značek (oktávové transpozice, obvyklé postupy basové linky, využití rytmického dělení, akordických tónů a doškálných průchodných tónů)

7. ročník

žák:

- ovládá základní nástrojovou techniku – střídá prsty, levá a pravá ruka jsou synchronizovány
- používá dle potřeby kontrabasový a kytarový prstoklad
- dokáže vytvořit kvalitní tón a je schopen naladit si nástroj
- hraje plynule ve vyšších polohách a v základních tóninách, orientuje se v notovém zápise i ve složitějších rytmech
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů
- doprovází podle notace i akordických značek, vytváří vlastní doprovod podle svých individuálních schopností
- uplatňuje se při hře v komorních nebo souborových uskupeních

Přípravné studium II. stupně

žák:

- zná základy správného držení basové kytary
- pojmenuje jednotlivé části basové kytary
- zná pravidla péče o nástroj a příslušenství (vypnutí-zapnutí komba, ovládání ekvalizéru, péče o kabel)
- ovládá základy správného užívání pravé i levé ruky
- interpretuje snadná cvičení a drobné skladby v základní poloze

Základní studium II. stupně:

1. ročník

žák:

- hraje vybrané durové a mollové stupnice v rytmickém dělení po osminy
- zvládá hru s metronomem s úderem na různých dobách taktu
- podílí se na výběru notového materiálu a směřování výuky podle vlastních preferencí
- rozezná základní styly hry a jejich vztah k příslušným žánrům populární hudby

2. ročník

žák

- zvládá hru ze značek z listu (oktávové transpozice, obvyklé akordické spoje, využití rytmických obměn a akordických a doškálných i nedoškálných průchodných tónů)
- zná základy techniky □ibrata, příklepu, odtrhu
- zná bluesovou stupnici a bluesovou harmonickou progresi
- umí vytvořit vlastní cvičení pro řešení technicky obtížných situací

3. ročník:

žák

- ovládá základy funkční harmonie a tvorbu čtyřzvuků a jejich značky
- dokáže užít různých stylů doprovodu dle potřeby: half time, rock, rock 'n' roll, fingerstyle funk, latin, walking bass, slap
- dokáže vytvořit vhodné prstokladové řešení pro různé situace

- hraje vybrané durové a mollové stupnice (příp. odvozené mody) v rytmickém dělení po šestnáctiny

4. ročník

žák:

- ovládá různé technické prvky a techniky hry na nástroj: odtrh, příklep, hra palcem, základy slapu
- využívá kvality tónu a úhozu k interpretaci hudby v jemných barevných a dynamických odstínech
- využívá své schopnosti při komorní a souborové hře
- je schopen interpretovat skladby populární hudby v osminovém i triolovém rytmickém cítění
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí; využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru

5.1.13 Studijní zaměření – hra na akordeon

Učební plán

Základní studium I. stupně:

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník
Hra na akordeon	1	1	1	1	1	1	1
Nauka o hudbě	1	1	1	1	1	-	-

Předměty kolektivní interpretace*

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník
Komorní hra	-	-	-	1	1	1	1
Hra v souboru	-	-	-	1	1	1	1
Hra v orchestru	-	-	-	1	1	1	1
Hra doprovodu	-	-	-	1	1	1	1
Čtyřruční hra	-	-	-	1	1	1	1
Sborový zpěv	-	-	-	1	1	1	1
Komorní zpěv	-	-	-	1	1	1	1

* žák si vybere z těchto možností, který předmět bude navštěvovat

Základní studium II. stupně:

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník
Hra na akordeon	1	1	1	1

Předměty kolektivní interpretace*

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník
Komorní hra	1	1	1	1
Hra v souboru	1	1	1	1
Hra v orchestru	1	1	1	1
Hra doprovodu	1	1	1	1
Čtyřruční hra	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	1	1	1
Komorní zpěv	1	1	1	1

* žák si vybere z těchto možností, který předmět bude navštěvovat

Poznámky k učebnímu plánu:

V závislosti na talentu žáka a možnostech školy může být žák ve hře na nástroj výjimečně vyučován v 1,5 až 2 hodinách týdně (na návrh třídního učitele a se souhlasem ředitele školy).

Výuka ve hře na nástroj probíhá individuálně.

V souladu s tabulkou učebnímu plánu žák navštěvuje jeden z předmětů kolektivní interpretace.

Povinně volitelné předměty v rámci kolektivní interpretace jsou:

- a) komorní hra
- b) hra v souboru
- c) hra v orchestru
- d) hra doprovodu
- e) čtyřruční hra
- f) sborový zpěv
- g) komorní zpěv

V závislosti na zájmu žáka a možnostech školy může žák navštěvovat předměty kolektivní interpretace i dříve, než ukazuje tabulka.

Žák může navštěvovat současně více předmětů kolektivní interpretace.

Vyučovací předmět – Nauka o hudbě – má společné výstupy pro všechna studijní zaměření v hudebním oboru. Tyto výstupy se nacházejí na str. 170.

Sborový zpěv je vyučován na základě výstupů uvedených ve studijním zaměření – Sborový zpěv. Tyto výstupy najdeme na str. 166.

Hra na akordeon

Očekávané výstupy

Přípravné studium I. stupně

žák:

- pojmenuje základní části akordeonu
- zná názvy kláves a čtyř basových knoflíků
- postaví pravou a levou ruku a zmáčkne klávesu či basový knoflík
- na klávesnici najde jednotlivé klávesy
- zná správné sezení, držení nástroje a tah měchem
- hraje jednoduchá říkadla, písničky a skladbičky pravou i levou rukou

Základní studium I. stupně:

1. ročník

žák:

- hraje v pětiprstové poloze od různých tónů – legato, tenuto
- zná a používá hodnoty not a pomlk – celá, půlová, čtvrt'ová
- orientuje se v základní basové řadě – C, G, D, F a umí použít příslušné durové akordy
- čte jednoduchý notový zápis dle potřeb hry
- ovládá základní souhru obou rukou
- zvládá základní měchovou techniku (ven – dovnitř)
- pojmenuje základní části nástroje
- dle svých schopností a dovedností interpretuje jednoduché lidové písně s doprovodem basů základní řady T-D, případně S
- zná pravidla správné manipulace s nástrojem při jeho nasazování a sundávání
- rozlišuje základní dynamické stupně (forte – piano)
- rozezná pomalé a rychlé tempo

2. ročník

žák:

- přečte notový zápis v houslovém i basovém klíči
- hraje legato a staccato
- použije 5-ti prstovou polohu pravé ruky různými způsoby (podkládáním palce, stažením či roztažením ruky nebo výměnou prstů)
- orientuje se v základních a pomocných basech

- hraje v různých dynamikách
- hraje základní akordický doprovod v dur s kvintovým a terciovým basem v rámci T-S-D
- zná základní tempové označení moderato, allegro a andante
- hraje z paměti jednoduché lidové písně či skladbičky

3. ročník

žák:

- dbá na správné držení nástroje a postavení rukou
- orientuje se podle svých schopností pravou rukou na klávesách a levou rukou na basových knoflíčcích
- hraje dvojhmaty pravou rukou
- užívá základní dynamické stupně a crescendo a decrescendo
- zvládá plynulé měchové obraty
- zahraje – legato, staccato, tenuto
- přečte a hraje základní akordy
- používá agogické změny - ritardando a accelerando
- samostatně veřejně vystupuje

4. ročník

žák:

- hraje cvičení za účelem zdokonalení prstové techniky
- ovládá hru jednoduchými skoky a výměnou prstů v pravé i levé ruce
- využívá rozšířené polohy pomocí podkladů palce a překladů přes palec
- využívá zvukových možností nástroje, ovládá hru podle rejstříkových značek v pravé ruce i levé ruce
- ovládá basové figury v levé ruce – malý i velký trojúhelník - dominantní septakord, mollový akord
- v levé ruce ovládá hru akordickou, melodickou jejich jednodušší kombinace
- zahraje větší rozdíly v dynamice – p, mf, f, crescendo a decrescendo
- zvládá základní frázování a jednoduchou polyfonní hru

5. ročník

žák:

- dbá na kulturu tónu pomocí měchové techniky
- zdokonalí technickou, tempovou, rytmickou, dynamickou a výrazovou stránku hry

- ovládá hru melodických ozdob dle potřeby studovaných skladeb
- využívá hry dvojhlasu a vícehlasu v pravé ruce
- zvládá náročnější artikulační prostředky – hru s akcenty, staccato, portamento
- použije širší škálu akordů v levé ruce – durové, mollové, septimové
- využívá při hře rejstříky v pravé i levé ruce
- vytvoří v rámci T-S-D jednoduchý doprovod podle akordických značek
- zdokonalí hru dvojhmatů a akordů v pravé ruce
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu

6. ročník

žák:

- rozvíjí měchovou a prstovou techniku
- hraje skladby různých žánrů a stylů
- ovládá pravidla pro hru dle akordických značek
- transponuje jednoduché lidové písně
- zvládá hru základních melodických ozdob
- dokáže vhodně používat rejstříky a základní výrazové prostředky v etudách a přednesových skladbách
- použije zmenšené akordy v levé ruce
- zvládá interpretaci přiměřeně obtížných skladeb z paměti

7. ročník

žák:

- ovládá prstovou techniku pravé i levé ruky
- orientuje se po celé klávesnici i v basové části nástroje
- využívá rejstříkových možností nástroje a zvládá jejich základní označení
- zvládá dynamická a tempová označení u hraných skladeb
- podílí se na výběru skladeb
- umí pomocí měchové techniky tvořit kultivovaný tón
- ovládá práci s tónem, základy frázování a rozvíjí svou hudební paměť
- ovládá hru dle akordických značek
- zvládá hru jednoduchých skladeb z listu
- vytvoří doprovod k jednoduché lidové písni

Přípravné studium II. stupně:

žák:

- pojmenuje všechny části akordeonu
- zná názvy kláves a basových knoflíků
- zná správné postavení pravé a levé ruky
- zná správné sezení, držení nástroje a tah měchem
- na klávesnici najde jednotlivé klávesy
- hraje jednoduché etudy, písně a skladby každou rukou zvlášť i dohromady

Základní studium II. stupně:

1. ročník

žák:

- dbá na kvalitu tónu, využívá výrazových možností nástroje pomocí měchové techniky
- zahraje jednoduchou skladbu z listu
- interpretuje alespoň 2 přiměřeně obtížné skladby různých stylových období z paměti
- rozvíjí svou hudební paměť
- odvodí technická cvičení z obtížných míst studovaných skladeb (rytmizace motivů a pasáží, skoky, melodické ozdoby, kombinované dvojhmaty aj.)
- podílí se na výběru skladeb
- samostatně používá rejstříkování
- využívá znalostí o dynamice a výrazu
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- zná základní informace o vývoji akordeonu
- orientuje se v základních tanečních formách (polka, valčík, tango, cha-cha, beat)

2. ročník

žák:

- interpretuje skladby různých stylů a žánrů
- využívá všech doposud získaných znalostí a dovedností nejen v sólové hře, ale i komorní a souborové hře či jiném hudebním tělese
- vytvoří kultivovaný tón, zvládá základy frázování
- hraje z paměti a svou hudební paměť stále rozvíjí
- ovládá hru dvojhmatů na hmatníku pravé ruky v intervalech tercie a sexty
- orientuje se v celém rozsahu melodické i doprovodné části nástroje
- uplatňuje tvořivý přístup v interpretaci skladby po stránce prstokladů,

měchových obrátů, dynamiky a rejstříkování

- zná některé české, popř. světové akordeonisty, případně jejich nahrávky (CD alba)

3. ročník

žák:

- podílí se na výběru studovaných skladeb
- samostatně přistupuje k práci na interpretaci skladeb (dynamika, měch. obraty, agogika aj.)
- při poslechu nahrávek si uvědomuje možnosti rozdílné interpretace hudebních děl
- hru základních tanečních forem rozšiřuje o jazzové prvky
- zvládá hru náročnějších komorních, případně souborových partů

4. ročník

žák:

- používá hudební nástroj jako prostředek ke sdělování hudebních i mimohudebních myšlenek a představ
- dle svého zájmu a preferencí samostatně nastuduje přiměřeně obtížné skladby, rozvíjí svou hudební paměť
- samostatně tvoří prstoklady a měchové obraty
- začleňuje se dle svého zájmu a preferencí do neprofesionální umělecké praxe
- vytváří si na hudbu vlastní názor a je schopen jej uplatnit v praxi

5.1.14 Studijní zaměření – hra na cimbál

Učební plán

Základní studium I. stupně

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník
Hra na cimbál	1	1	1	1	1	1	1
Nauka o hudbě	1	1	1	1	1	-	-

Předměty kolektivní interpretace*

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník
Komorní hra	-	-	-	1	1	1	1
Hra v souboru	-	-	-	1	1	1	1
Hra v orchestru	-	-	-	1	1	1	1
Hra doprovodu	-	-	-	1	1	1	1
Čtyřruční hra	-	-	-	1	1	1	1
Sborový zpěv	-	-	-	1	1	1	1
Komorní zpěv	-	-	-	1	1	1	1

* žák si vybere z těchto možností, který předmět bude navštěvovat

Základní studium II. stupně

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník
Hra na cimbál	1	1	1	1

Předměty kolektivní interpretace*

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník
Komorní hra	1	1	1	1
Hra v souboru	1	1	1	1
Hra v orchestru	1	1	1	1
Hra doprovodu	1	1	1	1
Čtyřruční hra	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	1	1	1
Komorní zpěv	1	1	1	1

* žák si vybere z těchto možností, který předmět bude navštěvovat

Poznámky k učebnímu plánu:

V závislosti na talentu žáka a možnostech školy může být žák ve hře na nástroj výjimečně vyučován v 1,5 až 2 hodinách týdně (na návrh třídního učitele a se souhlasem ředitele školy).

Výuka ve hře na nástroj probíhá individuálně.

V souladu s tabulkou učebnímu plánu žák navštěvuje jeden z předmětů kolektivní interpretace.

Povinně volitelné předměty v rámci kolektivní interpretace jsou:

- a) komorní hra
- b) hra v souboru
- c) hra v orchestru
- d) hra doprovodu
- e) čtyřruční hra
- f) sborový zpěv
- g) komorní zpěv

V závislosti na zájmu žáka a možnostech školy může žák navštěvovat předměty kolektivní interpretace i dříve, než ukazuje tabulka.

Žák může navštěvovat současně více předmětů kolektivní interpretace.

Vyučovací předmět – Nauka o hudbě – má společné výstupy pro všechna studijní zaměření v hudebním oboru. Tyto výstupy se nacházejí na str. 170.

Sborový zpěv je vyučován na základě výstupů uvedených ve studijním zaměření – Sborový zpěv. Tyto výstupy najdeme na str. 166.

Hra na cimbál

Očekávané výstupy

Přípravné studium I. stupně

Ve studijním zaměření hra na cimbál přípravné studium pro I. stupeň neorganizujeme.

Základní studium I. stupně:

1. ročník

žák:

- ovládá správné sezení, držení těla, správné držení paliček
- umí dva základní typy úhozů – uvolněný a pevný
- zvládá hru pravou a levou rukou zvlášť
- orientuje se v cimbále v rozsahu od malého g po c3
- používá základní pedalizační výměny
- hraje vybrané durové stupnice, malý akordický rozklad
- umí zahrát jednoduché jednohlasé cvičení v G klíči
- umí zahrát jednoduchou píseň, cvičení z paměti

2. ročník

žák:

- kontroluje správné sezení u nástroje, držení paliček
- umí hrát levou i pravou rukou zvlášť, i oběma dohromady
- zvládá typy úhozů – pevný, uvolněný, dublovaný
- umí pedalizační výměny
- hraje durové stupnice, akordický rozklad, obraty podle svých možností a schopností
- umí základní dynamiku
- ovládá jednoduchý dvojhlas
- umí jednoduchou jednohlasou nebo dvojhlasou píseň nebo cvičení z paměti
- umí základní akordický doprovod

3. ročník

žák:

- využívá při hře základní návyky, kontroluje vlastní držení a uvolnění těla a rukou
- umí dublovaný úhoz a legato

- ovládá hru tremola
- umí hrát trojité arpeggio
- hraje tóny v rozsahu malého c až c3
- zvládá pedalizační výměny podle zápisu, vlastního cítění
- využívá dynamické výrazové prostředky (p, mf, f, crescendo, decrescendo)
- hraje notový zápis v G i v F klíči (po malé c)
- hraje v různosměrném dvojhlasě

4. ročník

žák:

- hraje vybrané durové a mollové stupnice v celém rozsahu nástroje
- hraje akordy s obraty, tercie v rámci stupnic, arpeggio, staccato
- kontroluje vyrovnanost úhozů
- umí doprovodit lidovou píseň jednoduchou harmonií
- zapojuje se do souhry s jinými nástroji
- hraje jednoduché skladby z paměti

5. ročník

žák:

- umí 3hlasé akordy, rozložené akordy s obraty, tercie
- hraje velký rozklad a harmonickou kadenci
- hraje skladby různých stylových období z paměti

6. ročník

žák:

- hraje vybrané stupnice dur, moll, chromatickou stupnici
- umí sekvence, rytmické varianty
- pracuje s tónem, dynamikou a barvou tónu
- transponuje jednoduché cvičení, lidové písně
- hraje skladby různých stylových období

7. ročník

žák:

- umí řešit základní problémy nástrojové hry (paličkoklad, frázování, pedalizace)
- užívá dynamiku, tempové rozlišení, frázování, agogiku

- umí sám nastudovat skladbu přiměřeně svým schopnostem a dovednostem
- interpretuje skladby různých stylů a žánrů
- umí transponovat doprovod k lidové písni

Přípravné studium II. stupně

žák:

- ovládá správné sezení, držení těla, správné držení paliček
- umí hrát levou i pravou rukou zvlášť, i oběma dohromady
- zvládá typy úhozů – pevný, uvolněný, dublovaný
- umí pedalizační výměny
- orientuje se v cimbále v rozsahu od malého g po c3
- užívá základní dynamiku
- ovládá jednoduchý dvojhlas
- umí zahrát jednoduchou píseň, cvičení z paměti

Základní studium II. stupně:

1. ročník

žák:

- zvládá hru v rychlejším tempu
- dbá na správnou dynamiku, pedalizaci
- hraje z listu náročnější skladby
- orientuje se v notovém zápise náročnějších skladeb
- rozlišuje hlavní zásady při interpretaci skladeb různých stylových období
- zná využití cimbálu v různých folklórních regionech

2. ročník

žák:

- ovládá různé druhy pedalizace
- je schopen při interpretaci skladeb různých stylových období porovnat kvalitu tónu, dynamické a barevné možnosti nástroje
- interpretuje alespoň dvě přiměřeně obtížné skladby různých stylových období z paměti
- zná základní informace o vývoji cimbálu

3. ročník

žák:

- dbá na kulturu úhozu, stavbu frází, vyrovnanost pasážové hry při nácviu náročnějších skladeb
- zvládá kombinaci pizzicato a úhozu, flažolety, tremolo
- samostatně řeší paličkoklad
- samostatně pracuje s kvalitou a barvou tónu
- při hře z paměti využívá znalosti o výrazu, harmonii, obsahu a formě hrané skladby

4. ročník

žák:

- samostatně nastuduje skladby podle svého zájmu a preferencí
- zvládá různé druhy úhozu
- podílí se na výběru studovaných skladeb
- samostatně přistupuje k práci na interpretaci skladeb – agogika, dynamika, kvalita tónu
- rozlišuje zásady artikulace při interpretaci skladeb různých stylových období
- interpretuje alespoň dvě přiměřeně obtížné skladby různých stylových období z paměti
- pomocí technických cvičení nalézá řešení technických problémů ve skladbách
- při nácviu skladeb a jejich interpretaci využívá své zkušenosti z poslechu profesionálních nahrávek hráčů na cimbál a z návštěv folklórních festivalů
- je schopen vyjádřit své názory na interpretaci

5.1.15 Studijní zaměření – hra na zobcovou flétnu

Učební plán

Základní studium I. stupně

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník
Hra na zobcovou flétnu	1	1	1	1	1	1	1
Nauka o hudbě	1	1	1	1	1	-	-

Předměty kolektivní interpretace*

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník
Komorní hra	-	-	-	1	1	1	1
Hra v souboru	-	-	-	1	1	1	1
Hra v orchestru	-	-	-	1	1	1	1
Hra doprovodu	-	-	-	1	1	1	1
Čtyřruční hra	-	-	-	1	1	1	1
Sborový zpěv	-	-	-	1	1	1	1
Komorní zpěv	-	-	-	1	1	1	1

* žák si vybere z těchto možností, který předmět bude navštěvovat

Základní studium II. stupně

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník
Hra na zobcovou flétnu	1	1	1	1

Předměty kolektivní interpretace*

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník
Komorní hra	1	1	1	1
Hra v souboru	1	1	1	1
Hra v orchestru	1	1	1	1
Hra doprovodu	1	1	1	1
Čtyřruční hra	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	1	1	1
Komorní zpěv	1	1	1	1

* žák si vybere z těchto možností, který předmět bude navštěvovat

Poznámky k učebnímu plánu:

V závislosti na talentu žáka a možnostech školy může být žák ve hře na nástroj výjimečně vyučován v 1,5 až 2 hodinách týdně (na návrh třídního učitele a se souhlasem ředitele školy).

Výuka ve hře na nástroj probíhá individuálně popř. ve skupině 2-4 žáků.

Jsou-li vyučováni žáci ve skupině, pak jsou přítomni společně po celou dobu vyučovací hodiny.

Skupinová výuka je možná v nižších ročnících za předpokladu srovnatelné mentální úrovně a tělesné vyspělosti žáků ve skupině.

V souladu s tabulkou učebnímu plánu žák navštěvuje jeden z předmětů kolektivní interpretace.

Povinně volitelné předměty v rámci kolektivní interpretace jsou:

- a) komorní hra
- b) hra v souboru
- c) hra v orchestru
- d) hra doprovodu
- e) čtyřruční hra
- f) sborový zpěv
- g) komorní zpěv

V závislosti na zájmu žáka a možnostech školy může žák navštěvovat předměty kolektivní interpretace i dříve, než ukazuje tabulka.

Žák může navštěvovat současně více předmětů kolektivní interpretace.

Vyučovací předmět – Nauka o hudbě – má společné výstupy pro všechna studijní zaměření v hudebním oboru. Tyto výstupy se nacházejí na str. 170.

Sborový zpěv je vyučován na základě výstupů uvedených ve studijním zaměření – Sborový zpěv. Tyto výstupy najdeme na str. 166.

Hra na zobcovou flétnu

Očekávané výstupy

Přípravné studium I. stupně

žák:

- pojmenuje základní části zobcové flétny
- ovládá plynulý výdech, umí nasadit tón
- zná správný postoj a držení nástroje
- hraje jednoduchá říkadla a rytmickou ozvěnu

Základní studium I. stupně:

1. ročník

žák:

- je schopen na základě informací o nástroji a jeho údržbě dodržovat základní hygienické návyky
- ovládá nádech ústy, kontrolovaný výdech, nasazení a ukončení tónu jazykem
- umí rozeznat zvuk od tónu
- dovede opakovat krátké a jednoduché rytmické i melodické útvary – hra na ozvěnu
- zahraje prosté lidové písně z paměti
- orientuje se v notovém zápisu probírané látky

2. ročník

žák:

- je schopen vizuální sebekontroly postoje a držení zobcové flétny
- využívá zvukových možností nástroje v rámci vyjádření nálady
- umí zahrát kvalitní tón první oktávy v přiměřené délce
- ovládá jednoduchou dynamiku
- orientuje se ve 4/4, 2/4, 3/4 a 6/8 taktu
- ovládá artikulační slabiky Tý, Dý a hru v legatu
- je schopen jednoduchého rytmického doprovodu tanečků i lidových písní s využitím Orffových nástrojů
- dovede hrát v duu s učitelem

3. ročník

žák:

- ovládá správné držení těla i nástroje

- používá základní technické prvky hry (nasazení a ukončení tónu, prstová technika, kvalitní tón)
- využívá zvládnutého rozsahu nástroje
- zahraje podle svých individuálních schopností z paměti jednoduchou skladbu
- vnímá náladu skladby a tuto náladu vyjádří a interpretuje elementárními výrazovými prostředky
- hraje jednoduché melodické motivy od různých tónů podle sluchu

4. ročník

žák:

- umí zahrát kvalitní tón první oktávy v délce čtyřtaktové fráze
- v závislosti na somatickém potenciálu začíná hrát na altový nástroj
- používá artikulaci staccato, legato, tenuto, portamento
- orientuje se i v osminových a půlových taktech
- ovládá hru durových stupnic do 2# a 2b a dovede v těchto tóninách transponovat, využívá rozsahu sopránové flétny $c^1 - h^2$
- ovládá základní moderní techniky (z Flautoškoly) a jednoduché melodické ozdoby
- je zapojen do kolektivních uměleckých aktivit (komorní hra, hra v souboru, sborový zpěv) a je veden k zodpovědnosti za výsledek společné práce
- je schopen přiměřené samostatnosti a kulturního chování při veřejných vystoupeních

5. ročník

žák:

- využívá tónů sopránové flétny v rozsahu $c^1 - c^3$ a zvukových možností nástroje
- technicky zvládá hru na altovou flétnu a pracuje na plynulém přechodu mezi sopránovým a altovým nástrojem
- ovládá hru durových stupnic do 3# a 3b a dokáže v těchto tóninách transponovat jednoduché melodie nebo lidové písně
- hraje sólově i s doprovodem druhého nástroje přiměřené skladby základních stylových období – středověké tance, renesanční a barokní skladbičky
- umí využít základní moderní techniky ve hře současných skladeb

6. ročník

žák:

- zvládá tóny v rozsahu 2 oktáv chromaticky
- je schopen střídát sopránový a altový nástroj

- ovládá hru vybraných durových a mollových stupnic a dokáže v těchto tóninách transponovat jednoduché melodie nebo lidové písně
- hraje základní melodické ozdoby v barokních skladbách
- přiměřeně ovládá prstovou techniku
- v závislosti na fyzických dispozicích začíná hrát na basový nástroj
- je schopen samostatného nastudování zadané látky a zvládá kultivovaný projev na veřejném vystoupení

7. ročník

žák:

- využívá při hře všechny získané technické i výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu
- využívá dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle svých individuálních schopností
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- ovládá elementární transpozici úměrně svým schopnostem

Přípravné studium II. stupně

žák:

- pojmenuje všechny části zobcové flétny
- ovládá plynulý výdech a základní artikulaci
- zná správné postavení pravé a levé ruky
- zná správný postoj a držení nástroje
- hraje jednoduché cvičení, písně a renesanční tance
- umí jednoduše doprovodit renesanční tance a lidové písně na Orffovy nástroje

Základní studium II. stupně:

1. ročník

žák:

- využívá tónů v rozsahu 2 oktáv chromaticky a vybrané tóny třetí oktávy
- zpřesňuje prstovou techniku na úrovni koordinace prstů a artikulace, používá dvojitě nasazení „tk“ nebo „dg“

- plynule přechází mezi sopránovým, altovým, basovým a případně tenorovým nástrojem (fyzické dispozice), umí dle potřeby využít i nástroje sopraninového
- v závislosti na individuálních schopnostech ovládá hru stupnic do 4# a 4b a dokáže v těchto tóninách transponovat
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů, které je schopen z větší části nastudovat samostatně a to jak v sólové tak komorní či ansámblové hře

2. ročník

žák:

- je schopen používat tóny třetí oktávy u altové flétny (zahrnuje kolenový hmat fis³)
- dle individuálních fyzických dispozicí využívá při nácvičce technických cvičení tenorový nástroj
- v závislosti na individuálních schopnostech ovládá hru stupnic do 5# a 5b a dokáže v těchto tóninách transponovat
- zvládá samostatně řešit technické problémy zadané skladby
- při interpretaci současných skladeb využívá složitější moderní techniky a ovládá jejich základní grafické značení
- při kolektivní výuce se zapojuje ve vyhledávání informací a formulování názoru na interpretaci zadané skladby

3. ročník

žák:

- zvládá probraný tónový rozsah sopránové, altové, tenorové a basové flétny s důrazem na kulturu tónu a intonační čistotu
- umí využívat alternativních hmatů
- je schopen uplatnit získané hudební vědomosti a dovednosti k samostatnému studiu nových skladeb – tempové rozlišení, použití odpovídajícího frázování a základního zdobení
- samostatně vyhledává informace související s výukou
- zvládá orientaci ve složitějších notových zápisech sólové i komorní či ansámblové hry
- je schopen zvládat kritiku svého výkonu i formulaci hodnocení výkonu svých spoluhráčů v komorní či ansámblové hře, je schopen sebereflexe výkonu i chování při veřejném vystupování
- zná historii zobcové flétny, umí vyjmenovat stěžejní díla i nejvýznamnější interprety

4. ročník

žák:

- uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje
- orientuje se v notovém zápise, samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj, dýchání, frázování, výrazu při nácviu a interpretaci skladeb
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- je schopen si vytvořit názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů a tento svůj názor zformuluje
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí; využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru
- zapojuje se do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb

5.1.16 Studijní zaměření – hra na příčnou flétnu

Učební plán

Základní studium I. stupně

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník
Hra na příčnou flétnu	1	1	1	1	1	1	1
Nauka o hudbě	1	1	1	1	1	-	-

Předměty kolektivní interpretace*

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník
Komorní hra	-	-	-	1	1	1	1
Hra v souboru	-	-	-	1	1	1	1
Hra v orchestru	-	-	-	1	1	1	1
Hra doprovodu	-	-	-	1	1	1	1
Čtyřruční hra	-	-	-	1	1	1	1
Sborový zpěv	-	-	-	1	1	1	1
Komorní zpěv	-	-	-	1	1	1	1

* žák si vybere z těchto možností, který předmět bude navštěvovat

Základní studium II. stupně

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník
Hra na příčnou flétnu	1	1	1	1

Předměty kolektivní interpretace*

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník
Komorní hra	1	1	1	1
Hra v souboru	1	1	1	1
Hra v orchestru	1	1	1	1
Hra doprovodu	1	1	1	1
Čtyřruční hra	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	1	1	1
Komorní zpěv	1	1	1	1

* žák si vybere z těchto možností, který předmět bude navštěvovat

Poznámky k učebnímu plánu:

V závislosti na talentu žáka a možnostech školy může být žák ve hře na nástroj výjimečně vyučován v 1,5 až 2 hodinách týdně (na návrh třídního učitele a se souhlasem ředitele školy).

Výuka ve hře na nástroj probíhá individuálně.

V souladu s tabulkou učebnímu plánu žák navštěvuje jeden z předmětů kolektivní interpretace.

Povinně volitelné předměty v rámci kolektivní interpretace jsou:

- a) komorní hra
- b) hra v souboru
- c) hra v orchestru
- d) hra doprovodu
- e) čtyřruční hra
- f) sborový zpěv
- g) komorní zpěv

V závislosti na zájmu žáka a možnostech školy může žák navštěvovat předměty kolektivní interpretace i dříve, než ukazuje tabulka.

Žák může navštěvovat současně více předmětů kolektivní interpretace.

Vyučovací předmět – Nauka o hudbě – má společné výstupy pro všechna studijní zaměření v hudebním oboru. Tyto výstupy se nacházejí na str. 170.

Sborový zpěv je vyučován na základě výstupů uvedených ve studijním zaměření – Sborový zpěv. Tyto výstupy najdeme na str. 166.

Hra na příčnou flétnu

Očekávané výstupy

Přípravné studium I. stupně

žák:

- Hraje na přípravný nástroj (např. zobcová flétna) popř. na příčnou flétnu se zahnutou hlavicí
- pojmenuje základní části nástroje
- ovládá plynulý výdech, umí nasadit tón
- zná správný postoj a držení nástroje
- hraje jednoduchá říkadla a rytmickou ozvěnu

Základní studium I. stupně:

1. ročník

žák:

- pečuje o nástroj a má znalosti o základních hygienických návycích, souvisejících s hrou na nástroj
- umí klidný nádech ústy a plynulý výdech
- ovládá přiměřeně věku, svým schopnostem a znalostem přirozené držení nástroje a tvoření tónu se zapojením břišních svalů
- je schopen rozlišit zvuk od tónu a dovede zahrát rovný tón v přiměřené délce
- je schopen samostatného nácvičku před zrcadlem
- orientuje se v notovém zápisu

2. ročník

žák:

- má znalosti o funkci břišních svalů a jejich zapojení při hře a pracuje na prodloužení délky výdechu
- umí zahrát podle sluchu krátký rytmicko-melodický úryvek zahráný učitelem a z paměti jednoduché lidové písně ve zvládnutém rozsahu
- orientuje se v notovém zápisu jednočárkované oktávy
- využívá získané znalosti a dovednosti k práci na koordinaci prstů a jazyka
- (rozsah d^1 - e^2)

3. ročník

žák:

- pracuje na získaných dovednostech předchozích ročníků a používá základní technické prvky hry (přirozený a efektivní nádech, kvalitní výdech s brániční podporou, nasazení a ukončení tónu, rovný tón)
- zvládá hru s doprovodným nástrojem a hru z paměti
- zvládá artikulaci tenuto, legato, umí rozlišit nátryl a náraz
- umí před zrcadlem zkontrolovat svůj správný postoj a držení nástroje
- hraje noty v rozsahu (c¹ - h²)

4. ročník

žák:

- zvládá dechovou techniku k používání crescenda a decrescenda
- využívá správného postavení levé a pravé ruky k lepší koordinaci prstové techniky
- ovládá artikulaci portamento, legato a staccato
- umí použít nátryl a náraz, rozlišuje příraz a oporu
- umí se subjektivně vyjádřit k vlastnímu veřejnému vystoupení
- hraje noty v rozsahu c¹ – c³

5. ročník

žák:

- rozvíjí dechovou techniku, dynamiku a agogiku
- samostatně kontroluje postoj, držení flétny a postavení prstů při hře
- prohlubuje a rozšiřuje nácvik ozdob
- používá chromatické postupy v rozsahu c¹- e³
- umí vyjádřit náladu skladby s dosud poznanými výrazovými prostředky
- z paměti hraje kratších skladby
- umí zahrát jednoduché melodické ozdoby, používat jednoduché staccato,
- hraje vybrané stupnice a akordy plynule v přiměřeném tempu, umí zahrát chromatickou stupnici (po e³)

•

6. ročník

žák:

- využívá při hře etud a přednesových skladeb naučených výrazových prostředků (dynamiky, agogiky), melodické ozdoby a různou artikulaci
- interpretuje skladby různých období

- umí přiměřeně korigovat intonaci
- transponuje jednoduchou melodii
- získané poznatky a vědomosti dokáže uplatnit v komorní a souborové hře
- ovládá kultivovaný projev při veřejném vystoupení a zároveň dokáže své vystoupení subjektivně zhodnotit

7. ročník

žák:

- hraje kvalitním tónem s přiměřenou čistotou
- dokáže samostatně nastudovat přiměřeně obtížné skladby dle svých individuálních schopností
- využívá technických možností nástroje a všech dosud získaných výrazových prostředků
- uplatňuje se v komorní nebo souborové hře

Přípravné studium II. stupně

žák:

- popíše, složí a rozloží nástroj
- zná správný postoj a držení nástroje – nácvik před zrcadlem
- zná základní hygienické návyky, související s hrou na nástroj a správně o něj pečuje
- dbá na správné nasazení a ukončení tónu
- zná funkci břišních svalů a tón tvoří s jejich aktivním zapojením
- orientuje se v notovém zápisu jedno a dvoučárkované oktávy
- hraje tóny v rozsahu c1 – h2, zvládá artikulaci tenuto, legato
- hraje snadné etudy a přednesové skladby

Základní studium II. stupně:

1. ročník

žák:

- navazuje na získané dovednosti z I. stupně
- využívá svou zvládnutou prstovou a dechovou techniku
- je schopen zahrát skladby kvalitním a čistým tónem
- nadále rozvíjí hru v duu s učitelem, případně v komorní, souborové či orchestrální hře
- orientuje se v základní historii (vývoji) nástroje do období renesance

2. ročník

žák:

- hraje skladby s melodickými ozdobami, dynamikou a agogikou
- intenzivně se uplatňuje v komorní, souborové nebo orchestrální hře
- má základní znalosti o vývoji nástroje v období baroka, spojené s poslechem skladeb daného období

3. ročník

žák:

- orientuje se v notovém zápisu a v problematice nástrojové techniky
- samostatně vyhledává informace související s výukou
- aktivně se zapojuje do souborů různého obsazení a zodpovědně spolupracuje
- zvládá orientaci ve složitějších notových zápisech komorní či ansámblové hry
- má základní znalosti o vývoji nástroje v období klasicismu až romantismu spojené s poslechem a rozborem skladeb

4. ročník

žák:

- má základní znalosti o vývoji nástroje do 20. století včetně
- umí formulovat svůj názor k interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů
- využívá svých vědomostí, praktických dovedností a interpretačních zkušeností k samostatnému studiu nových skladeb
- uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje
- zvládá samostatně řešit technické problémy zadané skladby

5.1.17 Studijní zaměření – hra na klarinet

Učební plán

Základní studium I. stupně

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník
Hra na klarinet	1	1	1	1	1	1	1
Nauka o hudbě	1	1	1	1	1	-	-

Předměty kolektivní interpretace*

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník
Komorní hra	-	-	-	1	1	1	1
Hra v souboru	-	-	-	1	1	1	1
Hra v orchestru	-	-	-	1	1	1	1
Hra doprovodu	-	-	-	1	1	1	1
Čtyřruční hra	-	-	-	1	1	1	1
Sborový zpěv	-	-	-	1	1	1	1
Komorní zpěv	-	-	-	1	1	1	1

* žák si vybere z těchto možností, který předmět bude navštěvovat

Základní studium II. stupně

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník
Hra na klarinet	1	1	1	1

Předměty kolektivní interpretace*

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník
Komorní hra	1	1	1	1
Hra v souboru	1	1	1	1
Hra v orchestru	1	1	1	1
Hra doprovodu	1	1	1	1
Čtyřruční hra	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	1	1	1
Komorní zpěv	1	1	1	1

* žák si vybere z těchto možností, který předmět bude navštěvovat

Poznámky k učebnímu plánu:

V závislosti na talentu žáka a možnostech školy může být žák ve hře na nástroj výjimečně vyučován v 1,5 až 2 hodinách týdně (na návrh třídního učitele a se souhlasem ředitele školy).

Výuka ve hře na nástroj probíhá individuálně.

V souladu s tabulkou učebnímu plánu žák navštěvuje jeden z předmětů kolektivní interpretace.

Povinně volitelné předměty v rámci kolektivní interpretace jsou:

- a) komorní hra
- b) hra v souboru
- c) hra v orchestru
- d) hra doprovodu
- e) čtyřruční hra
- f) sborový zpěv
- g) komorní zpěv

V závislosti na zájmu žáka a možnostech školy může žák navštěvovat předměty kolektivní interpretace i dříve, než ukazuje tabulka.

Žák může navštěvovat současně více předmětů kolektivní interpretace.

Vyučovací předmět – Nauka o hudbě – má společné výstupy pro všechna studijní zaměření v hudebním oboru. Tyto výstupy se nacházejí na str. 170.

Sborový zpěv je vyučován na základě výstupů uvedených ve studijním zaměření – Sborový zpěv. Tyto výstupy najdeme na str. 166.

Hra na klarinet

Očekávané výstupy

Přípravné studium I. stupně

žák:

- hraje na přípravný nástroj (např. zobcová flétna) popř. klarinet menšího typu
- pojmenuje základní části nástroje
- ovládá plynulý výdech, umí nasadit tón
- zná správný postoj a držení nástroje
- hraje jednoduchá říkadla a rytmickou ozvěnu

Základní studium I. stupně:

1. ročník

žák:

- umí správně složit nástroj, zacházet a pečovat o něj, upevnit plátek a ligaturu
- ovládá správný postoj při hře, postavení rukou a prstů, odklon nástroje od těla
- zvládá základy bráničního dýchání, tlaku při výdechu, nátisku a nasazování tónu
- využívá pouze jedné dynamiky v plném zvuku nástroje s ohledem na tvoření tónu
- je schopen hrát základní tóny spodního chalumeau rejstříku – g až a¹
- rozlišuje základní délky not a pomlk – celá, půlová, čtvrt'ová a osminová
- napodobuje hru učitele (ozvěny, střídání se ve cvičeních po kratších částech apod.)
- hraje jednoduché lidové písně a skladbičky

2. ročník

žák:

- je schopen hrát tóny spodního chalumeau rejstříku – e až b¹ včetně křížků a b, u klasického klarinetu ovládá oboustranně malíkové hmaty
- zvládá jednoduché rytmy včetně synkopy, zná šestnáctinové noty
- umí hrát s učitelem nebo spolužákem snadnější dua, kánony a skladby s doprovodem klávesového nástroje
- hraje stupnice: G dur, F dur, a moll, e moll s rozloženým tónickým kvintakordem
- z paměti hraje jednoduchou skladbičku nebo písničku

3. ročník

žák:

- je schopen hrát v rozsahu e až a₂ včetně křížků a b
- ovládá základní druhy artikulace – tenuto, legato, staccato
- hraje skladby s doprovodem klávesového nástroje
- ve spodním rejstříku nástroje používá dynamiku piano, mezzoforte a forte
- podle fyzických schopností ovládá přechod mezi horním a spodním rejstříkem nástroje
- zvládá samostatnou domácí přípravu
- ovládá stupnice: C dur, a moll, G dur, e moll, F dur, d moll s rozloženým tónickým kvintakordem a jeho obraty po čtyřech

4. ročník

žák:

- hraje tóny v rozsahu e až c₃ včetně křížků a b
- ovládá přechod mezi horním a spodním rejstříkem nástroje
- dokáže hrát složitější rytmické útvary – trioly, tečkovaný rytmus a synkopy
- umí stupnice do 2 křížků, do 2 bé, včetně rozkladu a obratů tónického kvintakordu
- přiměřeně umí používat crescendo, decrescendo a rozlišovat základní tempové označení
- rozvíjí schopnost hrát v kolektivu, lépe se doladuje k ostatním spoluhráčům
- v rámci domácí přípravy si dokáže poradit s technicky náročnějším místem

5. ročník

žák:

- hraje tóny v rozsahu e až d₃ včetně křížků a b, dokáže enharmonicky zaměňovat jednotlivé tóny
- umí vhodně používat pomocné hmaty h, fis₁, fis₂, b₂
- hraje stupnice do 3 křížků, do 3 bé, včetně rozkladu a obratů tónického kvintakordu
- zná zásady správného chování při veřejných vystoupeních (role posluchače, interpreta)
- v jednodušších skladbách upravuje dynamiku, zvažuje různé varianty – učí se stylově interpretovat zadanou skladbu

6. ročník

žák:

- hraje tóny v rozsahu e až e₃ včetně křížků a b
- hraje stupnice do 4 křížků, do 4 bé, včetně rozkladu a obratů tónického kvintakordu

- z hlediska prstové problematiky zvládá efektivní samostatnou domácí přípravu
- je schopen sám tvořit jednodušší cvičení
- dokáže hrát v dynamice p, mp, mf a f, také plynule přecházet z jedné do druhé
- dbá na správné ladění a doladování

7. ročník

žák:

- při hře využívá všechny získané technické a výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu
- je schopen hrát v rozsahu e až e3 (g3), v kterém ovládá dynamiku (mimo krajních poloh)
- hraje stupnice do 4 křížků, do 4 bé, včetně rozkladu a obrátů tónického kvintakordu, u durových stupnic dominantní septakord a u mollových zmenšený septakord
- v rámci domácí přípravy je schopen nastudovat zadanou skladbu – samostatně uplatňuje dynamické možnosti, realizuje tempové změny
- snadnější skladby zahraje z listu
- transponuje jednoduchou melodii
- interpretuje skladby různých žánrů jak s klavírem, tak v komorním souboru, klasický repertoár je schopen hrát z paměti

Přípravné studium II. stupně

Očekávané výstupy

žák:

- zná jednotlivé díly nástroje a umí jej složit
- umí upevnit plátek, ligaturu a zná základy péče o nástroj
- zná správný postoj při hře, postavení rukou a prstů, odklon nástroje od těla
- zvládá základy bráničního dýchání, nátisku a nasazení tónu
- hraje tóny v rozsahu e-c3
- ovládá přechod mezi spodním a horním rejstříkem
- Hraje snadné etudy a jednoduché přednesové skladby

Základní studium II. stupně:

1. ročník

žák:

- dbá na zvukovou vyrovnanost v celém rozsahu nástroje

- rozšiřuje si dosavadní repertoár o přednesové skladby pro klarinet sólo
- prohlubuje si dechovou kapacitu pravidelným cvičením dlouhých tónů
- zlepšuje prstovou techniku ve stupnicích, které hraje v rychlejším tempu
- transponuje jednodušší skladby in A, in C
- zná základní informace o vývoji nástroje

2. ročník

žák:

- ovládá všechny hmaty v celém rozsahu nástroje, včetně pomocných a trylkovacích hmatů
- používá melodické ozdoby – příraz, nátryl a obal
- ovládá hru ve větších tempech, pravidelně cvičí stupnice a prstová cvičení
- studovanou skladbu zařadí do stylového období
- zná některé české a světové klarinetisty a poslouchá jejich nahrávky

3. ročník

žák:

- ovládá zvukovou vyrovnanost v celém rozsahu nástroje
- v přednesových skladbách užívá všechny melodické ozdoby včetně trylku
- orientuje se ve složených i nepravidelných taktech
- při hře užívá širokou dynamickou škálu
- podílí se na výběru studovaných skladeb
- poslouchá nahrávky profesionálních hudebníků a získané poznatky využívá při vlastní interpretaci

4. ročník

žák:

- zvládá samostatné nastudování klasicistní skladby, včetně vedení frází
- dokáže interpretovat skladby z období klasicismu, romantismu a počátku 20. století
- uplatňuje se v komorních souborech, zlepšuje souhru a doladování k ostatním
- spoluhráčům
- je seznámen s možností transpozice studované skladby (in A, in C)
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí; využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru

5.1.18 Studijní zaměření – hra na saxofon

Učební plán

Základní studium I. stupně

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník
Hra na saxofon	1	1	1	1	1	1	1
Nauka o hudbě	1	1	1	1	1	-	-

Předměty kolektivní interpretace*

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník
Komorní hra	-	-	-	1	1	1	1
Hra v souboru	-	-	-	1	1	1	1
Hra v orchestru	-	-	-	1	1	1	1
Hra doprovodu	-	-	-	1	1	1	1
Čtyřruční hra	-	-	-	1	1	1	1
Sborový zpěv	-	-	-	1	1	1	1
Komorní zpěv	-	-	-	1	1	1	1

* žák si vybere z těchto možností, který předmět bude navštěvovat

Základní studium II. stupně

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník
Hra na saxofon	1	1	1	1

Předměty kolektivní interpretace*

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník
Komorní hra	1	1	1	1
Hra v souboru	1	1	1	1
Hra v orchestru	1	1	1	1
Hra doprovodu	1	1	1	1
Čtyřruční hra	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	1	1	1
Komorní zpěv	1	1	1	1

* žák si vybere z těchto možností, který předmět bude navštěvovat

Poznámky k učebnímu plánu:

V závislosti na talentu žáka a možnostech školy může být žák ve hře na nástroj výjimečně vyučován v 1,5 až 2 hodinách týdně (na návrh třídního učitele a se souhlasem ředitele školy).

Výuka ve hře na nástroj probíhá individuálně.

V souladu s tabulkou učebnímu plánu žák navštěvuje jeden z předmětů kolektivní interpretace.

Povinně volitelné předměty v rámci kolektivní interpretace jsou:

- a) komorní hra
- b) hra v souboru
- c) hra v orchestru
- d) hra doprovodu
- e) čtyřruční hra
- f) sborový zpěv
- g) komorní zpěv

V závislosti na zájmu žáka a možnostech školy může žák navštěvovat předměty kolektivní interpretace i dříve, než ukazuje tabulka.

Žák může navštěvovat současně více předmětů kolektivní interpretace.

Vyučovací předmět – Nauka o hudbě – má společné výstupy pro všechna studijní zaměření v hudebním oboru. Tyto výstupy se nacházejí na str. 170.

Sborový zpěv je vyučován na základě výstupů uvedených ve studijním zaměření – Sborový zpěv. Tyto výstupy najdeme na str. 166.

Hra na saxofon

Očekávané výstupy

Přípravné studium I. stupně

žák:

- Hraje na přípravný nástroj (např. zobcová flétna)
- pojmenuje základní části nástroje
- ovládá plynulý výdech, umí nasadit tón
- zná správný postoj a držení nástroje
- hraje jednoduchá říkadla a rytmickou ozvěnu

Základní studium I. stupně:

1. ročník

žák:

- pojmenuje jednotlivé části nástroje
- umí správně složit nástroj, zacházet a pečovat o něj, upevnit plátek
- ovládá správný postoj při hře, postavení rukou a prstů, odklon nástroje od těla
- osvojuje si brániční dechovou techniku pomocí dechových cvičení, kterou uplatňuje i při hře
- využívá pouze jedné dynamiky v plném zvuku nástroje s ohledem na tvoření tónu
- rozlišuje základní délky not a pomlk – celá, půlová, čtvrt'ová a osminová
- ovládá hru tenuto v tónovém rozsahu g1 – c2 (cis2)
- zahraje jednoduché lidové písně, příp. snadné skladbičky dle svých individuálních možností a schopností

2. ročník

žák:

- rozvíjí základní nátiskové návyky
- umí hrát rovné tóny v návaznosti na správné dýchání
- zvládá jednoduché rytmy včetně synkopy
- ovládá synchronizaci dýchací a prstové techniky
- ovládá hru tenuto a legato v tónovém rozsahu d1 – g2
- umí zahrát stupnice durové do 1 křížku a 1 bé
- hraje lidové písně a jednodušší skladby přiměřeně podle svých individuálních možností a schopností

3. ročník

žák:

- ovládá základní druhy artikulace – tenuto, legato, staccato
- upevňuje nátisk a je schopen tvořit kvalitní tón dle svých individuálních možností
- hraje stupnice dur do 2 křížků a 2 bé, moll do 1 křížku a 1 bé včetně příslušných kvintakordů a jejich obrátů
- používá základní dynamiku piano, mezzoforte a forte
- hraje skladby s doprovodem klávesového nástroje

4. ročník

žák:

- hraje tóny v širším rozsahu
- ovládá přechod mezi horním a spodním rejstříkem nástroje
- hraje složitější rytmické útvary – trioly, tečkovaný rytmus a synkopy
- přiměřeně umí používat crescendo, decrescendo a rozlišovat základní tempové označení
- v rámci domácí přípravy si dokáže poradit s technicky náročnějším místem
- umí stupnice do 2 křížků, do 2 bé, včetně rozkladu a obrátů tónického kvintakordu
- interpretuje vybrané přednesové skladby různých žánrů přiměřené obtížnosti podle svých individuálních možností a schopností

5. ročník

žák:

- hraje tóny v celém rozsahu nástroje dle svých schopností
- při hře uplatňuje správnou artikulaci a intonaci
- hraje stupnice do 3 křížků, do 3 bé, včetně rozkladu a obrátů tónického kvintakordu
- v jednodušších skladbách uplatňuje dynamiku, zvažuje různé varianty – učí se stylově interpretovat zadanou skladbu

6. ročník

žák:

- hraje kvalitním tónem s využitím plné dechové opory v celém svém užívaném tónovém rozsahu nástroje
- rozvíjí a upevňuje hru v krajních polohách nástroje
- hraje stupnice do 4 křížků, do 4 bé, včetně rozkladu a obrátů tónického kvintakordu
- dokáže hrát v dynamice p, mp, mf a f, také plynule přecházet z jedné do druhé

- transponuje jednoduchou melodii
- hraje skladby různých stylů a žánrů sólové i s doprovodem

7. ročník

žák:

- při hře využívá všechny získané technické a výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu
- v rámci domácí přípravy je schopen nastudovat zadanou skladbu – samostatně
- uplatňuje dynamické možnosti, realizuje tempové změny
- ovládá stupnice do 4 křížků, do 4 bé, včetně rozkladu a obrátů tónického kvintakordu, u durových stupnic dominantní septakord a u mollových zmenšený septakord
- dovede zahrát lehčí skladby z listu
- Interpretuje skladby různých žánrů jak s klavírem, tak v kolektivu
- aktivně se zúčastňuje kolektivní interpretace

Přípravné studium II. stupně

žák:

- zná jednotlivé díly nástroje a umí jej složit
- umí upevnit plátek, ligaturu a zná základy péče o nástroj
- zná správný postoj při hře, postavení rukou a prstů, odklon nástroje od těla
- zvládá základy bráničního dýchání, nátisku a nasazení tónu
- hraje tóny v rozsahu h-c3
- ovládá přechod mezi spodním a horním rejstříkem
- hraje snadné etudy a jednoduché přednesové skladby

Základní studium II. stupně:

1. ročník

žák:

- uplatňuje všechny technické i výrazové prostředky při hře v celém rozsahu nástroje
- dbá na zvukovou vyrovnanost v celém rozsahu nástroje
- prohlubuje si dechovou kapacitu pravidelným cvičením dlouhých tónů
- prostřednictvím prstových cvičení zlepšuje prstovou techniku ve stupnicích
- orientuje se v notovém zápisu nejrůznějších skladeb, hledá svůj vlastní hudební výraz

2. ročník

žák:

- ovládá všechny hmaty v celém rozsahu nástroje, včetně pomocných a trylkovacích hmatů
- používá melodické ozdoby – příraz, nátryl a obal
- ovládá hru ve větších tempech, pravidelně cvičí stupnice a prstová cvičení
- zná některé významné saxofonisty a jejich nahrávky

3. ročník

žák:

- ovládá zvukovou vyrovnanost v celém rozsahu nástroje
- v přednesových skladbách užívá všechny melodické ozdoby včetně trylku
- orientuje se ve složených i nepravidelných taktech
- při hře užívá širokou dynamickou škálu
- je si schopen s pomocí učitele vybírat vhodné skladby
- dokáže samostatně nastudovat vybranou přednesovou skladbu a využít v ní výrazových i technických prostředků hry
- poslouchá nahrávky předních českých a světových saxofonistů, hodnotí je a srovnává

4. ročník

žák:

- při hře využívá všech dosud nabytých dovedností
- užívá speciální saxofonové techniky - vibrato, glissando, growling, hra alikvotních tónů
- hraje pentatonické a bluesové stupnice
- zná základy swingové artikulace
- orientuje se v různých slohových obdobích
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí; využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru

5.1.19 Studijní zaměření – hra na trubku

Učební plán

Základní studium I. stupně

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník
Hra na trubku	1	1	1	1	1	1	1
Nauka o hudbě	1	1	1	1	1	-	-

Předměty kolektivní interpretace*

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník
Komorní hra	-	-	-	1	1	1	1
Hra v souboru	-	-	-	1	1	1	1
Hra v orchestru	-	-	-	1	1	1	1
Hra doprovodu	-	-	-	1	1	1	1
Čtyřruční hra	-	-	-	1	1	1	1
Sborový zpěv	-	-	-	1	1	1	1
Komorní zpěv	-	-	-	1	1	1	1

* žák si vybere z těchto možností, který předmět bude navštěvovat

Základní studium II. stupně

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník
Hra na trubku	1	1	1	1

Předměty kolektivní interpretace*

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník
Komorní hra	1	1	1	1
Hra v souboru	1	1	1	1
Hra v orchestru	1	1	1	1
Hra doprovodu	1	1	1	1
Čtyřruční hra	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	1	1	1
Komorní zpěv	1	1	1	1

* žák si vybere z těchto možností, který předmět bude navštěvovat

Poznámky k učebnímu plánu:

V závislosti na talentu žáka a možnostech školy může být žák ve hře na nástroj výjimečně vyučován v 1,5 až 2 hodinách týdně (na návrh třídního učitele a se souhlasem ředitele školy).

Výuka ve hře na nástroj probíhá individuálně.

V souladu s tabulkou učebnímu plánu žák navštěvuje jeden z předmětů kolektivní interpretace.

Povinně volitelné předměty v rámci kolektivní interpretace jsou:

- a) komorní hra
- b) hra v souboru
- c) hra v orchestru
- d) hra doprovodu
- e) čtyřruční hra
- f) sborový zpěv
- g) komorní zpěv

V závislosti na zájmu žáka a možnostech školy může žák navštěvovat předměty kolektivní interpretace i dříve, než ukazuje tabulka.

Žák může navštěvovat současně více předmětů kolektivní interpretace.

Vyučovací předmět – Nauka o hudbě – má společné výstupy pro všechna studijní zaměření v hudebním oboru. Tyto výstupy se nacházejí na str. 170.

Sborový zpěv je vyučován na základě výstupů uvedených ve studijním zaměření – Sborový zpěv. Tyto výstupy najdeme na str. 166.

Hra na trubku

Očekávané výstupy

Přípravné studium I. stupně

žák:

- Hraje na přípravný nástroj (např. zobcová flétna) popř. trubku menšího typu
- pojmenuje základní části nástroje
- ovládá plynulý výdech, umí nasadit tón
- zná správný postoj a držení nástroje
- hraje jednoduchá říkadla a rytmickou ozvěnu

Základní studium I. stupně:

1. ročník

žák:

- zvládá správné držení nástroje a postoj
- ovládá nádech ústy a kontrolovaný výdech
- umí nasadit a ukončit tón
- umí používat artikulační slabiky
- rozlišuje základní artikulace tenuto, legato
- hraje vydržované tóny ve zvládnutém rozsahu
- umí hrát tóny v základních notových hodnotách
- využívá pouze jedné dynamiky v plném zvuku nástroje
- hraje jednoduché lidové písně a skladbičky

2. ročník

žák:

- dbá na přirozené a uvolněné držení nástroje
- orientuje se v jednoduchém notovém zápise
- rozliší piano a forte
- hraje durové stupnice v dosaženém rozsahu
- hraje jednoduché lidové písně z paměti

3. ročník

žák:

- dbá na správný nátisk, nasazení a koordinaci prstů

- zná práci s jazykem a dechem
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a jejich notovém zápisu
- hraje jednoduché melodie podle sluchu
- vyjádří náladu skladby elementárními výrazovými prostředky
- hraje z paměti jednoduché skladby

4. ročník

žák:

- hraje základní stupnice v rozsahu přiměřeném svému věku a nátiskovým dispozicím
- hraje snadná cvičení zaměřená na zdokonalení nátisku
- hraje tóny tenuto, legato a staccato
- používá základní dynamiku
- samostatně nacvičí jednoduchou skladbu

5. ročník

žák:

- dbá na správné dýchání, odlehčení nátisku, kulturu tónu
- rozšiřuje rozsah hraných tónů
- zvládá chromatické postupy
- praktikuje ve skladbě dynamické odstíny a tempové změny
- používá intervalová cvičení
- zahraje jednoduchou skladbu z listu
- interpretuje přednesové skladby s doprovodným nástrojem

6. ročník

žák:

- hraje vydržované tóny v dynamických odstínech
- rozumí principu transpozice a ztransponuje jednoduchou melodii
- rozšíří rozsah hraných tónů
- dbá na vyrovnané dýchání
- upevní nátisk a doladí tóny
- v etudách a přednesových skladbách uplatňuje větší dynamické rozpětí

7. ročník

žák:

- propojuje získané technické i výrazové dovednosti při interpretaci skladeb různých stylových období
- vytvoří plný kultivovaný tón
- použitím agogiky a dynamiky vystihne náladu skladby
- orientuje se v běžných tempových a dynamických označeních
- samostatně nastuduje komorní popř. orchestrální party
- hraje přiměřeně obtížnou skladbu z listu
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu

Přípravné studium II. stupně

žák:

- pojmenuje všechny části nástroje
- zná správný postoj a držení nástroje
- dbá na správný nátisk, nasazení a koordinaci prstů
- zná práci s jazykem a dechem
- rozliší piano a forte
- hraje snadné etudy a přednesové skladby

Základní studium II. stupně:

1. ročník

žák:

- zdokonalí pomocí etud, technických a nátiskových cvičení svou hráčskou jistotu
- bezpečně rozumí základním dynamickým a artikulačním znakům a dovede s nimi samostatně pracovat
- rozlišuje styl hry rozličných hudebních období
- podílí se na výběru studovaných skladeb
- rozvíjí svou hudební paměť
- zná základní historii vývoje trubky

2. ročník

žák:

- samostatně řeší technické problémy zadané skladby
- hraje v širším tónovém rozsahu nástroje

- ve vybraných skladbách používá melodické ozdoby
- studovanou skladbu zařadí do stylového období

3. ročník

žák:

- hraje kvalitním tónem
- umí doladit nátiskem intonační nerovnosti
- orientuje se v notovém zápise náročných skladeb
- samostatně nastuduje náročnější party komorní, souborové popř. orchestrální hry
- samostatně nastuduje skladby podle svého zájmu a preferencí
- poslouchá nahrávky profesionálních hudebníků a získané poznatky využívá při vlastní interpretaci

4. ročník

žák:

- samostatně přistupuje k práci na interpretaci skladeb – agogika, dynamika, kvalita tónu
- rozlišuje zásady artikulace při interpretaci skladeb různých stylových období
- pomocí technických cvičení nalézá řešení technických problémů ve skladbách
- zná některé české a světové trumpetisty
- profiluje se podle svého zájmu a zaměření, využívá svých zkušeností, vědomostí a dovedností k samostatnému výběru a studiu skladeb

5.1.20 Studijní zaměření – hra na lesní roh

Učební plán

Základní studium I. stupně:

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník
Hra na lesní roh	1	1	1	1	1	1	1
Nauka o hudbě	1	1	1	1	1	-	-

Předměty kolektivní interpretace*

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník
Komorní hra	-	-	-	1	1	1	1
Hra v souboru	-	-	-	1	1	1	1
Hra v orchestru	-	-	-	1	1	1	1
Hra doprovodu	-	-	-	1	1	1	1
Čtyřruční hra	-	-	-	1	1	1	1
Sborový zpěv	-	-	-	1	1	1	1
Komorní zpěv	-	-	-	1	1	1	1

* žák si vybere z těchto možností, který předmět bude navštěvovat

Základní studium II. stupně:

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník
Hra na lesní roh	1	1	1	1

Předměty kolektivní interpretace*

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník
Komorní hra	1	1	1	1
Hra v souboru	1	1	1	1
Hra v orchestru	1	1	1	1
Hra doprovodu	1	1	1	1
Čtyřruční hra	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	1	1	1
Komorní zpěv	1	1	1	1

* žák si vybere z těchto možností, který předmět bude navštěvovat

Poznámky k učebnímu plánu:

V závislosti na talentu žáka a možnostech školy může být žák ve hře na nástroj výjimečně vyučován v 1,5 až 2 hodinách týdně (na návrh třídního učitele a se souhlasem ředitele školy).

Výuka ve hře na nástroj probíhá individuálně.

V souladu s tabulkou učebnímu plánu žák navštěvuje jeden z předmětů kolektivní interpretace.

Povinně volitelné předměty v rámci kolektivní interpretace jsou:

- a) komorní hra
- b) hra v souboru
- c) hra v orchestru
- d) hra doprovodu
- e) čtyřruční hra
- f) sborový zpěv
- g) komorní zpěv

V závislosti na zájmu žáka a možnostech školy může žák navštěvovat předměty kolektivní interpretace i dříve, než ukazuje tabulka.

Žák může navštěvovat současně více předmětů kolektivní interpretace.

Vyučovací předmět – Nauka o hudbě – má společné výstupy pro všechna studijní zaměření v hudebním oboru. Tyto výstupy se nacházejí na str. 170.

Sborový zpěv je vyučován na základě výstupů uvedených ve studijním zaměření – Sborový zpěv. Tyto výstupy najdeme na str. 166.

Hra na lesní roh

Očekávané výstupy

Přípravné studium I. stupně

žák:

- Hraje na přípravný nástroj (např. zobcová flétna) popř. lesní roh menšího typu
- pojmenuje základní části nástroje
- ovládá plynulý výdech, umí nasadit tón
- zná správný postoj a držení nástroje
- hraje jednoduchá říkadla a rytmickou ozvěnu

Základní studium I. stupně:

1. ročník

žák:

- zvládá správné držení nástroje a postoj
- ovládá nádech ústy a kontrolovaný výdech
- umí nasadit a ukončit tón
- umí používat artikulační slabiky
- rozlišuje základní artikulace tenuto, legato
- hraje vydržované tóny ve zvládnutém rozsahu
- využívá pouze jedné dynamiky v plném zvuku nástroje
- hraje jednoduché lidové písně a skladbičky

2. ročník

žák:

- je schopen vizuální kontroly postoje, nasazení a držení nástroje
- dbá na správné brániční dýchání
- hraje vydržované tóny v dynamických odstínech
- hraje durové stupnice v dosaženém rozsahu
- jednoduché lidové písně zahraje z paměti

3. ročník

žák:

- dbá na správný nátisk, nasazení a koordinaci prstů

- zná práci s jazykem a dechem
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a jejich notovém zápisu
- používá nátisková cvičení
- zahraje jednoduché melodie podle sluchu

4. ročník

žák:

- v závislosti na fyzické vyspělosti začíná hrát na dvoulesnici
- hraje základní stupnice v rozsahu přiměřeném svému věku a nátiskovým dispozicím
- hraje snadná cvičení, zaměřená na zdokonalení nátisku
- dbá na intonační jistotu
- hraje tóny tenuto, legato a staccato
- používá základní dynamiku
- samostatně nacvičí jednoduchou skladbu

5. ročník

žák:

- dbá na správné dýchání, odlehčení nátisku, kulturu tónu
- rozšiřuje rozsah hraných tónů
- zvládá intervalové cvičení
- zvládá chromatické postupy
- praktikuje ve skladbě dynamické odstíny a tempové změny
- zahraje jednoduchou skladbu z listu
- interpretuje přednesové skladby s doprovodným nástrojem

6. ročník

Žák:

- hraje vydržované tóny v dynamických odstínech
- rozumí principu transpozice a ztransponuje jednoduchou melodii
- rozšíří rozsah hraných tónů
- dbá na vyrovnané dýchání
- upevní nátisk a doladuje tóny
- v etudách a přednesových skladbách uplatňuje větší dynamické rozpětí

7. ročník

žák:

- propojuje získané technické i výrazové dovednosti při interpretaci skladeb různých stylových období
- vytvoří plný kultivovaný tón
- použitím agogiky a dynamiky vystihne náladu skladby
- orientuje se v běžných tempových a dynamických označeních
- samostatně nastuduje komorní popř. orchestrální party
- hraje přiměřeně obtížnou skladbu z listu
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu

Přípravné studium II. stupně

žák:

- pojmenuje všechny části nástroje
- zná správný postoj a držení nástroje
- dbá na správný nátisk, nasazení a koordinaci prstů
- zná práci s jazykem a dechem
- rozliší piano a forte
- hraje snadné etudy a přednesové skladby

Základní studium II. stupně:

1. ročník

žák:

- zdokonalí pomocí etud, technických a nátiskových cvičení svou hráčskou jistotu
- bezpečně rozumí základním dynamickým a artikulačním znakům a dovede s nimi samostatně pracovat
- rozlišuje styl hry rozličných hudebních období
- podílí se na výběru studovaných skladeb
- rozvíjí svou hudební paměť
- zná základní historii vývoje lesního rohu

2. ročník

žák:

- samostatně řeší technické problémy zadané skladby
- hraje v širším tónovém rozsahu nástroje
- ve vybraných skladbách používá melodické ozdoby
- studovanou skladbu zařadí do stylového období

3. ročník

žák:

- hraje kvalitním tónem
- umí doladit nátiskem intonační nerovnosti
- orientuje se v notovém zápise náročných skladeb
- samostatně nastuduje náročnější party komorní, souborové popř. orchestrální hry
- samostatně nastuduje skladby podle svého zájmu a preferencí
- poslouchá nahrávky profesionálních hudebníků a získané poznatky využívá při vlastní interpretaci

4. ročník

žák:

- samostatně přistupuje k práci na interpretaci skladeb – agogika, dynamika, kvalita tónu
- rozlišuje zásady artikulace při interpretaci skladeb různých stylových období
- pomocí technických cvičení nalézá řešení technických problémů ve skladbách
- zná některé české a světové hornisty
- profiluje se podle svého zájmu a zaměření, využívá svých zkušeností, vědomostí a dovedností k samostatnému výběru a studiu skladeb

5.1.21 Studijní zaměření – hra na pozoun

Učební plán

Základní studium I. stupně:

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník
Hra na pozoun	1	1	1	1	1	1	1
Nauka o hudbě	1	1	1	1	1	-	-

Předměty kolektivní interpretace*

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník
Komorní hra	-	-	-	1	1	1	1
Hra v souboru	-	-	-	1	1	1	1
Hra v orchestru	-	-	-	1	1	1	1
Hra doprovodu	-	-	-	1	1	1	1
Čtyřruční hra	-	-	-	1	1	1	1
Sborový zpěv	-	-	-	1	1	1	1
Komorní zpěv	-	-	-	1	1	1	1

* žák si vybere z těchto možností, který předmět bude navštěvovat

Základní studium II. stupně:

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník
Hra na pozoun	1	1	1	1

Předměty kolektivní interpretace*

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník
Komorní hra	1	1	1	1
Hra v souboru	1	1	1	1
Hra v orchestru	1	1	1	1
Hra doprovodu	1	1	1	1
Čtyřruční hra	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	1	1	1
Komorní zpěv	1	1	1	1

* žák si vybere z těchto možností, který předmět bude navštěvovat

Poznámky k učebnímu plánu:

V závislosti na talentu žáka a možnostech školy může být žák ve hře na nástroj výjimečně vyučován v 1,5 až 2 hodinách týdně (na návrh třídního učitele a se souhlasem ředitele školy).

Výuka ve hře na nástroj probíhá individuálně .

V souladu s tabulkou učebnímu plánu žák navštěvuje jeden z předmětů kolektivní interpretace.

Povinně volitelné předměty v rámci kolektivní interpretace jsou:

- a) komorní hra
- b) hra v souboru
- c) hra v orchestru
- d) hra doprovodu
- e) čtyřruční hra
- f) sborový zpěv
- g) komorní zpěv

V závislosti na zájmu žáka a možnostech školy může žák navštěvovat předměty kolektivní interpretace i dříve, než ukazuje tabulka.

Žák může navštěvovat současně více předmětů kolektivní interpretace.

Vyučovací předmět – Nauka o hudbě – má společné výstupy pro všechna studijní zaměření v hudebním oboru. Tyto výstupy se nacházejí na str. 170.

Sborový zpěv je vyučován na základě výstupů uvedených ve studijním zaměření – Sborový zpěv. Tyto výstupy najdeme na str. 166.

Hra na pozoun

Očekávané výstupy

Přípravné studium I. stupně

žák:

- hraje na přípravný nástroj (např.zobcová flétna) popř. pozoun menšího typu
- pojmenuje základní části nástroje
- ovládá plynulý výdech, umí nasadit tón
- zná správný postoj a držení nástroje
- hraje jednoduchá říkadla a rytmickou ozvěnu

Základní studium I. stupně:

1. ročník

žák:

- ovládá správné držení nástroje a postoj při hře
- umí pečovat o nástroj
- umí nasadit a ukončit tón
- zná správné dýchání a tvoření tónu
- používá dechových cvičení na posilování břišního svalstva
- hraje tóny v základních notových hodnotách
- využívá pouze jedné dynamiky v plném zvuku nástroje
- hraje jednoduché lidové písně a skladbičky

2. ročník

žák:

- hraje tóny v I. – IV. poloze
- dle fyzických schopností hraje i v dalších polohách
- ovládá základy rytmu a intonace
- rozlišuje hru staccato a legato
- hraje krátká melodická cvičení, etudy a lidové písně
- jednoduché lidové písně zahraje z paměti

3. ročník

žák:

- dbá na správný nátisk, nasazení a koordinaci rukou

- zná práci s jazykem a dechem
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a jejich notovém zápisu
- hraje stupnice dur do 4 křížků a 4 bé
- k probraným stupnicím hraje tónický kvintakord
- při hře užívá základní dynamiku a tempová rozlišení
- hraje jednoduché přednesové skladby s doprovodem klavíru

4. ročník

žák:

- hraje základní stupnice v rozsahu přiměřeném svému věku a nátiskovým dispozicím
- hraje snadná cvičení zaměřená na zdokonalení nátisku
- dbá na přesný výsun poloh a správnou intonaci (kontrolu provádí sluchem i vizuálně)
- je schopen hrát na ostatních polohách dle dispozic
- využívá retních vazeb k posílení nátisku a rozšíření rozsahu dle fyziologických schopností
- používá základní dynamiku
- samostatně nacvičí jednoduchou skladbu

5. ročník

žák:

- intonuje, doladuje výše a níže znějící tóny nástroje i na vedlejších polohách
- dbá na správné dýchání, odlehčení nátisku, kulturu tónu
- rozšiřuje rozsah hraných tónů
- praktikuje ve skladbě dynamické odstíny a tempové změny
- zahraje jednoduchou skladbu z listu
- interpretuje přednesové skladby s doprovodným nástrojem

6. ročník

žák:

- hraje udržované tóny v dynamických odstínech
- rozumí principu transpozice a ztransponuje jednoduchou melodii
- ovládá hru legato (snížcové, smíšené)
- hraje polohově obtížnější stupnice a akordy,
- rozšíří rozsah hraných tónů
- dbá na vyrovnané dýchání
- upevní nátisk a doladuje tóny
- v etudách a přednesových skladbách uplatňuje větší dynamické rozpětí

7. ročník

žák:

- propojuje získané technické i výrazové dovednosti při interpretaci skladeb různých stylových období
- vytvoří plný kultivovaný tón
- použitím agogiky a dynamiky vystihne náladu skladby
- orientuje se v běžných tempových a dynamických označeních
- samostatně nastuduje komorní popř. orchestrální party
- hraje přiměřeně obtížnou skladbu z listu
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu

Přípravné studium II. stupně

žák:

- pojmenuje všechny části nástroje
- zná správný postoj a držení nástroje
- dbá na správný nátisk, nasazení a koordinaci prstů
- zná práci s jazykem a dechem
- rozliší piano a forte
- hraje snadné etudy a přednesové skladby

Základní studium II. stupně:

1. ročník

žák:

- zdokonalí pomocí etud, technických a nátiskových cvičení svou hráčskou jistotu
- bezpečně rozumí základním dynamickým a artikulačním znakům a dovede s nimi samostatně pracovat
- rozlišuje styl hry rozličných hudebních období
- podílí se na výběru studovaných skladeb
- rozvíjí svou hudební paměť
- zná základní historii vývoje pozounu

2. ročník

žák:

- samostatně řeší technické problémy zadané skladby

- hraje v širším tónovém rozsahu nástroje
- ve vybraných skladbách používá melodické ozdoby
- studovanou skladbu zařadí do stylového období

3. ročník

žák:

- hraje kvalitním tónem
- umí doladit nátiskem intonační nerovnosti
- orientuje se v notovém zápise náročných skladeb
- samostatně nastuduje náročnější party komorní, souborové popř. orchestrální hry
- samostatně nastuduje skladby podle svého zájmu a preferencí
- poslouchá nahrávky profesionálních hudebníků a získané poznatky využívá při vlastní interpretaci

4. ročník

žák:

- samostatně přistupuje k práci na interpretaci skladeb – agogika, dynamika, kvalita tónu
- rozlišuje zásady artikulace při interpretaci skladeb různých stylových období
- pomocí technických cvičení nalézá řešení technických problémů ve skladbách
- zná některé české a světové pozounisty
- profiluje se podle svého zájmu a zaměření, využívá svých zkušeností, vědomostí a dovedností k samostatnému výběru a studiu skladeb

5.1.22 Studijní zaměření – hra na tubu

Učební plán

Základní studium I. stupně:

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník
Hra na tubu	1	1	1	1	1	1	1
Nauka o hudbě	1	1	1	1	1	-	-

Předměty kolektivní interpretace*

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník
Komorní hra	-	-	-	1	1	1	1
Hra v souboru	-	-	-	1	1	1	1
Hra v orchestru	-	-	-	1	1	1	1
Hra doprovodu	-	-	-	1	1	1	1
Čtyřruční hra	-	-	-	1	1	1	1
Sborový zpěv	-	-	-	1	1	1	1
Komorní zpěv	-	-	-	1	1	1	1

* žák si vybere z těchto možností, který předmět bude navštěvovat

Základní studium II. stupně:

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník
Hra na tubu	1	1	1	1

Předměty kolektivní interpretace*

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník
Komorní hra	1	1	1	1
Hra v souboru	1	1	1	1
Hra v orchestru	1	1	1	1
Hra doprovodu	1	1	1	1
Čtyřruční hra	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	1	1	1
Komorní zpěv	1	1	1	1

* žák si vybere z těchto možností, který předmět bude navštěvovat

Poznámky k učebnímu plánu:

V závislosti na talentu žáka a možnostech školy může být žák ve hře na nástroj výjimečně vyučován v 1,5 až 2 hodinách týdně (na návrh třídního učitele a se souhlasem ředitele školy).

Výuka ve hře na nástroj probíhá individuálně.

V souladu s tabulkou učebnímu plánu žák navštěvuje jeden z předmětů kolektivní interpretace.

Povinně volitelné předměty v rámci kolektivní interpretace jsou:

- a) komorní hra
- b) hra v souboru
- c) hra v orchestru
- d) hra doprovodu
- e) čtyřruční hra
- f) sborový zpěv
- g) komorní zpěv

V závislosti na zájmu žáka a možnostech školy může žák navštěvovat předměty kolektivní interpretace i dříve, než ukazuje tabulka.

Žák může navštěvovat současně více předmětů kolektivní interpretace.

Vyučovací předmět – Nauka o hudbě – má společné výstupy pro všechna studijní zaměření v hudebním oboru. Tyto výstupy se nacházejí na str. 170.

Sborový zpěv je vyučován na základě výstupů uvedených ve studijním zaměření – Sborový zpěv. Tyto výstupy najdeme na str. 166.

Hra na tubu

Očekávané výstupy

Přípravné studium I. stupně

žák:

- hraje na přípravný nástroj (např. zobcová flétna) popř. tubu menšího typu
- pojmenuje základní části nástroje
- ovládá plynulý výdech, umí nasadit tón
- zná správný postoj a držení nástroje
- hraje jednoduchá říkadla a rytmickou ozvěnu

Základní studium I. stupně:

1. ročník

žák:

- zvládá správné držení nástroje
- ovládá nádech ústy a kontrolovaný výdech
- umí nasadit a ukončit tón
- umí používat artikulační slabiky
- rozlišuje základní artikulace tenuto, legato
- je schopen zahrát vydržované tóny ve zvládnutém rozsahu
- hraje tóny v základních notových hodnotách
- využívá pouze jedné dynamiky v plném zvuku nástroje
- hraje jednoduché lidové písně a skladbičky

2. ročník

žák:

- dbá na přirozené a uvolněné držení nástroje
- orientuje se v jednoduchém notovém zápise
- rozliší hru piano a forte
- zahraje durové stupnice v dosaženém rozsahu
- jednoduché lidové písně zahraje z paměti

3. ročník

žák:

- dbá na správný nátisk, nasazení a koordinaci prstů

- zná práci s jazykem a dechem
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu
- orientuje se v notovém zápisu v jednoduchých hudebních útvarech
- z paměti zahraje jednoduchou skladbu
- náladu skladby umí vyjádřit elementárními výrazovými prostředky
- hraje jednoduché melodie podle sluchu

4. ročník

žák:

- hraje základní stupnice v rozsahu přiměřeném svému věku a nátlakovým dispozicím
- hraje snadná cvičení zaměřená na zdokonalení nátisku
- zvládá hru tenuto, legato a staccato
- používá základní dynamiku
- samostatně nacvičí jednoduchou skladbu

5. ročník

žák:

- dbá na správné dýchání, odlehčení nátisku, kulturu tónu
- rozšiřuje rozsah hraných tónů
- zvládá chromatické postupy
- zahraje jednoduchou skladbu z listu
- používá intervalová cvičení
- praktikuje ve skladbě dynamické odstíny a tempové změny
- interpretuje přednesové skladby s doprovodným nástrojem

6. ročník

žák:

- hraje vydržované tóny v dynamických odstínech
- rozumí principu transpozice a ztransponuje jednoduchou melodii
- rozšíří rozsah hraných tónů
- dbá na vyrovnané dýchání
- upevní nátisk a doladuje tóny
- v etudách a přednesových skladbách uplatňuje větší dynamické rozpětí

7. ročník

žák:

- propojuje získané technické i výrazové dovednosti při interpretaci skladeb různých stylových období
- vytvoří plný kultivovaný tón
- použitím agogiky a dynamiky vystihne náladu skladby
- orientuje se v běžných tempových a dynamických označeních
- samostatně nastuduje komorní popř. orchestrální party
- hraje přiměřeně obtížnou skladbu z listu
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu

Přípravné studium II. stupně

žák:

- pojmenuje všechny části nástroje
- zná správné sezení a držení nástroje
- dbá na správný nátisk, nasazení a koordinaci prstů
- zná práci s jazykem a dechem
- rozliší piano a forte
- hraje snadné etudy a přednesové skladby

Základní studium II. stupně:

1. ročník

žák:

- zdokonalí pomocí etud, technických a nátiskových cvičení svou hráčskou jistotu
- bezpečně rozumí základním dynamickým a artikulačním znakům a dovede s nimi samostatně pracovat
- rozlišuje styl hry rozličných hudebních období
- podílí se na výběru studovaných skladeb

- rozvíjí svou hudební paměť
- zná základní historii vývoje tuby

2. ročník

žák:

- samostatně řeší technické problémy zadané skladby
- hraje v širším tónovém rozsahu nástroje
- ve vybraných skladbách používá melodické ozdoby
- studovanou skladbu zařadí do stylového období

3. ročník

žák:

- hraje kvalitním tónem
- umí doladit nátiskem intonační nerovnosti
- orientuje se v notovém zápise náročných skladeb
- samostatně nastuduje náročnější party komorní, souborové popř. orchestrální hry
- samostatně nastuduje skladby podle svého zájmu a preferencí
- poslouchá nahrávky profesionálních hudebníků a získané poznatky využívá při vlastní interpretaci

4. ročník

žák:

- samostatně přistupuje k práci na interpretaci skladeb – agogika, dynamika, kvalita tónu
- rozlišuje zásady artikulace při interpretaci skladeb různých stylových období
- pomocí technických cvičení nalézá řešení technických problémů ve skladbách
- zná některé české a světové hráče na tubu
- profiluje se podle svého zájmu a zaměření, využívá svých zkušeností, vědomostí a dovedností k samostatnému výběru a studiu skladeb

5.1.23 Studijní zaměření – hra na bicí nástroje

Učební plán

Základní studium I. stupně:

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník
Hra na bicí nástroje	1	1	1	1	1	1	1
Nauka o hudbě	1	1	1	1	1	-	-

Předměty kolektivní interpretace*

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník
Komorní hra	-	-	-	1	1	1	1
Hra v souboru	-	-	-	1	1	1	1
Hra v orchestru	-	-	-	1	1	1	1
Hra doprovodu	-	-	-	1	1	1	1
Čtyřruční hra	-	-	-	1	1	1	1
Sborový zpěv	-	-	-	1	1	1	1
Komorní zpěv	-	-	-	1	1	1	1

* žák si vybere z těchto možností, který předmět bude navštěvovat

Základní studium II. stupně:

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník
Hra na bicí nástroje	1	1	1	1

Předměty kolektivní interpretace*

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník
Komorní hra	1	1	1	1
Hra v souboru	1	1	1	1
Hra v orchestru	1	1	1	1
Hra doprovodu	1	1	1	1
Čtyřruční hra	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	1	1	1
Komorní zpěv	1	1	1	1

* žák si vybere z těchto možností, který předmět bude navštěvovat

Poznámky k učebnímu plánu:

V závislosti na talentu žáka a možnostech školy může být žák ve hře na nástroj výjimečně vyučován v 1,5 až 2 hodinách týdně (na návrh třídního učitele a se souhlasem ředitele školy).

Výuka ve hře na nástroj probíhá individuálně.

V souladu s tabulkou učebnímu plánu žák navštěvuje jeden z předmětů kolektivní interpretace.

Povinně volitelné předměty v rámci kolektivní interpretace jsou:

- a) komorní hra
- b) hra v souboru
- c) hra v orchestru
- d) hra doprovodu
- e) čtyřruční hra
- f) sborový zpěv
- g) komorní zpěv

V závislosti na zájmu žáka a možnostech školy může žák navštěvovat předměty kolektivní interpretace i dříve, než ukazuje tabulka.

Žák může navštěvovat současně více předmětů kolektivní interpretace.

Vyučovací předmět – Nauka o hudbě – má společné výstupy pro všechna studijní zaměření v hudebním oboru. Tyto výstupy se nacházejí na str. 170.

Sborový zpěv je vyučován na základě výstupů uvedených ve studijním zaměření – Sborový zpěv. Tyto výstupy najdeme na str. 166.

Hra na bicí nástroje

Očekávané výstupy

Přípravné studium I. stupně

žák:

- správně sedí u nástroje s uvolněnými pažemi
- při hře užívá střídavě obě ruce
- rozliší pojmy rychle-pomalů, silně-slabě
- zvládá hru různých říkadel, lidových a umělých písní
- orientuje se v základech notového zápisu

Základní studium I. stupně:

1. ročník

žák:

- zná správné sezení a držení paliček
- zná základní součásti bicí soupravy
- ovládá rytmické útvary od celých po šestnáctinové noty
- orientuje se na kamenech xylofonu nebo marimby
- orientuje se v jednoduchém notovém zápise
- zahraje jednoduchou melodií

2. ročník

Žák:

- ovládá základní beatový rytmus a jeho obměny
- hraje rytmická a technická cvičení zaměřená na zdokonalování nezávislosti končetin
- orientuje se ve čtyřtaktové formě – tři takty rytmus a jeden takt break
- zná držení paliček a správný postoj u melodických nástrojů
- na melodické nástroje zahraje vybrané stupnice a jednoduché lidové písně a skladbičky
- na tympány zahraje osminové a šestnáctinové noty, využívá křížení paliček
- na perkuse zahraje základní doprovodné rytmy

3. ročník

žák:

- ovládá rytmy valčíku a polky

- používá rytmy s otevřenou hi –hat
- na tympány hraje i s tlumením
- na melodické nástroje hraje etudy a snadné přednesové skladby
- umí rozeznít další nástroje – (triangl, tamburína, velký buben...)
- zná další typy úderu a zvládá alespoň jeden z nich (například „open“ úder na congo)
- užívá při hře dynamiku a agogiku
- hraje jednoduchá dueta, tvoří vlastní breaky
- hraje s doprovodem zvukové nahrávky

4. ročník

žák:

- ovládá základy víření, zahraje jednoduché přírazy, tři osminové, šesti osminové a liché takty
- používá dvojité údery
- orientuje se ve více taktové formě
- používá doprovody ve čtvrt'ových, osminových a šestnáctinových notách na hi- hat a činel
- na tympány hraje trioly, ovládá základy víření
- na melodické nástroje hraje vybrané stupnice

5. ročník

žák:

- ovládá základy hry na dvojpedál
- zahraje šestnáctinové trioly a dvaatřicetinové noty
- dovede používat paradydly na bicí soupravě
- zahraje základní swingový doprovod na bicí soupravu

6. ročník

žák:

- využívá dvojpedál k pravidelným i nepravidelným výplním rytmů a breaků
- orientuje se v dvanáctitaktové formě
- dovede zahrát jednoduché obměny swingového rytmu
- zahraje jednoduché sólo na bicí soupravu.

7. ročník

žák:

- umí správně sestavit bicí soupravu, popř. nastavit a naladit

- ovládá základy latinsko – amerických rytmů
- orientuje se v tanečních, beatových, rockových, swingových a latinskoamerických rytmech a dovede je přiměřeně ke svým schopnostem zahrát
- orientuje se v polyrytmické struktuře
- na melodické nástroje hraje stupnice, etudy a přednesové skladby
- doprovodí stylově kapely různých žánrů, popř. hraje s nahrávkou
- z listu zahraje snadnější skladby
- při hře s nahrávkou rozliší jednotlivé části skladby
- zná stručnou historii a vývoj bicích nástrojů

Přípravné studium II. stupně

žák:

- správně sedí u nástroje s uvolněnými pažemi
- paličky drží přirozeným a uvolněným způsobem
- zná základní rytmické hodnoty a rozumí jednoduchému notovému zápisu
- zahraje základní rytmy na bicí soupravu
- zná základní typy úderů na malý buben (jednoduchý, opakovaný, dvojitý, vířivý)

Základní studium II. stupně:

1. ročník

Žák:

- hraje komplikované beatové a jazzové rytmy zaměřené na nezávislost končetin a různou dynamiku jednotlivých nástrojů bicí soupravy
- zahraje vybrané dur a moll stupnice, kvintakordy a septakordy
- ovládá křížení paliček a tlumení tympánů
- má přehled o různých typech bicích nástrojů a zná jejich využití

2. ročník

žák:

- hraje stylově lidovou, taneční, pop a rockovou hudbu včetně breaků
- ovládá vyhrávané i odražené přírazy na bicí soupravu
- dovede naladit na tympánech tercii, kvartu a kvintu
- zahraje tympanový part hudby z období klasicismu
- orientuje se ve využití bicích nástrojů v hudbě různých žánrů a stylových období

3. ročník

žák:

- využívá dvojité údery a paradidly v rytmech i breacích včetně dynamiky a akcentů na různých notách
- ovládá víření na tympány a přeladování intervalů
- zahraje part tympánů z období romantismu
- poslouchá hudbu českých i světových kapel a souborů a sleduje a hodnotí úlohu bubeníků v těchto nahrávkách

4. ročník

žák:

- orientuje se v širokém spektru hudebních žánrů a přiměřeně ke svým schopnostem a zkušenostem tuto hudbu dovede interpretovat a podle not i improvizovaně doprovázet na různé bicí nástroje
- z listu hraje přiměřeně náročná sóla a doprovody
- při hře s kapelou tvoří vlastní improvizace
- zná některé české a světové bubeníky

5.1.24 Studijní zaměření – sólový zpěv

Učební plán

Základní studium I. stupně:

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník
Sólový zpěv	1	1	1	1	1	1	1
Nauka o hudbě	1	1	1	1	1	-	-

Předměty kolektivní interpretace*

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník
Komorní hra	-	-	-	1	1	1	1
Hra v souboru	-	-	-	1	1	1	1
Hra v orchestru	-	-	-	1	1	1	1
Hra doprovodu	-	-	-	1	1	1	1
Čtyřruční hra	-	-	-	1	1	1	1
Sborový zpěv	-	-	-	1	1	1	1
Komorní zpěv	-	-	-	1	1	1	1

* žák si vybere z těchto možností, který předmět bude navštěvovat

Základní studium II. stupně:

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník
Sólový zpěv	1	1	1	1

Předměty kolektivní interpretace*

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník
Komorní hra	1	1	1	1
Hra v souboru	1	1	1	1
Hra v orchestru	1	1	1	1
Hra doprovodu	1	1	1	1
Čtyřruční hra	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	1	1	1
Komorní zpěv	1	1	1	1

* žák si vybere z těchto možností, který předmět bude navštěvovat

Poznámky k učebnímu plánu:

V závislosti na talentu žáka a možnostech školy může být žák ve zpěvu výjimečně vyučován v 1,5 až 2 hodinách týdně (na návrh třídního učitele a se souhlasem ředitele školy).

Sólový zpěv je vyučován individuálně nebo ve skupině maximálně dvou žáků, kteří jsou pak přítomni společně po celou dobu vyučovací hodiny.

V souladu s tabulkou učebnímu plánu žák navštěvuje jeden z předmětů kolektivní interpretace.

Povinně volitelné předměty v rámci kolektivní interpretace jsou:

- a) komorní hra
- b) hra v souboru
- c) hra v orchestru
- d) hra doprovodu
- e) čtyřruční hra
- f) sborový zpěv
- g) komorní zpěv

V závislosti na zájmu žáka a možnostech školy může žák navštěvovat předměty kolektivní interpretace i dříve, než ukazuje tabulka.

Žák může navštěvovat současně více předmětů kolektivní interpretace.

Vyučovací předmět – Nauka o hudbě – má společné výstupy pro všechna studijní zaměření v hudebním oboru. Tyto výstupy se nacházejí na str. 170.

Sborový zpěv je vyučován na základě výstupů uvedených ve studijním zaměření – Sborový zpěv. Tyto výstupy najdeme na str. 166.

Sólový zpěv

Očekávané výstupy

Přípravné studium I. stupně

žák:

- zná správné a přirozené držení těla při zpěvu
- umí klidně a přirozeně dýchat
- dbá na správnou výslovnost
- zpívá jednoduché lidové a dětské umělé písně

Základní studium I. stupně:

1. ročník

žák:

- zná správný pěvecký postoj, přirozené držení těla
- užívá klidné a hluboké dýchání bránicí, dodržení tří fází dechu – nádech nosem, zadržetí, výdech
- zpívá s uvolněnou bradou
- zpívá ve střední hlasové poloze
- zpívá s jednoduchým doprovodem
- rozvíjí své rytmické a hudební cítění
- interpretuje jednoduché lidové a umělé písně

2. ročník

žák:

- pracuje aktivně a přirozeně s dechem
- fixuje správný hlasový začátek při tvoření tónu
- dbá na správnou intonaci
- zpívá jednoduchá hlasová cvičení
- vnímá základní dynamiku a agogiku na základě porozumění textu
- zpívá s doprovodem lidové a umělé písně

3. ročník

žák:

- ovládá správné a přirozené držení těla při zpěvu
- dovede měkce nasazovat tóny na bránici

- dbá na správnou artikulaci
- náladu písně vyjádří elementárními dynamickými a výrazovými prostředky
- užívá legato při zpěvu
- používá celý rozsah svého hlasu při zachování jeho přirozenosti bez toho, aniž by nadměrně zatěžoval hlasové ústrojí
- zpívá lidové a umělé písně na úrovni svých schopností a odpovídající jeho věku

4. ročník

žák:

- umí správně pracovat s dechem
- tvoří tón s měkkým hlasovým začátkem
- zvládá správnou pěveckou výslovnost
- používá základní dynamiku a agogiku
- zvládá hudební frázování
- dbá na hlasovou hygienu

5. ročník:

žák:

- dokáže správně pracovat s dechem
- ovládá tvoření tónů s měkkým hlasovým začátkem
- umí správně artikulovat
- při zpěvu dbá na vyrovnané vokály
- dodržuje hudební fráze
- uplatňuje se v elementárním vícehlase

6. ročník:

žák:

- umí měkce a opřeně nasazovat tóny na bránici
- používá rozšířený hlasový rozsah a dle svých možností má vyrovnané hlasové rejstříky
- rozvíjí cítění pro přirozenou práci s dynamikou a ostatními výrazovými prostředky
- zpívá z paměti delší písně
- dovede zpívat ve vícehlase
- uplatňuje zásady hlasové hygieny

7. ročník

žák:

- ovládá měkké a opřené tvoření tónu na bránici
- uplatňuje zásady správné pěvecké artikulace
- má rozšířený hlasový rozsah a vyrovnané hlasové rejstříky dle svých možností
- při zpěvu uplatňuje smysl pro vedení pěvecké fráze a plynulý zpěv kantilény
- používá dynamiku a agogiku při interpretaci
- orientuje se v notovém zápise
- zpívá lidové písně ve složitější úpravě
- uplatní se v elementárním vícehlase
- interpretuje písně a skladby různých stylů a žánrů

Přípravné studium II. stupně

žák:

- zná správné a přirozené držení těla při zpěvu
- pracuje aktivně a přirozeně s dechem
- fixuje správný hlasový začátek při tvoření tónu
- zpívá s uvolněnou bradou
- dodržuje zásady správné artikulace
- zpívá jednoduché vokalizy, lidové a umělé písně

Základní studium II. stupně:

1. ročník:

žák:

- využívá dovednosti získané z dřívějšího studia
- dodržuje měkké a zároveň opřené nasazení tónů
- umí používat hlas v celém svém rozsahu
- dbá na přirozenost hlasového projevu
- zná některé české a světové operní pěvce

2. ročník

žák:

- ovládá zpěv kantilény, dodržuje fráze a orientuje se v notovém zápise a textu
- využívá dynamiku a agogiku, má kultivovaný pěvecký projev
- zpívá lidové a umělé písně v náročnějších úpravách
- rozlišuje písňové žánry a styly

3. ročník

žák:

- má kultivovaný projev
- dodržuje hudební frázi a kantilénu
- zvládá interpretaci písní s vyrovnanými vokály ve svém hlasovém rozsahu
- pěvecky vyjadřuje své vlastní představy o písni
- orientuje se v notovém zápise i v hudebním zápise vícehlasých skladeb
- podílí se na výběru repertoáru
- dokáže aktivně spolupracovat s hudebním doprovodem
- uplatňuje při zpěvu další technické prvky i používání melodických ozdob
- navštěvuje koncerty a poslouchá hudbu ze záznamu
- vytváří si názor na vlastní i slyšenou interpretaci

4. ročník

žák:

- má vypěstované návyky kultivovaného zpěvu (správná dechová technika, dbá na kulturu tónu, měkké a opřené tvoření tónů)
- využívá správné pěvecké artikulace, je schopen realizace všech získaných dovedností a dokáže je uplatnit jak v sólové, tak i sborové či komorní interpretaci
- orientuje se v hudebním zápise interpretovaných skladeb
- zpívá přiměřeně obtížné písně různých stylů a žánrů
- zvládá zpěv plynulé kantilény s ohledem na vedení frázi
- poslouchá hudbu a poznatky z poslechu využívá při vlastní interpretaci
- vytváří si vlastní názor na studovanou skladbu či píseň
- má obecný přehled o vokální a vokálně-instrumentální hudbě a základní pěvecké literatuře

5.1.25 Studijní zaměření – populární zpěv

Učební plán

Základní studium I. stupně:

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník
Populární zpěv	1	1	1	1	1	1	1
Nauka o hudbě	1	1	1	1	1	-	-

Předměty kolektivní interpretace*

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník
Komorní hra	-	-	-	1	1	1	1
Hra v souboru	-	-	-	1	1	1	1
Hra v orchestru	-	-	-	1	1	1	1
Hra doprovodu	-	-	-	1	1	1	1
Čtyřruční hra	-	-	-	1	1	1	1
Sborový zpěv	-	-	-	1	1	1	1
Komorní zpěv	-	-	-	1	1	1	1

* žák si vybere z těchto možností, který předmět bude navštěvovat

Základní studium II. stupně:

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník
Populární zpěv	1	1	1	1

Předměty kolektivní interpretace*

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník
Komorní hra	1	1	1	1
Hra v souboru	1	1	1	1
Hra v orchestru	1	1	1	1
Hra doprovodu	1	1	1	1
Čtyřruční hra	1	1	1	1
Sborový zpěv	1	1	1	1
Komorní zpěv	1	1	1	1

* žák si vybere z těchto možností, který předmět bude navštěvovat

Poznámky k učebnímu plánu:

V závislosti na talentu žáka a možnostech školy může být žák ve zpěvu výjimečně vyučován v 1,5 až 2 hodinách týdně (na návrh třídního učitele a se souhlasem ředitele školy).

Populární zpěv je vyučován individuálně nebo ve skupině maximálně dvou žáků, kteří jsou pak přítomni společně po celou dobu vyučovací hodiny.

V souladu s tabulkou učebnímu plánu žák navštěvuje jeden z předmětů kolektivní interpretace.

Povinně volitelné předměty v rámci kolektivní interpretace jsou:

- a) komorní hra
- b) hra v souboru
- c) hra v orchestru
- d) hra doprovodu
- e) čtyřruční hra
- f) sborový zpěv
- g) komorní zpěv

V závislosti na zájmu žáka a možnostech školy může žák navštěvovat předměty kolektivní interpretace i dříve, než ukazuje tabulka.

Žák může navštěvovat současně více předmětů kolektivní interpretace.

Vyučovací předmět – Nauka o hudbě – má společné výstupy pro všechna studijní zaměření v hudebním oboru. Tyto výstupy se nacházejí na str. 170.

Sborový zpěv je vyučován na základě výstupů uvedených ve studijním zaměření – Sborový zpěv. Tyto výstupy najdeme na str. 166.

Populární zpěv

Očekávané výstupy

Přípravné studium I. stupně

žák:

- zná správné a přirozené držení těla při zpěvu
- umí klidně a přirozeně dýchat
- dbá na správnou výslovnost
- zpívá jednoduché písně

Základní studium I. stupně:

1. ročník

žák:

- zná správné držení těla při zpěvu
- učí se klidně a přirozeně dýchat
- pěstuje měkké nasazení tónu
- zpívá s uvolněnou bradou
- dbá na správnou výslovnost
- rozvíjí své rytmické a hudební citění
- zpívá jednoduché dětské písně
- zná pojmy ozvučovací technika a mikrofon

2. ročník

žák:

- používá správný pěvecký postoj
- užívá při zpěvu klidné a hluboké dýchání
- fixuje měkký hlasový začátek při tvoření tónu
- při zpěvu správně artikuluje
- používá základní dynamiku při interpretaci písně
- zvládá základní práci s mikrofonem (vypnout-zapnout)
- zpívá z paměti s doprovodem, nebo na jednoduchý half-playback

3. ročník

žák:

- ovládá správné držení těla při zpěvu
- dovede měkce nasazovat tóny
- používá dechovou oporu při zpěvu

- dbá na správnou artikulaci
- umí vyjádřit náladu písně elementárními dynamickými a výrazovými prostředky
- ovládá základy techniky zpěvu na mikrofon a umí ho správně držet
- dokáže rozeznat předeheru, mezihru a dohru a orientuje se v hudebním podkladu (odpočítávání volných taktů, nástupy)
- interpretuje jednoduché písně různých žánrů z paměti, s doprovodem klavíru, či half-playbacku

4. ročník

žák:

- tvoří tón s měkkým hlasovým začátkem
- aktivně využívá dechovou oporu
- pokouší se zpívat písně v jiných jazycích, přičemž si osvojuje správnou výslovnost a artikulaci
- při interpretaci předvede základní výrazové prostředky, dokáže vystihnout atmosféru dané písně
- používá dynamiku a agogiku
- zvládá správné frázování
- přirozeně používá mikrofon
- dbá na hlasovou hygienu

5. ročník

žák:

- zpívá přirozeně v celém svém rozsahu
- dále posiluje dechovou oporu a využívá jí při zpěvu
- umí správně artikulovat
- učí se výslovnost v jiném, než mateřském jazyce, podle vybraného repertoáru
- předvede práci s textem písně a rozumí jeho obsahu
- při interpretaci písní přináší vlastní pohled a cítění
- ovládá práci s mikrofonem
- aktivně se zapojuje do výběru písní

6. ročník

žák:

- zaměřuje se na posílení hrudního rejstříku pomocí cvičení
- používá celý svůj rozsah, má vyrovnané hlasové rejstříky

- ovládá techniku zpěvu na mikrofon (umí ho zapnout, vypnout, správně držet, zesílit i zeslabit jeho intenzitu)
- uplatňuje se ve vícehlase, při interpretaci vícehlasých písní zvládá melodické vokály
- volí si samostatně styl, který jej zajímá
- zpívá z paměti i delší písně v českém, nebo cizím jazyce
- interpretuje písně odlišného charakteru a tempa
- uplatňuje zásady hlasové hygieny

7. ročník

žák:

- dále pracuje na vyrovnávání hlasových rejstříků s převahou hrudního
- rozšiřuje hlasový rozsah
- Zvládá práci s mikrofonem (umí podle sluchu požádat o úpravu intenzity hlasové linky i odposlechů)
- předvede kultivované vystupování na jevišti, používá vlastní interpretaci dané skladby, nekopíruje své vzory a nenapodobuje bezmyšlenkovitě poslouchanou nahrávku
- používá správnou pěveckou techniku
- uplatňuje zásady správné artikulace
- při interpretaci různých hudebních žánrů má osobitý a ucelený projev
- používá jednoduché pěvecké ozdoby (feelingy)

Přípravné studium II. stupně

žák:

- zná správné a přirozené držení těla
- pracuje aktivně a přirozeně s dechem
- zpívá s uvolněnou bradou
- dodržuje zásady správné artikulace
- umí obsluhovat mikrofon (zapnout, vypnout) a správně jej držet
- zpívá písně různých žánrů odpovídající jeho rozsahu a technické zdatnosti

Základní studium II. stupně:

1. ročník

žák:

- využívá dovednosti získané z předchozího studia
- Ovládá zásady dechové techniky, měkké a opřené nasazení tónu, zásady správné artikulace
- umí se sám rozezpívat a chápe důležitost tohoto kroku

- předvede vypěstovaný smysl pro kultivovaný projev, hudební frázi a kantilénu
- volí adekvátní výrazové prostředky na základě porozumění hudbě i textu
- ovládá kompletní obsluhu mikrofonu
- nastuduje samostatně vybrané písně a aktivně se podílí na jejich výběru
- seznamuje se s hudebními žánry a interprety současné hudební scény

2. ročník

žák:

- používá hlas v celém svém rozsahu
- orientuje se v notovém zápise (pokud je k dispozici)
- zpívá kultivovaně, dbá na kantilénu a frázování
- využívá dynamiku a agogiku, má kultivovaný pěvecký projev
- zpívá v doprovodných vokálech dle svých schopností
- samostatně ohodnotí svůj projev a porovná jej s jinými výkony
- obohacuje zpěv parlandovým projevem a zvládnutými melodickým ozdobami

3. ročník

žák:

- pracuje na rozšíření hlasového rozsahu dle svých možností
- používá aktivně dechovou oporu zejména při zpěvu vyšších tónů
- má kultivovaný projev, pěvecky vyjadřuje své vlastní představy o písni
- dodržuje hudební fráze a kantilénu
- zvládá interpretaci písni s vyrovnanými vokály ve svém hlasovém rozsahu
- interpretuje vybrané populární, jazzové, swingové či muzikálové písně
- dokáže aktivně spolupracovat s hudebním doprovodem
- používá mikrofon jako výrazový prostředek
- aktivně se podílí na výběru repertoáru s přihlédnutím k vlastním preferencím a zájmům, pracuje s poslechem vybrané hudby (youtube, CD, internet)
- zajímá se o hudební dění a zná hudební žánry a interprety současné hudební scény

4. ročník

žák:

- má vypěstované návyky kultivovaného zpěvu (používá automaticky správnou dechovou techniku, dbá na kulturu tónu a měkké nasazení)
- zpívá vyrovnaným hlasem v celém svém rozsahu
- využívá správné pěvecké artikulace a to i v cizích jazycích
- je schopen realizovat všechny získané dovednosti
- stylově správně interpretuje populární skladby různých období

- s jistotou ovládá práci s mikrofonem
- rozšiřuje své znalosti v oblasti populární hudby

5.1.26 Studijní zaměření – sborový zpěv

Učební plán:

Základní studium I. stupně:

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník
Sborový zpěv	2	2	2	2	2	2	2
Nauka o hudbě	1	1	1	1	1	-	-

Základní studium II. stupně:

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník
Sborový zpěv	2	2	2	2

Poznámky k učebnímu plánu

Sborový zpěv je samostatným studijním zaměřením pro žáky, kteří jej studují jako hlavní obor.

Sborový zpěv je povinně volitelným předmětem od 4. ročníku ve všech studijních zaměřeních hudebního oboru.

Ve sborovém zpěvu mohou jednu skupinu navštěvovat společně žáci I. a II. stupně popř. žáci SPD, v závislosti na schopnostech žáků a možnostech školy.

Týdenní hodinová dotace v tabulce je minimální, v závislosti na talentu žáků a možnostech školy je možno hodinovou dotaci navýšit.

Vyučovací předmět – Nauka o hudbě – má společné výstupy pro všechna studijní zaměření v hudebním oboru. Tyto výstupy se nacházejí na str. 170.

Sborový zpěv

Očekávané výstupy

Přípravné studium I. stupně

Přípravné studium ve výuce sboru nerealizujeme.

Základní studium I. stupně:

1. – 3. ročník

žák:

- zná správný pěvecký postoj, přirozené držení těla
- užívá klidné a hluboké dýchání bránicí, dodržení tří fází dechu – nádech, zadržení, výdech na „s“ a přerušovaný výdech na „f“
- zpívá s uvolněnou bradou
- dbá na měkký hlasový začátek, artikulaci a intonaci
- používá základní dynamiku
- zpívá ve svém přirozeném rozsahu
- zpívá jednohlasé lidové a umělé písně
- zvládá jednoduchý dvojhlas
- orientuje se v dirigentských gestech : správné nástupy, mezihry, ukončení skladeb
- zpívá s doprovodem

4. – 7. ročník

žák:

- správně pracuje s dechem
- dokáže měkce tvořit tón na bránici
- podle svých možností má rozšířený hlasový rozsah a vyrovnané rejstříky
- zpívá intonačně čistě svůj part ve vícehlasé skladbě s instrumentálním doprovodem
- dodržuje hudební frázování a kantilénu
- využívá větších dynamických možností hlasu
- zpívá náročnější vícehlasé písně různých stylů a žánrů
- při interpretaci je schopen vnímat vyváženost jednotlivých hlasů jako celku
- je schopen přesně a soustředěně reagovat na dirigentská gesta

Základní studium II. stupně:

1. – 2. ročník

žák:

- ovládá základy pěvecké a dechové techniky
- zpívá vyrovnaným hlasem v celém svém rozsahu
- dbá na kultivovaný sborový projev
- používá společně s ostatními dynamiku a agogiku
- orientuje se v partituře zpívaných skladeb
- zná některé pěvecké sbory a poslouchá jejich nahrávky

3. – 4. ročník

žák:

- ovládá intonačně čistě svůj part v náročnějších skladbách s instrumentálním doprovodem i a capella
- dodržuje zásady hlasové hygieny
- zvládá zpěv jednodušší skladby z listu
- zná autory zpívaných skladeb a má základní přehled o vokální hudbě a pěvecké literatuře
- dokáže kriticky hodnotit svůj výkon i výkon celého sboru
- orientuje se ve složitějších partiturách, je schopen samostatně nastudovat svůj part
- vytváří si vlastní názor na hudební ukázky z CD, DVD atd.
- na základě poslechu nahrávek zná základní sborovou tvorbu českých popř. světových skladatelů
- zapojuje se do vyhledávání informací o zpívaných skladbách, autorech atd.

5.1.26 Nauka o hudbě

Nauka o hudbě je v naší škole povinným předmětem pro žáky všech studijních zaměření hudebního oboru.

Výuka nauky o hudbě probíhá v 1. – 5.ročníku I. stupně s hodinovou dotací 1 hodina týdně.

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník
Nauka o hudbě	1	1	1	1	1

Nauka o hudbě

Očekávané výstupy

Základní studium I. stupně:

1. ročník

žák:

- v kolektivu žáků zpívá jednoduché lidové a dětské písně
- je schopen rytmicky doprovodit lidové a dětské písně na Orffovy nástroje popř. tleskáním
- rozezná tón od zvuku a zná jeho vlastnosti
- zná základní prvky notopisu
- čte noty v houslovém klíči v rozsahu c1 – G2
- umí zapsat stupnici C dur, G dur a F dur
- zná základní posuvky a jejich funkci
- zná základní dynamická a tempová označení
- při poslechu hudby rozezná charakter skladby

2. ročník

žák:

- zpívá v kolektivu lidové i umělé písně ve svém hlasovém rozsahu
- při poslechu hudby pozná zvuk jednotlivých nástrojových skupin (smyčcové, klávesové, dechové, bicí)
- umí vytvořit stupnice dur do 2 křížků a 2 bé
- umí vytvořit tónický kvintakord k probíraným stupnicím
- zná základní intervaly
- rozliší houslový a basový klíč
- vyjmenuje všechny křížky i béčka

3. ročník

žák:

- v kolektivu zpívá písně v tóninách dur i moll
- rozezná tónorod hrané skladby
- zná význam základních harmonických funkcí a orientuje se v jejich využití při doprovodu
- umí vytvořit stupnice moll do 2 křížků a stupnici d moll
- k probíraným stupnicím vytvoří tónický kvintakord a jeho obraty
- zná rozdělení intervalů na čisté a velké a umí je vytvořit
- u lidových písní a jednoduchých skladeb rozpozná malou písňovou formu
- zná rozdělení hudebních nástrojů v symfonickém – filharmonickém orchestru
- zná základní popis hudebních nástrojů ve skupinách (smyčcové a dechové) a rozezná je v poslouchaných skladbách
- zná základní rozdělení zpěvních hlasů
- zná základní informace o životě a díle Bedřicha Smetany a Antonína Dvořáka

4. ročník

žák:

- v kolektivu zpívá lidové i umělé písně unisono popř. v jednoduchém dvojhlasu
- umí vytvořit všechny durové stupnice a stupnice moll do 4 křížků a 4 bé
- k probíraným stupnicím vytvoří tónický kvintakord a jeho obraty
- umí vytvořit dominantní septakord
- zná základní intervaly – umí vytvořit intervaly malé
- transponuje jednoduchou melodii v rozsahu pěti tónů
- chápe princip enharmonické záměny
- podle sluchu umí zaznamenat do not jednoduchou melodii či rytmus
- zná nejčastěji používané melodické ozdoby
- zná základní popis hudebních nástrojů ve skupinách (klávesové, drnkací a bicí) a rozezná je v poslouchaných skladbách
- zná základní informace ze života a díla některých světových hudebních skladatelů (J.S. Bach, W.A. Mozart, L. van Beethoven)

5. ročník

žák:

- využívá nabyté vědomosti v tomto předmětu v rámci hlavního oboru a předmětů kolektivní interpretace
- chápe a užívá nejdůležitější hudební pojmy, označení a názvosloví

- umí vytvořit všechny stupnice dur i moll
- k probíraným stupnicím vytvoří tónický kvintakord a dominantní septakord
- zná principy tvorby odvozených intervalů
- má základní povědomí o výstavbě skladeb, orientuje se v jednoduchých hudebních formách (malá písňová forma, variace, rondo)
- zná základní vývojové epochy hudby – jejich znaky a hlavní představitelé
- zná základní seskupení v komorní, orchestrální a sborové hudbě
- aktivně poslouchá hudbu, má na ni svůj názor a verbálně hodnotí skladbu i její interpretaci
- poslouchá hudbu různých žánrů
- vnímá dědictví minulých generací v oblasti hudby a kultury vůbec
- zná některé významné hudební festivaly

Základní studium II. stupně:

Vzdělávací obsah oblasti Recepce a reflexe hudby je v naší škole naplňován ve všech studijních zaměřeních hudebního oboru v rámci všech vyučovaných předmětů.

5.1.27 Předměty kolektivní interpretace

KOMORNÍ HRA

Komorní hra je v naší škole jedním z povinně volitelných předmětů v rámci kolektivní interpretace ve všech studijních zaměřeních hudebního oboru kromě zpěvu a sborového zpěvu.

Výuka začíná ve 4.ročníku I. stupně, avšak v závislosti na možnostech školy, schopnostech a zájmu žáka může výuka začít i dříve.

Žák se uplatňuje v komorním duu, triu, kvartetu popř. v kolektivu s vyšším počtem členů.

Komorní soubory mohou být složeny z hráčů na stejné nástroje nebo v kombinaci různých nástrojů popř. v kombinaci se zpěvem.

V komorní hře žák nemusí hrát pouze na nástroj, který je jeho hlavním oborem. Je veden k flexibilitě a rozvíjí své hudební vnímání např. hrou na různé bicí nástroje.

V repertoáru komorních souborů jsou úpravy lidových písní a originální skladby od renesance po současnost popř. skladby z oblasti populární hudby.

Očekávané výstupy

Základní studium I. stupně:

žák:

- vychází z dovedností nabytých ve výuce hlavního oboru
- hraje synchronizovaně s ostatními členy souboru
- respektuje při hře ostatní spoluhráče, vnímá jejich party
- dbá na společné začátky a konce frází
- vnímá společně dynamiku
- dokáže se orientovat v partituře hrané skladby
- s pomocí učitele, později samostatně dbá na správné ladění nástrojů (u nástrojů, které nemají pevné ladění)
- účelně se zapojuje do společných uměleckých aktivit a uvědomuje si svoji odpovědnost za společné dílo

Základní studium II. stupně:

Žák

- uplatňuje technické a přednesové dovednosti získané ve výuce hlavního oboru na úrovni II.stupně
- společně vnímá dynamiku a agogiku

- reaguje na gesta prvního hráče souboru
- vnímá rozdíl mezi interpretací hlavní a vedlejší melodie
- dbá na správné ladění nástrojů (u nástrojů, které nemají pevné ladění)
- orientuje se ve složitějších partiturách, je schopen samostatně nastudovat svůj part
- zapojuje se do vyhledávání informací o hraných skladbách, autorech atd.
- je schopen zhodnotit výkon kolektivu i sebe samého

HRA V SOUBORU

Hra v souboru je v naší škole jedním z povinně volitelných předmětů v rámci kolektivní interpretace ve všech studijních zaměřeních hudebního oboru kromě zpěvu a sborového zpěvu.

Výuka začíná ve 4. ročníku I. stupně, avšak v závislosti na možnostech školy, schopnostech a zájmu žáka může výuka začít i dříve.

Žák se uplatňuje v hudebních souborech různého obsazení a zaměření. Soubory mohou být složeny z hráčů na stejné nástroje, nebo v kombinaci různých nástrojů popř. v kombinaci se zpěvem.

V souborové hře žák nemusí hrát pouze na nástroj, který je jeho hlavním oborem. Je veden k flexibilitě a rozvíjí své hudební vnímání např. hrou na různé bicí nástroje.

V naší škole se jedná např. o tyto soubory:

Cimbálová muzika, hudecká muzika, akordeonový soubor, smyčcový soubor, kytarový soubor, soubor zobcových fléten, soubor s převahou dechových nástrojů, soubor bicích nástrojů, rocková kapela, taneční kapela, jazzová kapela popř. další soubory složené z hráčů na různé nástroje.

Očekávané výstupy

Základní studium I. stupně:

žák:

- vychází z dovedností nabytých ve výuce hlavního oboru
- zná gesta dirigenta popř. prvního hráče souboru (začátek, ukončení, zpomalení atd.)
- zná dirigování jednotlivých taktů
- sleduje dirigenta popř. prvního hráče souboru i part
- hraje synchronizovaně s ostatními členy souboru
- respektuje při hře ostatní spoluhráče, vnímá jejich party
- dbá na společné začátky a konce frází
- vnímá společně dynamiku
- s pomocí učitele, později samostatně dbá na správné ladění nástrojů, (u nástrojů, které nemají pevné ladění)
- dokáže se orientovat v partituru hrané skladby
- seznámí se s obsluhou ozvučovací techniky (zesilovač, mixážní pult, reprobedny, komba aj.), v případě nástrojů, které tuto techniku využívají
- účelně se zapojuje do společných uměleckých aktivit a uvědomuje si svoji odpovědnost za společné dílo

Základní studium II. stupně:

žák:

- uplatňuje technické a přednesové dovednosti získané ve výuce hlavního oboru na úrovni II. stupně
- společně vnímá dynamiku a agogiku
- reaguje na gesta prvního hráče souboru popř. dirigenta
- vnímá rozdíl mezi interpretací hlavní a vedlejší melodie
- dbá na správné ladění nástrojů, (u nástrojů, které nemají pevné ladění)
- orientuje se ve složitějších partiturách, je schopen samostatně nastudovat svůj part
- ovládá obsluhu ozvučovací techniky (zesilovač, mixážní pult, reprobedny, komba aj.), v případě nástrojů, které tuto techniku využívají
- zapojuje se do vyhledávání informací o hraných skladbách, autorech atd.
- je schopen zhodnotit výkon kolektivu i sebe samého

HRA V ORCHESTRU

Hra v orchestru je v naší škole jedním z povinně volitelných předmětů v rámci kolektivní interpretace ve všech studijních zaměřeních hudebního oboru kromě zpěvu a sborového zpěvu.

Výuka začíná ve 4. ročníku I. stupně, avšak v závislosti na možnostech školy, schopnostech a zájmu žáka může výuka začít i dříve.

Žák se uplatňuje v hudebních orchestrech různého obsazení a zaměření. Orchestry mohou být složeny z hráčů na stejné nástroje, nebo v kombinaci různých nástrojů popř. v kombinaci se zpěvem.

V orchestrální hře žák nemusí hrát pouze na nástroj, který je jeho hlavním oborem. Je veden k flexibilitě a rozvíjí své hudební vnímání např. hrou na různé bicí nástroje.

V naší škole se jedná např. o tyto orchestry:

Žákovský smyčcový orchestr, akordeonový orchestr, flétnový orchestr, kytarový orchestr popř. další orchestry složené z hráčů na různé nástroje.

Očekávané výstupy

Základní studium I. stupně:

žák:

- vychází z dovedností nabytých ve výuce hlavního oboru
- zná dirigentská gesta (začátek, ukončení, zpomalení atd.)
- zná dirigování jednotlivých taktů
- sleduje dirigenta i part
- respektuje při hře ostatní spoluhráče, vnímá jejich party
- dbá na společné začátky a konce frází
- vnímá společně dynamiku
- dokáže se orientovat v partituře hrané skladby
- s pomocí učitele, později samostatně dbá na správné ladění nástrojů (u nástrojů, které nemají pevné ladění)
- seznámí se s obsluhou ozvučovací techniky (zesilovač, mixážní pult, reprobedny, komba aj.), v případě nástrojů, které tuto techniku využívají
- účelně se zapojuje do společných uměleckých aktivit a uvědomuje si svoji odpovědnost za společné dílo

Základní studium II. stupně:

žák:

- uplatňuje technické a přednesové dovednosti získané ve výuce hlavního oboru na úrovni II. stupně
- společně vnímá dynamiku a agogiku
- reaguje na gesta dirigenta
- vnímá rozdíl mezi interpretací hlavní a vedlejší melodie
- dbá na správné ladění nástrojů (u nástrojů, které nemají pevné ladění)
- orientuje se ve složitějších partiturách, je schopen samostatně nastudovat svůj part
- ovládá obsluhu ozvučovací techniky (zesilovač, mixážní pult, reprobedny, komba aj.), v případě nástrojů, které tuto techniku využívají
- zapojuje se do vyhledávání informací o hraných skladbách, autorech atd.
- je schopen zhodnotit výkon kolektivu i sebe samého

KOMORNÍ ZPĚV

Komorní zpěv je v naší škole jedním z povinně volitelných předmětů v rámci kolektivní interpretace ve studijním zaměření Sólový zpěv.

Výuka začíná ve 4. ročníku I. stupně, avšak v závislosti na možnostech školy, schopnostech a zájmu žáka může výuka začít i dříve. Kolektivní činnost vede žáka k podřizování se celku a k učení se vzájemné odpovědnosti, především pak při veřejném vystoupení.

Žák se uplatňuje v pěveckém duu, triu, kvartetu popř. v kolektivu s vyšším počtem členů. Nacvičuje a následně interpretuje písně jednohlasé a dle vyspělosti písně dvojhlasé a vícehlasé s rozmanitým hudebním doprovodem i bez doprovodu. Nácvik skladeb se provádí zásadně s notovým materiálem.

V repertoáru komorních pěveckých souborů jsou úpravy lidových písní a originální skladby od renesance po současnost popř. písně z oblasti populární hudby, čímž se rozšiřuje jejich hudební a všeobecný kulturní přehled.

Očekávané výstupy

Základní studium I. stupně:

žák:

- vychází z dovedností, které nabyl ve výuce hlavního oboru
- uvědomuje si svou zodpovědnost za společné dílo
- při interpretaci vnímá vyváženost jednotlivých hlasů jako celku
- dbá na společné začátky a konce frází
- vnímá společně dynamiku
- orientuje se v notovém materiálu zpívaných skladeb
- dbá na hlasovou hygienu

Základní studium II. stupně:

žák:

- uplatňuje technické a přednesové dovednosti získané ve výuce hlavního oboru na úrovni II. stupně
- dodržuje hudební frázování a kantilénu
- pracuje s dynamikou a agogikou společně s ostatními
- orientuje se v partituře zpívaných skladeb
- uplatňuje kultivovaný pěvecký projev
- je schopen aktivní a zodpovědné spolupráce s ostatními
- uplatňuje zásady hlasové hygieny

- má povědomí o autorech zpívaných skladeb, o zařazení do hudebního slohu, či žánru
- je schopen zhodnotit výkon kolektivu i sebe samého

SBOROVÝ ZPĚV

Sborový zpěv je v naší škole jedním z povinně volitelných předmětů v rámci kolektivní interpretace ve studijním zaměření Sólový zpěv a Populární zpěv.

Výuka začíná ve 4. ročníku I. stupně, avšak v závislosti na možnostech školy, schopnostech a zájmu žáka může začít i dříve. Kolektivní činnost vede žáka ke spolupráci s ostatními, budování vzájemné tolerance a odpovědnosti.

Žák se uplatňuje v pěveckém sboru s vyšším počtem členů. Nacvičuje a následně interpretuje písně v jednohlasé, dvojhlasé a tříhlasé úpravě s rozmanitým hudebním doprovodem či acapella. Nacvik skladem se provádí s pomocí nahrávek a notového materiálu.

V repertoáru sborových souborů jsou úpravy lidových písní a originální skladby od renesance po současnost a také písně z oblasti populární hudby, čímž se rozšiřuje jejich všeobecný kulturní přehled.

Očekávané výstupy

Základní studium I. stupně:

žák:

- vychází z dovedností, které nabyl ve výuce hlavního oboru
- uvědomuje si svou zodpovědnost za společné dílo
- při interpretaci vnímá vyváženost jednotlivých hlasů jako celku
- dbá na společné začátky a konce frází
- vnímá společně dynamiku
- aktivně reaguje na pokyny sbormistra/sbormistryně
- orientuje se v notovém materiálu zpívaných skladeb
- dbá na hlasovou hygienu

Základní studium II. stupně:

žák:

- uplatňuje technické a přednesové dovednosti získané ve výuce hlavního oboru na úrovni II. stupně
- dodržuje hudební frázování a kantilénu
- pracuje s dynamikou a agogikou společně s ostatními
- orientuje se v partituře zpívaných skladeb
- uplatňuje kultivovaný pěvecký projev
- je schopen aktivní a zodpovědné spolupráce s ostatními
- uplatňuje zásady hlasové hygieny
- má povědomí o autorech zpívaných skladeb, o zařazení do hudebního slohu, či žánru
- je schopen zhodnotit výkon kolektivu i sebe samého

HRA DOPROVODU

Hra doprovodu je v naší škole jedním z povinně volitelných předmětů v rámci kolektivní interpretace ve studijních zaměřeních hra na klavír, hra na varhany, hra na kytaru, hra na elektrickou kytaru, basovou kytaru, hra na EKN a hra na akordeon.

Výuka začíná ve 4. ročníku I. stupně, avšak v závislosti na možnostech školy, schopnostech a zájmu žáka může výuka začít i dříve.

Očekávané výstupy

Základní studium I. stupně:

žák:

- vychází z dovedností nabytých ve výuce hlavního oboru
- účelně se zapojuje do společných uměleckých aktivit a uvědomuje si svoji odpovědnost za společné dílo
- ve skupině dvou a více žáků využívá svůj hudební nástroj jako doprovodný nástroj
- je schopen doprovodit snadnou lidovou píseň pomocí základních harmonických funkcí
- umí zahrát podle svých schopností doprovod ve skladbách pro jiný sólový nástroj popř. zpěv
- dokáže zahrát jednoduchý doprovod manualiter, s prodlevou v pedálu nebo s jednoduchým pohyblivým pedálem (varhany)
- dokáže zahrát jednoduchý doprovod liturgického zpěvu s jednoduchým pedálem (varhany)
- respektuje při hře ostatní spoluhráče, vnímá jejich party
- je schopen souhry
- dbá na společné začátky a konce frází
- vnímá společně dynamiku
- s pomocí učitele, později samostatně dbá na správné ladění nástrojů (u nástrojů, které nemají pevné ladění)

Základní studium II. stupně:

žák:

- uplatňuje technické a přednesové dovednosti získané ve výuce hlavního oboru na úrovni II. stupně
- doprovodí píseň různého žánru pomocí základních i vedlejších harmonických funkcí
- zahraje podle svých schopností doprovod ve skladbách pro jiný sólový nástroj popř. zpěv
- dokáže zahrát složitější doprovod manualiter, s prodlevou v pedálu nebo s pohyblivým pedálem (varhany)
- dokáže zahrát doprovod liturgického zpěvu s pedálem (varhany)

- společně vnímá dynamiku a agogiku
- reaguje na gesta prvního hráče
- dbá na správné ladění nástrojů (u nástrojů, které nemají pevné ladění)
- je schopen zhodnotit výkon kolektivu i sebe samého

ČTYŘRUČNÍ HRA

Čtyřruční hra je v naší škole jedním z povinně volitelných předmětů v rámci kolektivní interpretace ve studijních zaměřeních Hra na klavír a Hra na EKN.

Výuka začíná ve 4. ročníku I. stupně, avšak v závislosti na možnostech školy, schopnostech a zájmu žáka může výuka začít i dříve.

Očekávané výstupy

Základní studium I. stupně:

žák:

- vychází z dovedností nabytých ve výuce hlavního oboru
- účelně se zapojuje do společných uměleckých aktivit a uvědomuje si svoji odpovědnost za společné dílo
- hraje synchronizovaně se svým spolužákem popř. učitelem
- respektuje při hře svého spoluhráče, vnímá jeho part
- dbá na společné začátky a konce frází
- vnímá společně dynamiku
- dokáže se orientovat v partituru hrané skladby

Základní studium II. stupně:

žák:

- uplatňuje technické a přednesové dovednosti získané ve výuce hlavního oboru na úrovni II. stupně
- společně vnímá dynamiku a agogiku
- vnímá rozdíl mezi interpretací hlavní a vedlejší melodie
- orientuje se ve složitějších partiturách, je schopen samostatně nastudovat svůj part
- zapojuje se do vyhledávání informací o hraných skladbách, autorech atd.
- je schopen zhodnotit svůj výkon

4.2 Výtvarný obor

Charakteristika výtvarného oboru

V naší škole se zaměřujeme na seznámení žáků s celou škálou výtvarných technik klasického i moderního pojetí. Žáci se v průběhu studia v obou stupních postupně seznámí se všemi oblastmi výtvarného vyjadřování.

Vedeme žáky k tvořivému myšlení nejen při práci výtvarné, ale i při řešení běžných životních situací.

Žáci se dále seznamují s novodobými přístupy k tvorbě. Setkají se s řešením úkolů v oblastech klasické studijní kresby, malby, modelování, a uplatněním své fantazie a abstrakce ve všech základních technikách prostorového i plošného vyjádření.

Ke své práci žáci využívají vybavené třídy, pro keramiku (pec, hrnčířský kruh), grafiku (tiskařské lisy), třídy určené ke studijním účelům, vybavené stojany pro práci plošnou i prostorovou, ale také multimediální učebnu vybavenou několika místy pro práci s technikou animace, filmu, fotografie, vlastní prezentace apod.

Cílem výuky je naučit žáky tvořivě myslet, odpoutat se od ustálených schémat, samostatně pracovat, ale také spolupodílet se na kolektivní práci. Důraz je kladen na podpoření vlastní fantazie, schopnosti vyjádření vlastních pocitů a názorů. Výuka je vedena interaktivně s přihlédnutím na žáka samotného a jeho prožívání tvorby.

Interaktivní přístup k tvorbě je důležitý pro vazbu prožívání a vyjádření, např. téma přírodních úkazů, které sami prožíváme, kulturních zážitků apod. Výuka je také přizpůsobována i dané situaci ve světě.

STUDIJNÍ ZAMĚŘENÍ VÝTVARNÁ TVORBA

Učební plán

Základní studium I. stupně:

Předmět	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník
Plošná tvorba	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2	2
Prostorová tvorba	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Nová media	-	-	-	-	-	0,5	0,5

Základní studium II. stupně:

Předmět	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Plošná tvorba	2	2	2	2
Prostorová tvorba	0,5	0,5	0,5	0,5
Nová media	0,5	0,5	0,5	0,5

Poznámky k učebnímu plánu:

V závislosti na talentu žáků a možnostech školy je možno uvedenou hodinovou dotaci navýšit.

Výuka probíhá v blocích.

Přípravné studium I. stupně:

Přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu I. stupně je určeno pro žáky od 5 let a trvá 1-2 roky.

Hodinová dotace – 2 hodiny týdně.

Název vyučovacího předmětu: HRAVÉ TVOŘENÍ

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Žák se hravou formou seznamuje se základními výtvarnými pojmy a technikami. Učí se přemýšlet nad výtvarnými úkoly a diskutovat nad nimi.

Očekávané výstupy

žák:

- zapojuje se do výtvarné hry a experimentování
- dokáže pracovat samostatně nebo ve skupině
- zvládá jednoduchou práci se základními výtvarnými prostředky a materiály

Základní studium I. stupně:

Charakteristika vyučovacích předmětů

Plošná tvorba

zahrnuje kreslířské, malířské a grafické reakce na skutečnost, na život nebo na niterný svět žáků. Je postavena na objektivně volené tematice, která obohacuje dětské myšlení i emotivitu. V souvislosti s tématem žáci poznávají výrazovou svébytnost linií, barev a tvarů ve vlastní volné a užité tvorbě, v pozorování a v přepisu reality nebo v kontaktu s výtvarným uměním. Soustředěný zájem vzbuzuje i experimentace s materiály, nástroji nebo postupy, která rozvíjí tvořivost a fantazii. Způsoby vyjadřování navazují jak na klasické výtvarné postupy, tak na kombinování technik, které mnohdy dospívá až k přesahům mezi plošnou a plastickou tvorbou.

Prostorová tvorba

učí žáky odlišnému způsobu výtvarného myšlení. Vedle prostorového uplatnění linií, barev a tvarů vystupuje do popředí role světla a stínu, objemů, plastických kontrastů a materiálových kvalit. Volná tvorba nejčastěji spočívá ve výtvarné experimentaci v řešení drobných sochařských a objektových skic. Je závislá nejen na obsahu námětu a na výtvarné úvaze, ale i na zvoleném postupu – modelování, tvarování, konstruování. Významnou roli

hraje i vztah žáka k materiálu a jeho zručnost. Volnou tvorbu doprovází studijní modelování. Objektová tvorba pomáhá žákům přiblížit se realitě – materiálu či nalezenému předmětu, nebo vytvářet nová prostředí.

Celou výukou prostupují základní znalosti oblasti teorie umění, které nejsou konkretizovány do samostatného vyučovacího předmětu. Obsah vychází z prožitků, porovnává vztahy mezi životem, člověkem a uměním, sleduje pohyb uvnitř žánrů a napříč historií.

Nová media

odráží potřebu dnešní doby vyjadřovat se novými prostředky – digitální formou, použitím techniky a nových materiálů. Žáci se v rámci tohoto předmětu setkají především s animací, digitální fotografií, akční tvorbou, která je svým charakterem řazena k multimediální tvorbě (žáci se vyjadřují gestem či pohybem, prožívají hudbu a její rytmus, proměňují svou identitu atd.). Předmět žáky seznamuje také se základními principy nových technologií, které vedou k tvorbě samostatného díla, či prezentace jejich vlastních.

K osvojení studijní látky dochází vrstvením zkušeností, dlouhodobě získávaných v experimentaci a tvorbě, nikoli řazením znalostí. Výuka proto nepostupuje od nejjednodušších otázek k nejsložitějším, ale přiměřeně věku se dotýká celé výtvarné problematiky. Struktura výuky se proto podobá spirále, která se odvíjí, kolísá, vzdaluje a v nových situacích se vrací zpět.

Očekávané výstupy

1. - 3. ročník

PLOŠNÁ TVORBA

Žák:

- analyzuje podněty z okolí i z vlastních prožitků a převádí je do vizuální podoby
- své pocity a zážitky umí spontánně zachytit
- zná základní výtvarné materiály (tužka, uhel, rudka, suchý pastel, gioccondy, temperové, vodové barvy,...)
- rozlišuje obrazotvorné prvky plošného vyjádření (linie, plocha, bod, barva)
- respektuje odlišnost druhých a akceptuje jejich názory
- umí pracovat ve skupině na kolektivní práci
- podílí se na diskuzi o tématu práce
- umí míchat barvy ze tří základních barev
- pracuje s myšlenkou, příběhem

PROSTOROVÁ TVORBA

žák:

- pracuje s různými materiály (hlína, papír, drát, špejle...) a vhodně používá nástroje (špachtle, nůžky...)
- umí vytvořit jednoduchý objekt
- ve své práci používá principy keramické i sochařské
- pracuje s vícehledovostí – otáčení a pozorování plastiky z různých stran během celého průběhu práce

4. - 5. ročník

PLOŠNÁ TVORBA

žák:

- kompozičně zvládá daný formát
- rozlišuje hlavní výtvarné techniky v oblasti plošného vyjadřování (kresba, malba, grafika)
- používá internet, slovníky, výtvarnou literaturu ke své práci
- stanoví si dílčí cíle a dokáže je realizovat
- analyzuje práci svou i ostatních
- čerpá z historie a současnosti výtvarné tvorby
- samostatně připraví prostor k práci
- umí zjednodušit reálný motiv, tvar, prvek

PROSTOROVÁ TVORBA

žák:

- rozlišuje hlavní výtvarné techniky v oblasti prostorového vyjadřování (keramika, reliéf, socha, objekt)
- plánuje práci a dodržuje technologické postupy
- respektuje vlastnosti materiálů
- užívá potřebné modelační dovednosti (pravidelný tvar...)
- formuje a deformuje různé materiály (využívá tvárnosti a nosnosti – kašírování, práce s drátem, s papírem,...)

NOVÁ MEDIA

Nová media od 1. do 5. ročníku prostupují výukou v rámci plošné a prostorové tvorby. Žáci se postupně seznámí s obsahem předmětu (prací s fotografií, záznamem pohybu v animaci, body-artem, land-artem...)

6. - 7. ročník

PLOŠNÁ TVORBA

žák:

- umí samostatně pracovat na zadané téma od návrhu až po realizaci
- cíleně užívá prvky plošného vyjadřování (vlastnosti a vztahy)
- respektuje odlišné výtvarné názory
- užívá základní terminologii oblasti výtvarné tvorby
- umí slovně vyjádřit (interpretovat) výtvarné dílo, poznat žánr a popsat formální prvky (zátiší, krajina, figurální kompozice apod.)
- zná základní principy studijního vyjádření (proporce, perspektiva, osová souměrnost, stínování)
- zná technologické postupy základních grafických technik (tisk z hloubky, tisk z výšky, tisk z plochy)

PROSTOROVÁ TVORBA

žák:

- umí samostatně pracovat na zadané téma od návrhu až po realizaci
- experimentuje s klasickými i neobvyklými materiály a nástroji
- využívá kontrastů (střídání ploch a hran, ploch a objemů, čistých a plasticky pojednaných ploch, barevnosti)
- přetváří nálezy – hledá nové významy

NOVÁ MEDIA

žák:

- rozlišuje základní formy animace (ploška, pixelace, kreslená, digitální, koláž, loutka, animace objektů...)
- při práci používá základní principy animace (25 snímků/sec, dynamika pohybu, kompozice na obrazovce, fázování, směr pohybu)

- používá počítač, nebo digitální fotoaparát při zachycování jednotlivých snímků animace, zná základní přípravu prostředí pro práci (nastavení kamery, osvětlení, pozadí,...)
- pojmenuje základní prvky akčního umění (vyjádření vlastních pocitů v momentální reakci, zachycení akce, vtažení okolí do vlastního vyjádření)

Základní studium II. stupně:

1. - 2. ročník

PLOŠNÁ TVORBA

žák:

- realisticky interpretuje viděnou skutečnost, zcela vědomě koriguje své práce pomocí získaných zkušeností (perspektiva) a souběžně rozvíjí svou intuici a cit (cvičí oko)
- sám navrhuje technické řešení výtvarného problému
- kombinuje výtvarné techniky i výtvarné styly
- pracuje se symboly současného umění
- dodržuje technologické postupy plošného vyjádření a dokáže s nimi uvážlivým způsobem experimentovat

PROSTOROVÁ TVORBA

žák:

- sám navrhuje technické řešení výtvarného problému
- inspirovane se výtvarným uměním z historie i současnosti
- využívá tradiční i netradiční materiály, rozlišuje jejich použití vzhledem k námětu a obsahu tvorby
- výtvarně vyjadřuje realitu (pozorování tvarů, přepis siluety, porovnávání tvarů, směrů, výšek a hloubek nebo objemů)
- komponuje v prostoru (tvary, plochy, plastické dekorativní prvky, jiné materiály)

NOVÁ MEDIA

žák:

- umí pracovat s digitálním fotoaparátem a archivovat snímky
- zvládá jednoduché úpravy sekvencí animace a digitální fotografie

- rozlišuje nové formy výtvarného vyjádření (animace, videoart, koncept, land-art, instalace, akce,...) a pomocí nich dokáže vyjádřit vlastní myšlenku

3. - 4. ročník

PLOŠNÁ TVORBA

žák:

- orientuje se v základech dějin výtvarné kultury
- diskutuje, komentuje, přijímá kritické podněty na svou tvorbu a dále ji rozvíjí
- umí využít všech technologií, které mu škola nabízí, experimentuje
- pracuje samostatně, volbu námětu, techniky a jednotlivé kroky výtvarného řešení konzultuje
- ovládá zvolenou technologii, používá výtvarnou terminologii
- dokumentuje svou práci, vytváří si portfolio
- samostatně svou práci adjustuje a prezentuje

PROSTOROVÁ TVORBA

žák:

- výtvarně experimentuje s klasickými i neobvyklými materiály a nástroji
- vytváří nová prostředí (instalace)
- vytváří plastické textury a materiálové kontrasty
- dokumentuje práci většího rozsahu (kresba, fotografie, video)

NOVÁ MEDIA

žák

- umí vytvořit vlastní prezentaci
- sám navrhne novou formu zpracování vlastní myšlenky technikou vycházející z postupů nových médií
- používá terminologii vztahující se k oblasti nových forem umění

5.3 Taneční obor

Charakteristika tanečního oboru:

Taneční obor rozvíjí kondici, myšlení a zvyšuje sebedůvěru. Tanec jako takový je komplexní aktivita, která posiluje osobnost a náležitě usnadňuje komunikaci s obecnstvem – sdílení emocí.

Studijní zaměření – taneční tvorba

Učební plán

Základní studium I. stupně:

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník
Taneční průprava	1	1	1	-	-	-	-
Taneční technika a projev	-	-	1	2	2	2	2
Taneční praxe	1	1	1	2	2	2	2

Základní studium II. stupně:

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník
Taneční technika a projev	1,5	1,5	1,5	1,5
Taneční praxe	1,5	1,5	1,5	1,5

Poznámky k učebnímu plánu:

V závislosti na talentu žáků a možnostech školy je možno uvedenou hodinovou dotaci navýšit.

Výuka probíhá v blocích.

Přípravné studium I. stupně:

Přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu I. stupně je určeno pro žáky od 5 let a trvá 1-2 roky.

Hodinová dotace – 1 hodina týdně.

Název vyučovacího předmětu: **Přípravná taneční výchova**

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Úkolem tohoto předmětu je rozvíjet přirozené schopnosti dětí, odstraňovat špatné pohybové návyky. Vést děti formou pohybových her k vyjádření pocitů, myšlenek a tak ověřovat předpoklady dětí pro další studium.

Očekávané výstupy

žák:

- dbá na správné držení těla
- zná orientaci v prostoru
- pojmenuje základní části svého těla
- vytleská základní rytmické celky (slovo, písnička)

Základní studium I. stupně:

Charakteristika vyučovacích předmětů:

Taneční průprava

Je zaměřena na všestranný harmonický tělesný rozvoj, správné držení těla a jeho zpevnování. Zvyšuje pružnost a obratnost těla. Postupně rozvíjí prostorové a hudební citění žáků.

Taneční technika a projev

Zahrnuje klasickou taneční techniku a techniku současného tance.

Klasická taneční technika se vyučuje podle metod klasického tance.

Základy současného tance zahrnují styly současných technik. Vychází z možnosti zvládnutí pohybu ve všech polohách, orientovat se v těle ovládat impulzy, svihy a skoky. Učí žáka vyjádřit pohybem danou myšlenku nebo příběh.

Taneční praxe

Rozvíjí schopnost vlastního projevu žáka jak samostatně, ve dvojicích, v kolektivu, s rekvizitou na dané téma. Hodnotí zásady postavení těla při provádění pohybových úkolů. Užívá základní názvosloví, hodnotí vlastní projev v rámci vystoupení, vnímá a hodnotí obsah choreografického díla.

Očekávané výstupy

1. ročník

Taneční průprava

žák:

- pojmenuje základní části svého těla
- zvládá průpravné cviky v přízemních polohách (lehy, sedy, kleky)
- zvládá průpravná cvičení pro nácvik chůze a běhu
- orientuje se v prostoru dle svých schopností
- zopakuje základní cvičení obratnosti
- vytleská rytmický útvar

Taneční praxe

žák:

- používá jednoduchou rekvizitu (míč, švihadlo)
- vyjadřuje vlastními prostředky jednoduché zadané téma
- pojmenuje probrané prvky a používá je
- zapamatuje si jednoduchou taneční vazbu

2. ročník

Taneční průprava

žák:

- zná správné držení těla
- orientuje se v prostoru (šachovnice, diagonála)
- zvládá průpravné cviky pro chůzi a běh
- zapojuje jednoduché pohyby paží
- zvládá cvičení obratnosti (kotoul, stoj na rukou s pomocí)

- rozliší jednoduché rytmické změny

Taneční praxe

žák:

- používá jednoduchou rekvizitu
- rozvíjí vlastní pohybový projev
- zvládá práci v páru, kolektivu
- rozlišuje správné a nesprávné provedení daného úkolu
- zapamatuje si jednoduchou taneční vazbu

3. ročník

Taneční průprava

žák:

- zvládá vazební kroky (přísun, poskok)
- předvede průpravné cviky na skoky
- umí běh a cval v různých pozicích
- zapojuje se do cvičení obratnosti (most z lehu, kotoul vzad, hvězda)

Taneční technika a projev

žák:

- správně drží tělo v základních polohách
- umí se postavit čelem k tyči
- umí port de bras (přípravnou, první a druhou pozici paží)
- provádí relevé bez i s pohybem paží
- zvládá pozici I.paralelní i vytočenou
- zařadí nácvik skoků

Taneční praxe

žák:

- zdokonaluje schopnost vlastního projevu jak samostatně, tak ve dvojicích
- využívá aktivně taneční prostor
- hodnotí jednoduše svůj i cizí taneční výkon

4. ročník

Taneční technika a projev

žák:

- správně drží tělo v základních polohách
- zná pozice dolních a horních končetin klasického tance
- umí demi, i grande plié v I. i II. pozici
- zvládá battement tendu z I. pozice
- dokáže se postavit čelem, ale i bokem k tyči
- provádí cviky na zvětšení pružnosti kyčlí a šlach
- zvládá švihy nohama
- umí kontrakci pánve v sedu, lehu

Taneční praxe

žák:

- diskutuje o daném díle, choreografii
- koriguje chyby své i chyby ostatních
- dbá na kvalitu vlastního projevu
- podílí se na realizaci připravované choreografie

5. ročník

Taneční technika a projev

žák:

- správně drží tělo na místě i v pohybu z místa
- zdokonalí taneční výraz
- propojuje taneční techniky s vlastním projevem
- vytvoří kratší pohybovou vazbu na hudební i nehuďební podnět
- orientuje se dobře v prostoru
- umí lehčí formy skoků
- zopakuje taneční variace v rámci svých možností
- pohybuje se v souladu s hudbou
- zvládá pohyb v nízkých polohách

Taneční praxe

žák:

- využívá všechny základní a probrané prvky ve vlastním vyjádření
- umí správně dýchat

- využívá prostoru a pracuje s hudební předlohou
- předvede krátkou improvizaci na danou hudbu

6. ročník

Taneční technika a projev

žák:

- zopakuje krátkou taneční kreaci
- zvládá pozice DK+HK
- zařadí cviky na rovnováhu
- používá skoky a kombinuje je s jinými prvky
- koordinuje prvky u tyče i v prostoru
- zvládá jednoduché vazby
- umí jeté, passé a umí je v kombinaci
- zvládá piruette z II., IV. a V.pozice
- přiřadí název prvku k určitému pohybu a naopak

Taneční praxe

žák:

- zvládá pohybovou variaci a zdokonaluje ji
- umí do tance vložit emoce
- dokáže diskutovat o díle
- Umí přijmout kritiku
- užívá základní názvosloví

7. ročník

Taneční technika a projev

žák:

- uplatňuje zásady a zákonitosti optimálního postavení těla a jeho jednotlivých částí při pohybu v prostoru, ve skupině či s rekvizitou
- orientuje se v dané hudební předloze a dokáže ji vyjádřit pohybem, interpretuje zadaný pohybový úkol
- uplatňuje bezprostřední emocionální a pravdivý projev s osobitým a účelově pojatým využitím potenciálu jemu dostupné techniky pohybu
- rozpozná, kultivuje a respektuje svá specifika

- tvořivě přistupuje ke ztvárnění hudebních i nehmudebních podnětů
- podílí se na tvorbě taneční kompozice

Taneční praxe

žák:

- zapojuje se do nejrůznějších interpretačních i tvůrčích činností
- zná charakteristické znaky práce s pohybem v různých oblastech tanečního umění
- koriguje chyby při dodržování zásad optimálního postavení těla při provádění pohybových úkolů
- rozebere vlastní projev realizovaný v rámci tanečního vystoupení a jeho přípravy
- zhodnotí komunikační obsah choreografického díla
- užívá základní odborné názvosloví

Základní studium II. stupně:

1. a 2. ročník

Taneční technika a projev

žák:

- rozlišuje základní taneční techniky a principy pohybu v jednotlivých technikách
- je schopen vlastního individuálního projevu
- používá základní taneční techniky ve svém tanečním projevu
- aktivně se zapojuje do tvorby choreografie
- pracuje na uvědomování si svého pohybu v čase a prostoru

Taneční praxe

žák:

- dokáže zhodnotit taneční projev jak svůj tak cizí
- používá různých technik v improvizaci
- vkládá do tance emoce
- dokáže přijímat kritiku

3. a 4. ročník

Taneční technika a projev

žák:

- provádí pohybové úkoly větší technické a obsahové náročnosti v různých oblastech tanečního umění
- při improvizaci používá techniku z různých oblastí tanečního umění a dbá na čistotu provedení
- uvědomuje si svůj pohyb v čase a prostoru, vnímá vnější a vnitřní prostor
- používá improvizaci k hledání osobitého pohybového vyjádření jako základu pro autorskou tvorbu
- tvoří individuálně nebo ve skupině vlastní choreografii s využitím všech získaných pohybových dovedností
- zapojuje se při scénickém řešení choreografického díla, návrzích kostýmů, osvětlení a rekvizit

Taneční praxe

žák:

- vnímá neoddělitelnost vztahů mezi intelektuální, emocionální a fyzickou stránkou člověka
- užívá odborné názvosloví a pojmosloví z oblasti techniky pohybu taneční tvorby
- vnímá a hodnotí choreografické dílo, diskutuje o něm a své názory, myšlenky a postoje vyjadřuje na základě argumentů
- hodnotí vlastní přístup k tvorbě a realizaci společného choreografického díla

5.4 Literárně-dramatický obor

Charakteristika literárně-dramatického oboru

Literárně-dramatický obor umožňuje prostřednictvím tvořivých činností (pohybových a mluvních hereckých, slovesných, dramaturgických, hudebních atp.) rozvíjet umělecké vlohы žáka směrem k divadelnímu a slovesnému projevu.

U žáků probouzíme schopnosti vnímat druhé, vnímat motivace jejich jednání a prostřednictvím vstupu do rolí řešit různé sociální situace.

Základním principem uplatňovaným ve výuce je dramatická hra, která pracuje s výrazovými prostředky dalších druhů umění (např. výtvarného, hudebního a tanečního, literárního) v jejich vzájemném propojení.

Vedeme žáky ke správnému používání jazyka, ke správné mluvě, žák se učí vnímat svoji roli i role svých spolužáků, seznámí se s literárními díly a naučí se pohybovat na jevišti.

Studijní zaměření – dramatická tvorba

Učební plán

Základní studium I. stupně:

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník	5.ročník	6.ročník	7.ročník
Dramatická příprava	2	2	-	-	-	-	-
Dramatika	-	-	1	1	1	1	1
Přednes *	-	-	0,5	0,5	0,5	1	1
Jevištní pohyb	-	-	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Práce v souboru	-	-	1	1	1	1	1

*Poznámka k učebnímu plánu: žák splňuje individuální výuku v 6. a 7. ročníku v předmětu *Přednes*.

Základní studium II. stupně:

Předmět	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník
Divadelní průprava	1	1	1	1
Práce s textem a přednes	1	1	1	1
Práce v souboru	1	1	1	1

*Poznámka k učebnímu plánu: žák splňuje individuální výuku v předmětu *Práce s textem a přednes*.

Poznámky k učebnímu plánu:

V závislosti na talentu žáků a možnostech školy je možno uvedenou hodinovou dotaci navýšit.

Výuka probíhá v blocích.

Přípravné studium I. stupně:

Přípravné studium ke vzdělávání v základním studiu I. stupně je určeno pro žáky od 5 let a trvá 1-2 roky.

Hodinová dotace – 1,5 hodiny týdně

Očekávané výstupy

žák:

- zapojuje se v dětském kolektivu do jednoduchých dramatických her
- provádí cvičení výslovnosti a dechová cvičení
- zná některá díla dětské literatury.

Základní studium I. stupně:

Dramatická příprava

1. ročník

žák:

- osvojuje si základní pravidla dramatické hry
- uvědomuje si v jednoduché dramatické hře své partnery v prostoru a reaguje na ně
- v jednoduchých cvičeních zná základy správného držení těla
- v uvolňovacích mluvních cvičeních užívá měkký hlasový začátek
- hrou se aktivně seznamuje s literárními díly

2. ročník

žák:

- provede jednoduchou zadanou etudu nebo dramatizaci
- zvládá ve cvičeních hru s předmětem
- předvede základní pohybovou rozevičku
- propojí rytmický pohyb se zvukem
- užívá artikulačních a dechových cvičení k postupnému ovládnutí správné výslovnosti
- zvládá jednoduché slovní vyjádření
- poznává literární díla prostřednictvím dramatických her

3. ročník

Dramatika

žák:

- zvládá v kolektivních dramatických hrách jednoduchou situaci s možností rozhodnout svým jednáním jejich řešení
- v etudách udrží kontakt s partnerem a umí vyjádřit vztah k němu
- předvede krátké pointované sdělení (mluvené i psané)
- zvládá základy dechové techniky a artikulace
- aplikuje měkké nasazení mluvního zvuku

Jevištní pohyb:

žák:

- zná základy správného držení těla
- uplatní základní prvky správné chůze
- zvládá základní pohybovou rozvíčku celého těla
- vykoná jednoduché cvičení s předmětem

Přednes:

žák:

- reaguje na podtext literární předlohy
- popíše obsah textu i charaktery

Práce v souboru:

žák:

- vědomě se podílí na práci celého kolektivu
- respektuje jednotlivé role ostatních členů kolektivu

4. ročník

Dramatika:

žák:

- realizuje ve cvičeních a dramatických hrách vlastní nápady a zvládá jednoduchou charakterizaci postav
- přizpůsobí se partnerovi a spolupracuje s ním

- užívá dechovou techniku (procvičování bránice, práce na dechové opoře)

Jevištní pohyb:

žák:

- koordinuje v jednoduchých cvičeních rytmický pohyb se zvukem
- dodržuje principy správného držení těla a základy správné chůze

Přednes:

žák:

- uplatňuje základní výrazové prvky přednesu (přízvuk, pauza, tempo, intonace, dynamika)
- zapojuje se do práce s textem
- vyjádří svůj zážitek z dramatického díla, které viděl

Práce v souboru:

žák:

- podílí se na hodnocení kolektivní práce
- respektuje názory ostatních v kolektivu

5. ročník

Dramatika :

žák:

- samostatně vyjádří svou vlastní představu a názor v dramatické hře – etudě
- využívá v dramatické hře různé pomůcky, rekvizity, předměty
- umí správně řešit dramatické situace
- písemně vypracuje drobný jevištní tvar
- zdokonaluje techniku řeči a mluvního projevu
- pomocí jazykolamů a artikulačních cvičení umí sám vést svou mluvní rozcvičku

Jevištní pohyb:

žák:

- při pohybu na jevišti koriguje správné držení těla
- dbá na zásady správné chůze

Přednes:

žák:

- chápe myšlenku autora a tvořivě ji interpretuje
- propojuje v krátkém dramatickém výstupu své verbální i neverbální vyjádření
- při přednesu využívá rekvizitu

Práce v souboru:

žák:

- obohacuje soubor svými specifickými hereckými schopnostmi
- umí vyjádřit charakter hrané postavy

6 . ročník

Dramatika

žák:

- umí použít a pracovat kreativně s rekvizitou
- improvizuje na dané téma
- vypracuje zadaný vlastní námět v písemné formě
- dbá na správnou výslovnost a kultivovaný mluvní projev
- realizuje procvičování mluvidel

Jevištní pohyb:

žák:

- dodržuje základní pravidla pro správné držení těla
- umí tančit jednoduchý lidový tanec
- zapojuje neverbální komunikaci svým tělem

Přednes:

žák:

- samostatně vyhledá vhodný text
- používá základní výrazové prvky uměleckého přednesu
- propojuje své mluvní dovednosti s neverbálními
- umí kreativně pracovat s rekvizitou v dramatických výstupech
- orientuje se v základech kultury dramatické tvorby

Práce v souboru:

žák:

- fixuje své postavení v souboru
- podílí se na přípravě a realizaci vystoupení

7 . ročník

Dramatika:

žák:

- využívá při dramatické hře vhodně pohyb, hudbu, rekvizitu i základní taneční prvky
- improvizuje na dané téma
- navrhne sám či s pomocí učitele vhodnou předlohu pro individuální dramatickou tvorbu, kterou nápaditě a kultivovaně interpretuje
- písemně vypracuje menší jevištní výstup, etudu
- vytvoří verbální i neverbální komunikaci s partnerem
- zhodnotí na základě nabytých vědomostí dramatické a literární dílo
- orientuje se v základech dějin dramatické tvorby
- zpracuje zadaný či vlastní námět v písemné formě

Jevištní pohyb:

žák:

- orientuje se po celé ploše jeviště
- propojuje vhodně mluvené slovo s pohybem a hudbou
- umí jeden jednoduchý dobový či lidový tanec

Přednes:

žák:

- prezentuje myšlenku autora textu a obohacuje ji o vlastní interpretační postoj
- interpretuje věrohodně sólový dramatický výstup a obohatí jej rekvizitou, pohybem a dalšími výrazovými prostředky
- navrhne sám artikulační, dechovou i hlasovou rozcvičku
- uplatňuje se při výběru vhodného textu

Práce v souboru:

žák:

- podílí se na přípravě představení od výběru díla, přes nácvik až po jeho realizaci
- spoluvytváří správnou tvůrčí atmosféru
- respektuje práci druhých

- zhodnotí výsledné dílo a přijme případnou kritiku
- ve spolupráci s partnery vytvoří dramatický jevištní tvar

Základní studium II. stupně:

1.– 2. ročník

Divadelní průprava:

žák:

- zařadí mimoslovní prostředky k vyjádření vztahu k partnerovi a k dané situaci
- rozliší jednotlivé složky dramatického díla (režie, text, scéna atd.)
- srozumitelně vyjadřuje své pocity a myšlenky
- popíše stavbu jednoduché dramatické situace a dokáže s ní pracovat
- užívá verbální a neverbální komunikaci
- improvizuje na danou hudbu
- zná základní kroky lidových tanců
- při pohybovém vyjádření použije rekvizitu

Práce s textem a přednes:

žák:

- prezentuje samostatně výstavbové postupy přednesu a realizuje je
- vybere vhodné cviky pro udržování svého hlasu a mluvy
- umí bez přípravy pronést sdělení či vést dialog na dané téma
- dodržuje správnou artikulaci
- užívá základní techniku v intonaci a uplatňuje ji při zpěvu písně
- orientuje se v historii dramatického umění, zná některé autory a jejich díla

Práce v souboru:

žák:

- aktivně se podílí svými tvůrčími schopnostmi i nabytými dovednostmi na tvorbě připravovaného představení
- vystihne vývoj dramatické postavy a ztvární ho ve svém projevu

3. a 4. ročník

Divadelní příprava:

žák:

- vytvoří krátké etudy v různých dramatických žánrech
- vyhledá samostatně vhodný námět etudy pro ostatní členy kolektivu a vede je při realizaci
- vystihne tematický záměr shlédnuté inscenace a chápe smysl použitých inscenačních prostředků
- umí vytvořit charakter postavy i její stylizaci
- respektuje pravidla dramatického útvaru a umí je využít v praxi
- zpracuje literární text po stránce sdělnosti, formy, stylu a žánru
- improvizuje pohybově ve skupině

Práce s textem a přednes:

žák:

- interpretuje věrohodně a s prožitkem zadaný monolog, báseň či prózu, dialog či jiný dramatický tvar
- zdokonaluje svou hlasovou, mluvní a dechovou kondici pomocí artikulačních, dechových a intonačních cvičení
- dbá na správnou výslovnost, udržuje a zvyšuje její technickou úroveň
- bez přípravy pronese delší sdělení na dané téma
- zhodnotí vyslechnutý přednes
- užívá dechovou techniku, měkké nasazení hlasu, tónu, rezonanci a artikulaci
- zpívá jednoduchou píseň v rámci dramatického představení
- rozvíjí své znalosti z dějin divadla i vědomosti o dramatických a literárních autorech

Práce v souboru:

žák:

- podílí se aktivně na vzniku, tvorbě a realizaci připravovaného absolventského představení
- podílí se na výběru a přípravě kostýmů a kulis

5 ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Na základě úspěšně vykonané přijímací zkoušky může ředitel školy zařadit ke studiu žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

Tito žáci jsou zařazováni do výuky na naší škole na žádost rodičů a na základě odborného posudku pedagogicko-psychologické poradny popř. speciálně-pedagogického centra.

Jsou vyučováni podle individuálního vzdělávacího plánu, jehož náležitosti vycházejí z příslušné legislativy.

Tento individuální plán je vypracován a zapsán učitelem v třídní knize a schválen ředitelem školy. Hodinová dotace je stejná jako u základního studia. Ve výjimečném případě v závislosti na potřebách žáka a možnostech školy je možno hodinovou dotaci zvýšit.

Individuální plán je přizpůsoben jejich potřebám a schopnostem. Současně respektujeme a zohledňujeme zdravotní stav žáka nebo míru jeho postižení při hodnocení výsledků vzdělávání.

6 VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Zařazení nadaných žáků do základního uměleckého vzdělávání se řídí § 17 zákona č. 561/2004 Sb. a vyhláškou č. 73/2005 Sb., která se týká vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami, včetně mimořádně nadaných dětí. Tito žáci jsou vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu (IVP), jehož náležitosti vyplývají z platné legislativy.

Individuální plán je vypracován učitelem a zaznamenán do třídní knihy, kde je následně zkontrolován a schválen ředitelem školy. Tento plán může upravovat způsob a rozsah výuky předmětu, metody hodnocení a podmínky vzdělávání, přizpůsobené schopnostem žáka a možnostem školy. Hodinová dotace zůstává standardní, ale může být v odůvodněných případech zvýšena podle potřeb žáka a možností školy.

Výuka nadaných žáků vyžaduje od učitelů důkladnou přípravu a znalost míry a typu nadání konkrétního žáka. Učitelé obvykle identifikují mimořádné nadání tím, že žáci projevují výjimečné schopnosti, kvalitní koncentraci a dobrou paměť, které přesahují běžné požadavky. Snažíme se těmto žákům umožnit maximální individuální práci v rámci vybraného oboru, posilujeme jejich motivaci a podporujeme jejich umělecký rozvoj. Zadáváme jim náročnější úkoly, kde klademe důraz na samostatnost a práci s odbornými materiály.

Na žádost zákonných zástupců nebo zletilého žáka, podanou řediteli školy, a ve spolupráci se školským poradenským zařízením může být vypracován individuální vzdělávací plán (IVP). Za zpracování IVP je odpovědný ředitel školy, který rozhoduje o jeho použití a vydává „Rozhodnutí o povolení vzdělávání žáka/žákyně podle individuálního vzdělávacího plánu“.

6.1 Zajištění výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

V souladu s § 16 zákona č. 561/2004 Sb. a vyhláškou č. 73/2005 Sb., která se zabývá vzděláváním dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a mimořádně nadaných, můžeme do výuky zařadit také žáky s těmito specifickými potřebami, pokud splňují požadavky pro přijetí do jednoho z nabízených oborů. Aby mohli být tito žáci zařazeni do výuky v souladu s kapitolou 6 RVP ZUV, je nezbytné doporučení pedagogicko-psychologické poradny (PPP) nebo speciálního pedagogického centra (SPC), které stanoví jejich speciální vzdělávací potřeby.

Vzdělávání těchto žáků probíhá s využitím individuálních pedagogických přístupů a alternativních metod, přičemž se bere ohled na jejich zdravotní stav a potřeby. Zároveň je vhodné využívání podpůrných opatření v průběhu výuky a úzká spolupráce jak s rodiči (zákonnými zástupci), tak i s PPP a SPC.

Při výuce uplatňuje individualizaci a diferenciaci, a to jak v organizaci výuky, tak v obsahu a metodách, aby byl rovnoměrně rozvíjen potenciál žáka. Výuka probíhá podle školního vzdělávacího programu, případně podle individuálního vzdělávacího plánu, který je přizpůsoben potřebám těchto žáků. Učební osnovy jsou modifikovány s ohledem na specifické vzdělávací potřeby, přičemž při hodnocení výsledků se bere v potaz typ, míra a stupeň postižení či znevýhodnění.

Individuální vzdělávací plán (IVP) je vytvořen na základě doporučení PPP nebo SPC a žádosti zákonných zástupců (nebo zletilého žáka). Žádost se předkládá řediteli školy, který rozhodne o povolení studia dle IVP prostřednictvím vydání příslušného rozhodnutí. IVP vychází z požadavků školního vzdělávacího programu a doporučení poradenských zařízení, která určují míru podpory. Na tvorbě IVP spolupracují učitelé příslušného oboru a ostatní pedagogové s rodiči žáka, za jeho vytvoření odpovídá ředitel školy. Vzdělávání prostřednictvím IVP se vztahuje na různé typy žáků, proto je vždy nutné brát v úvahu individuální potřeby a rozvoj každého z nich.

6.2 Studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin

Studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin je zaměřeno na žáky, kteří mají hlubší zájem o hudbu a prokazují potenciál pro další studium na středních, vyšších odborných či vysokých školách s uměleckým nebo pedagogickým zaměřením. Tato možnost je dostupná pro žáky prvního i druhého stupně základního studia, kteří splňují požadavky stanovené v ŠVP pro studium s vyšším počtem vyučovacích hodin.

O tom, zda je žák způsobilý pro tento program, rozhoduje ředitel školy. Třídní učitel podá návrh vedení školy, ve kterém zhodnotí dosavadní úspěchy a výsledky žáka a jeho směřování.

V případě rozšířené výuky plní žák nejen standardní vzdělávací obsah Učebního plánu svého zaměření, ale i rozšířený obsah specifický pro studium s vyšším počtem hodin. Postupové zkoušky pak žák vykonává podle tohoto rozšířeného učebního plánu.

7 HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY

7.1 Zásady a způsob hodnocení žáků

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků se v naší škole řídí vyhláškou o základním uměleckém vzdělávání v platném znění.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikací.

Žák je v jednotlivých předmětech hodnocen na vysvědčení těmito stupni prospěchu:

- a) 1 - výborný
- b) 2 - chvalitebný
- c) 3 - uspokojivý
- d) 4 - neuspokojivý

Žák je na konci prvního a druhého pololetí celkově hodnocen těmito stupni:

- a) prospěl(a) s vyznamenáním,
- b) prospěl(a),
- c) neprospěl(a).

Hodnocení žáka v pololetí a na konci školního roku vychází z těchto principů:

- plnění očekávaných výstupů za dané období
- individuální pokrok žáka v souladu s jeho možnostmi a schopnostmi
- pravidelná příprava do výuky
- prezentace výsledků práce na veřejnosti
- výsledná známka na vysvědčení nemusí být pouhým matematickým průměrem známek, které žák obdržel za dané období.
- v případech, kdy jsou očekávané výstupy rozpracovány do delších časových celků než jeden rok (např. v předmětech kolektivní interpretace, sborovém zpěvu, tanečním, výtvarném a literárně-dramatickém oboru), klasifikujeme pokroky žáka směrem ke splnění těchto výstupů

Charakteristika klasifikačních stupňů na vysvědčení:

- 1 – žák plní zadané úkoly a očekávané výstupy, ve výuce je aktivní, je schopný samostatné přípravy (přiměřeně ke svému věku), projevuje zájem o zvolený obor
- 2 – zadané úkoly a očekávané výstupy plní žák s drobnějšími nedostatky (na nižší úrovni)
- 3 – žák plní zadané úkoly a očekávané výstupy pouze částečně, jeho domácí příprava je průměrná
- 4 – žák neplní zadané úkoly a očekávané výstupy, má zásadní nedostatky v domácí přípravě

Postup žáka do vyššího ročníku

Žák postupuje do vyššího ročníku na základě komisionální zkoušky.

Komisionální zkouška může proběhnout formou veřejného vystoupení (LDO, TO), výstavy (VO), popř. úspěšného umístění žáka na soutěži (do 3.místa na soutěži alespoň krajského významu).

Žáci 1. - 3. ročníku II.stupně hudebního oboru postupovou zkoušku nekonají.

Ve výjimečném případě lze žáka na konci prvního pololetí nebo na konci druhého pololetí přeřadit do některého z vyšších ročníků bez absolvování předchozího ročníku či ročníků, a to po úspěšném vykonání postupových zkoušek ze všech povinných předmětů.

Absolvování I. nebo II. stupně studia

Žák se stává absolventem I. nebo II. stupně studia po úspěšném vykonání závěrečné komisionální zkoušky.

Tato zkouška může být nahrazena vystoupením na absolventském koncertě, divadelním popř. tanečním představením nebo prezentací výtvarných prací na výstavě

Pochvala

Za mimořádné pracovní výsledky, reprezentaci školy na veřejnosti popř. v zahraničí, může být žák oceněn pochvalou:

- a) pochvala třídního učitele
- b) pochvala ředitele školy

Zásady hodnocení:

Hodnocení může být informativní (informuje žáka a rodiče o výsledku práce) nebo motivační (s přihlédnutím k individuálnímu maximu žáka).

Žák je hodnocen za splnění daného úkolu a za aktivitu a přístup k práci v hodině.

Průběžné hodnocení:

V průběhu školního roku je žák hodnocen především verbálně.

V případě klasifikace využívá učitel klasifikační stupnici 1 až 4

Známka plní roli informativní i motivační.

Známka v žákovské knížce může být nahrazena obrázkem, nálepkou apod. (především u menších dětí). Tento způsob hodnocení má pouze motivační funkci.

Žák je veden k tomu, aby byl schopen sám zhodnotit svoji práci, popř. práci kolektivu, kterého je součástí.

7.2 Vlastní hodnocení školy

Vlastní hodnocení školy je klíčovým nástrojem pro zajištění a zlepšení kvality vzdělávání. Tento proces nám umožňuje reflektovat naše silné stránky a oblasti, které vyžadují další rozvoj. Je důležité, aby hodnocení zahrnovalo všechny aspekty školy, včetně pedagogické činnosti, spolupráce s rodiči a spokojenosti žáků.

Hlavní cíle vlastního hodnocení zahrnují:

- Zlepšení pedagogických metod a přístupů.
- Zvyšování spokojenosti žáků a rodičů.
- Posílení spolupráce mezi pedagogy a dalšími pracovníky školy.
- Identifikace a realizace potřebných změn v organizaci školy.

Metody hodnocení

Pro efektivní vlastní hodnocení školy plánujeme použít následující metody:

- **Dotazníky:** Pravidelně distribuujeme anonymní dotazníky pro žáky a rodiče, abychom získali jejich názory na kvalitu vzdělávání a atmosféru ve škole.
- **Analýza výsledků vzdělávání:** Učitelé sledují výsledky žáků v testech a zkouškách, na vystoupeních, soutěžích a výstavách, aby identifikovali případné nedostatky.
- **SWOT analýza**

Zpětná vazba od žáků a rodičů

Získané názory a podněty od žáků a rodičů jsou pro nás cenným zdrojem informací. Tyto zpětné vazby nám umožňují lépe pochopit, jak žáci a rodiče vnímají školní prostředí a jaké změny by přispěly k jeho zlepšení.